Ազգ
Azg
19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 171 (4065)

«Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչումը նախադեպ չի ստեղծում Ղարաբաղի եւ Մերձդնեստրի համար»

Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարար Սերգեյ Լավրովը հայտարարել է, որ Ռուսաստանի կողմից Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախության ճանաչումը նախադեպ չի ստեղծում Լեռնային Ղարաբաղի եւ Մերձդնեստրի համար: «Ռուսաստանն ակտիվորեն աջակցելու է ԱՊՀ-ի տարածքի բոլոր հակամարտությունների խաղաղ լուծմանը միջազգային իրավունքի, ՄԱԿ-ի կանոնադրության բոլոր սկզբունքների, ավելի վաղ ձեռք բերված համաձայնությունների հարգման հիման վրա` նպատակ ունենալով հակամարտության մեջ ներքաշված կողմերի միջեւ համաձայնության ձեռքբերումը: Պատասխանատու կերպով իրականացնելու ենք մեր միջնորդական առաքելությունը, դա լիովին վերաբերում է Մերձդնեստրին եւ Լեռնային Ղարաբաղին: Ամենուրեք կան իրենց յուրահատկությունները, միջնորդության իրենց ձեւաչափերն ու մեխանիզմները: Բայց հարավօսական ճգնաժամը նրանց համար ոչ մի նախադեպ չի ստեղծում», ասել է Լավրովը` ելույթ ունենալով Դաշնության խորհրդում:

Լրատվամիջոցների ղեկավարների համաժողովը Ծաղկաձորում

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ
Ծաղկաձոր

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնի շրջանակներում երեկ Ծաղկաձորի «Գրողների ստեղծագործական տանը» իր աշխատանքները սկսեց Համահայկական լրատվամիջոցների ղեկավարների համաժողովը: Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանը ողջունելով համաժողովի մասնակիցներին` նշեց, որ «Աշխարհի հետ մեր ինքնությամբ» խորագրով անցկացվող համաժողովը շատ կարեւոր դեր ու առաքելություն ունի եւ արդեն հասունացել է այն պահը, որ պետք է ձեւավորել համահայկական լրագրության խորհուրդ, բարձրացնել հայապահպանության, լեզվի շատ խնդիրներ, որոնք պետք է ունենան մեկ հիմնական խորհուրդ. «Հայաստանով` Հայաստանի համար»: Համաժողովին Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Երկրորդի ողջույնի ուղերձը եւ օրհնությունը փոխանցեց Մայր աթոռի տեղեկատվական համակարգի տնօրեն տեր Վահրամ քահանա Մելիքյանը: Մշակույթի նախարարի ուղերձը փոխանցեց նախարարության գրահրատարակչության վարչության պետ, գրող Էդվարդ Միլիտոնյանը, իսկ ՀՀ ԱԳՆ սփյուռքի հետ կապերի պետական կոմիտեի նախագահի ողջույնն ու զեկույցը ներկայացրեց աշխատակազմի ղեկավար Արտակ Զաքարյանը: Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ նրա նախագահ Արա Աբրահամյանի ողջույնի խոսքը ներկայացրեց նախագահի տեղակալ Արամ Սարգսյանը, նշելով, որ Համահայկական կոնգրեսը մեծ տեղ ու դեր է տալիս լրատվամիջոցներին ու արդեն երկու անգամ հայտարարել է մրցույթ, որին մասնակցում են նաեւ սփյուռքի լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները:

Տես էջ 2

ՂԱՐԱԲԱՂՅԱՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ալիեւը մահմեդական պետությունների աջակցությունն է ակնկալում ղարաբաղյան հարցում

Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը Ռամազան տոնի կապակցությամբ ընդունելով հանրապետությունում հավատարմագրված մահմեդական երկրների մի խումբ դեսպանների` հայտարարել է, որ Ադրբեջանի մինչ այժմ չլուծված գլխավոր հիմնախնդիրը ղարաբաղյան հակամարտությունն է, որի «կարգավորման գործում այս տարիներին առաջընթաց ձեռք չի բերվել»: «Անկասկած, այդ հարցը պետք է լուծվի Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության շրջանակներում, բռնազավթված հողերը պետք է ազատվեն», ընդգծել է Ալիեւը: Այդ կապակցությամբ Ադրբեջանի նախագահը երախտագիտություն է հայտնել մահմեդական այն երկրներին, որոնք այս տարվա մարտին պաշտպանեցին հակամարտության վերաբերյալ ՄԱԿ-ում ընդունված բանաձեւը` այդ աջակցությունը որակելով որպես «շատ կարեւոր», հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

«Թուրքիան ավելի շատ տեղեկատվություն ունի ղարաբաղյան հակամարտության կողմերի վերաբերյալ»

ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի Եվրասիայի գործերով տեղակալի օգնական Մեթյու Բրայզան բարձր է գնահատում Կովկասի խաղաղության, կայունության եւ անվտանգության վերաբերյալ Թուրքիայի առաջարկությունը: Բրայզայի խոսքով` «Թուրքիայի կողմից այդ պլատֆորմում ընդգրկված մի շարք պետություններ հարց են տալիս, թե ինչո՞ւ Ռուսաստանի կողքին դրանում ներգրավված չեն Եվրոմիությունը եւ ԱՄՆ-ը»: «Օրինակ, Վրաստանը հրաժարվում է մասնակցել որեւէ կազմակերպության, որն ստեղծվում է Ռուսաստանի մասնակցությամբ», ասել է ամերիկացի դիվանագետը: «Թուրքիան ավելի շատ տեղեկատվություն ունի ղարաբաղյան հակամարտության կողմերի վերաբերյալ», ընդգծել է նա, հավելելով, որ «ղարաբաղյան հարցի լուծման բանակցային գործընթացին Անկարայի մասնակցությունը կարող է դրական նշանակություն ունենալ»:

Մալաթիայի դատարանը մերժել է հայ երգչի անվանափոխության հայցը

Ինչպես սեպտեմբերի 16-ի համարում տեղեկացնում է «Ենի շաֆաքը», Մալաթիայի երկրորդ ատյանի դատարանը քննել եւ մերժել է տեղական երգիչ Քյազըմ Աքընջըի հայցը, որով հայցվորը, հիմք ընդունելով, որ ինքը ծագումով հայ է, պահանջել էր իր անունը անձնագրում դարձնել Սարգիս Ներսիսյան: Դատարանի նիստում, ըստ «Ենի շաֆաքի», ներկա է գտնվել քաղաքի ոստիկանության անձնագրային բաժանմունքի ներկայացուցիչը եւ հայտարարել է, որ չկա հայցվորի անվանափոխությունն արգելող որեւէ հանգամանք: Չնայած դրան, դատարանը մերժել է Քյազըմ Աքընջըին, պատճառաբանելով, թե անուն-ազգանունը փոխելու նրա պահանջը արդարացված չէ:

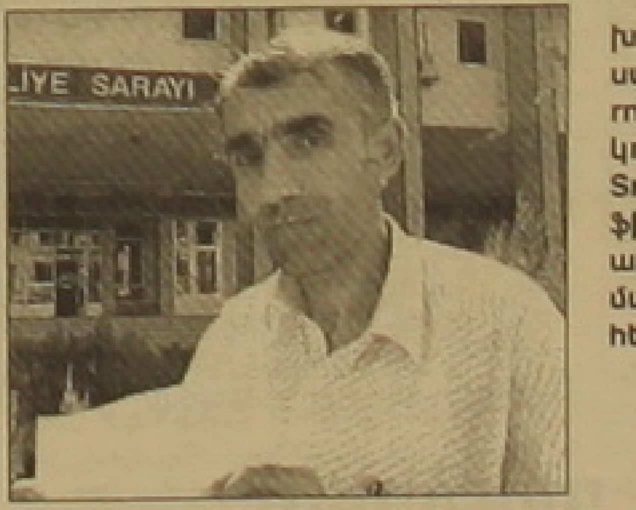

Դրան ի պատասխան Աքընջըն հայտարարել է. «Դիմելու եմ վճռաբեկ դատարան: Հետամուտ եմ լինելու իմ իրավունքներին: Հայ եմ եւ դա չեմ թաքցնում: Ուզում եմ իմ անունը դարձնել Սարգիս Ներսիսյան: Հրանտ Դինքի սպանությունից հետո այլեւս չեմ վախենում ոչ մի բանից: Պահանջում եմ, որ անձնագրում գրանցվեն իմ իսկական անունն ու հայկական ինքնությունը»:

Հ. Չ.

Հարավօսական պատերազմի հետեւանքով Հայաստանը կրել է 680 միլիոն դոլարի վնաս

Ըստ Ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար Արթուր Բաղդասարյանի, այդ օրերին նվազեցին ներկրումները, արտահանումները, երկիրը կրեց լուրջ տնտեսական վնասներ: Տրանսպորտի եւ էներգետիկ դիվերսիֆիկացիայի խնդիրները պետության անվտանգության համար ունեն ռազմավարական նշանակություն: Իրանի հետ երկաթգծի կառուցումը, ըստ նրա, տրանսպորտային դիվերսիֆիկացիային ուղղված քայլ է: Ա. Բաղդասարյանը գոհունակություն հայտնեց հարեւան Իրանի կեցվածքի առնչությամբ. պատերազմական իրադարձությունների հետեւանքով Վրաստանի տարածքում կուտակված բեռներից կարեւորագույն նշանակություն ունեցող վառելիքի ու հացահատիկի պաշարները Հայաստան եկան Իրանի տարածքով: Ներկայումս աշխատանքներ են տարվում Հայաստան-Իրան-Ռուսաստան եռակողմ համագործակցությամբ երկաթուղու կառուցման շուրջը: Իրան-Հայաստան երկաթգծի կառուցման ֆինանսավորման ծավալը, որտեղ նաեւ կա ռուսական կողմի հետաքրքրությունը, մոտ 1-1,5 միլիարդ դոլար է, ներկայումս ուսումնասիրվում է նախագծի կյանքի կոչման հնարավորության հարցը:

Նախաքննության մարմինները ուսումնասիրում են ընդդիմության տեսաֆիլմը

Գլխավոր դատախազությունում ուսումնասիրվել է ընդդիմության տարածած տեսաֆիլմը առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի քաղաքական ակտիվության մասին: Ինչպես «Նոյյան տապան»-ի թղթակցին հայտնեց գլխավոր դատախազի մամուլի քարտուղար Սոնա Տռուզյանը, «ակնհայտ է, որ ֆիլմում օգտագործվել են տարբեր ժամանակահատվածներում, տարբեր անձանց եւ կառույցների նկարահանումները` քաղաքական նպատակներով կատարված որոշակի մոնտաժներով»: Նկատի ունենալով, որ ֆիլմում օգտագործվել են նաեւ Երեւանում մարտի 1-2-ին տեղի ունեցած իրադարձությունները եւ ոստիկանների ֆիզիկական ուժի կիրառման դեպքերը պատկերող կադրեր, գլխավոր դատախազը հանձնարարել է նախաքննական մարմնին ուսումնասիրել ֆիլմը, նշանակել փորձաքննություն, քննության առարկա դարձնել բոլոր այն կադրերը, որոնք նախկինում չեն եղել նախաքննական մարմնի տրամադրության տակ: Արդյունքների մասին հանրությունը կտեղեկացվի:

Թուրքիայի գլխավոր հայատյացը հայ է

Ըստ թուրքական «Զաման» օրաթերթի, Թուրքիայի բանվորական կուսակցության նախագահ Դողու Փերինչեքը, որը հայտնի դարձավ Ցեղասպանությունը ժխտելու իր հայտարարություններով, ինչի պատճառով նույնիսկ կանգնեց շվեյցարական դատարանի առաջ, ազգությամբ հայ է: Թերթը պնդում է, որ նա ծագումով Երզնկայի Ակն Արուչեղ գյուղից է, որտեղ նրա պապի հայրը եղել է Ստեփան Պերինչօղլին կամ Պերինչօղլյանը, իսկ վերջինիս որդին, դեռ 19-րդ դարի երկրորդ կեսին, առերես իսլամ էր ընդունել, որպեսզի իր համայնքի ղեկավար քարտուղարի պաշտոնը ստանձնի:

Վաղվա հասարակական-քաղաքական հավելվածում

Արտակ Մաղալյանի «Արցախի մելիքությունները եւ մելիքական տները 17-19-րդ դարերում» չափազանց հետաքրքրական աշխատության մասին Գեւորգ Յազըճյանի հրապարակումը, Երուսաղեմում հայ եկեղեցու խնդիրների վերաբերյալ հարցազրույց Երուսաղեմի հայոց պատրիարքարանի միջեկեղեցական հարաբերությունների տնօրեն Արիս արքեպիսկոպոս Շիրվանյանի հետ: 1991 թվականին Սուրբ Էջմիածնում հայոց երջանկահիշատակ զույգ կաթողիկոսներ Վազգեն Ա-ի եւ Մեծի տանն Կիլիկիո Գարեգին կաթողիկոսի միջեւ կայացած բացառիկ զրույցից մի հատված է ներկայացնում Հովհաննես Պատիկյանը` «Երկու աթոռների ոսկեկամար կապը» հրապարակման մեջ: Սառա Պետրոսյանի հրապարակումից կտեղեկանաք «ալիմենտ» հասկացության հետ կապված բոլոր օրենսդրական նրբություններին, Խաչատուր Դադայանը ներկայացնում է ռուսաստանյան արդի բիզնեսի հերթական նշանավոր հային: Այլ հետաքրքրական նյութեր եւս կգտնեք մեր հավելվածում:

Մ. Խ.

Ջերմուկը զբոսաշրջության կենտրո՞ն եք դարձնում

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Վայոց ձորում տարեկան արտադրվում է 5 հազար տոննա հացահատիկ, 3 հազար տոննա խաղող, այլ պտուղների բերքը եւս առատ է: Առատությունն այս տարի եւս չի խնայվել Վայոց ձորին: 2306 քկմ տարածք, 300 հազարից ավելի բնակիչ ունեցող մարզում այս տարի ինքնահոս ջրանցքների կառուցման շնորհիվ մոտ 7 հազ. հեկտարով ավելացել են ոռոգելի տարածքները, առհասարակ ոռոգման համակարգերում մեծ ներդրումներ են արվել, բայց անջրդի մնացած հողեր էլ կան, օրինակ` Խաչիկի, Բարձրունու սահմանամերձ հատվածներում փոքր ջրամբարներ պետք է կառուցել եւ այդ կարգի գյուղերում եւս ոռոգման հարց լուծել:

Մարզում ներդրումներ կան, սակայն դրանց ծավալները դեռ բավարար չեն, օրինակ` պետք է վերագործարկել Եղեգնաձորի պահածոների գործարանը (որի համար, ի դեպ, 1,5 մլրդ դրամ է հարկավոր), որպեսզի եւ աշխատատեղերի, եւ արտադրական ծավալների մեծացման հարց լուծվի:

Վայոց ձորն այն մարզն է, ուր համարյա թե վթարային դպրոց չկա, դրանք բոլորը նորոգվել են, սակայն աշակերտների թվի նվազ լինելու պատճառով ուսուցման գործընթացը ծախսատար է. 8830 աշակերտ, 1021 ուսուցիչ կան:

Գործազուրկների թիվը 1068, կենսաթոշակառուների թիվը` 10675 է:

Տես էջ 2

Ընդդիմությունը պատրաստվում է սրբագրումներ կատարել իր ռազմավարության մեջ

Սեպտեմբերի 15-ին տեղի ունեցած Հայ համազգային կոնգրեսի հանրահավաքից հետո՝ երեկ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մամուլի խոսնակ Արման Մուսինյանը «Հայացք» մամուլի ակումբում հրավիրել էր ասուլիսի՝ ներկայացնելու հանրահավաքից առաջացած տպավորությունները ու արդյունքները: Չնայած քաղաքապետարանն այս անգամ թույլ էր տվել ՀԱԿ-ին անցկացնել հերթական «վճռականը», Տեր-Պետրոսյանի մամուլի խոսնակը դժգոհելու բան գտել էր: Մուսինյանի մատուցմամբ՝ սեպտեմբերի 15-ի հանրահավաքի օրը քաղաքի կենտրոնը լեփ լեցուն էր ոստիկանական մեքենաներով, իսկ ոստիկաններն էլ ագրեսիվ պահվածք էին դրսեւորում: ՀԱԿ-ի տեղեկություններով, այդ օրը Երեւան էին բերվել ոստիկանական զորամասեր հանրապետության բոլոր մարզերից՝ բացառությամբ Սյունիքի: Առաջին նախագահի մամուլի խոսնակն ընդգծեց, որ իրենք հրաժարվել են երթ անցկացնելուց, որովհետեւ նկատել են, որ ոստիկանությունը ցանկանում է բախումներ սադրել: Հանրահավաքից անմիջապես հետո ՀԱԿ-ից Լեւոն Զուրաբյանն իր հերթին հավաքվածներին տեղեկացրեց, որ անսալով բարձրաստիճան ոստիկանների խնդրանքին եւ հաշվի առնելով օրվա խորհուրդը (Սուրբ խաչ) չեղյալ են համարում օրվա երթը: Բացի այս, չգիտես որտեղից, ՀԱԿ-ին պարզ է դարձել, որ իշխանությունները պատրաստվում էին իրականացնել հանրահավաքի մասնակիցների ջարդ:

«Մենք չգնացինք այդ սադրանքին եւ երթ չանցկացրինք, որով խափանվեց ոստիկանության ծրագիրը», ասում է ՀԱԿ-ի ներկայացուցիչը:

Իսկ թե ընդդիմության ինչ քայլեր են իրականացվելու սեպտեմբերի 26-ի հանրահավաքի ժամանակ եւ ՀԱԿ առաջնորդները ինչ նկատի ունեն «շարժման ակտիվիստների վճռականություն» ասելով՝ Մուսինյանը փորձեց այսպես մեկնաբանել. «Վճռականությունը ենթադրում է գաղափարների եւ սկզբունքների մեջ համոզվածություն, անբեկանելի պայքար, այդ պայքարն առաջ տանելու կամք: Եթե վճռականություն ասելով հասկանում եք պետական որեւէ ինստիտուտի դռներ ջարդելը՝ սխալվում եք: Ցանկապատ ջարդողներ եղել են, որոնք հիմա քաղաքական դիակի կարգավիճակում են: Մենք երբեք քաղաքական արկածախնդրությամբ չենք զբաղվում»:

Սեպտեմբերյան հանրահավաքի նկատառումները ներկայացնելուց հետո Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մամուլի խոսնակը հայտարարեց, որ ընդդիմությունը պատրաստ է որոշակի սրբագրումներ կատարել իր ռազմավարության մեջ. «Բայց դա չի նշանակում ակտիվության պակասեցում: Իսկ մեր գործողությունները լինելու են բացառապես օրենքի շրջանակներում»: Մուսինյանը չմանրամասնեց, թե հատկապես սրբագրումների մասին է խոսքը, բայց խոստացավ առաջիկայում հրապարակել մանրամասներ:

Համաժողովրդական շարժումը մտահոգված է նաեւ մի շարք իրողություններով, որոնց մասին խոսեց ակումբի հյուրը: Առաջինը, ըստ նրա, Մինսկի խմբի ձեւաչափի փոփոխության եւ Թուրքիայի միջնորդ լինելու մասին հայտարարությունն է: Մուսինյանին մտահոգել է նաեւ Թուրքիայի նախագահի հայտարարությունը, որով, ըստ Մուսինյանի մատուցման, Գյուլն ասել է, թե Սերժ Սարգսյանը պատրաստակամություն է հայտնել գրավյալ տարածքները հանձնելու (ի դեպ, Գյուլը, ըստ թուրքական հանրային հեռուստատեսության, ինքնաթիռում դրա առնչությամբ նշել էր. «Հայերը օկուպացված ադրբեջանական տարածքներից դուրս գալու կամք կդրսեւորեն, եթե Ադրբեջանն ու Հայաստանը խաղաղության հարցում գան վերջնական համաձայնության»): Սրան «Ազգն» անդրադարձել էր իր սեպտեմբերի 12-ի համարում: Եվ, վերջապես, ընդդիմությանը մտահոգել է հայ-թուրքական պատմաբանների հանձնաժողով ստեղծելու մասին երկրի ղեկավարի հայտարարությունը:

Ըստ Մուսինյանի, մինչ այսօր իշխանությունները միայն արձագանքել են Մինսկի խմբի ձեւաչափի փոփոխության մասին հայտարարությանը՝ ընդգծելով, թե դրա կարիքը չկա. «Արձագանք չկա պատմաբանների հանձնաժողով ստեղծելու եւ գրավյալ տարածքները վերադարձնելու հարցի շուրջը: Եական եւ անցանկալի արդյունքներ են սպասվում սրանից»:

«Սերժ Սարգսյանը՝ չունենալով լեգիտիմության որեւէ ռեսուրս, Հայաստանի շահերի հաշվին գործարքի է գնում միջազգային հանրության հետ իր իշխանությունը պահելու համար», երկրի ղեկավարի վարած արտաքին քաղաքականությունն այսպես մեկնաբանեց Արման Մուսինյանն ու հավելեց, որ արտաքին գործընթացները դուրս են գալիս իշխանությունների վերահսկողությունից:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Լրատվամիջոցների ղեկավարների համաժողովը Ծաղկաձորում

1-ին էջից

«Սփյուռքի հետ կապեր հաստատելը ոչ միայն խոսքով, այլեւ գործով պետք է լինի, որի խնդիրների շուրջը մենք մի շարք ծրագրեր ենք մշակել: Մեզ անհրաժեշտ է, որ մենք միասնական լոբբինգ անենք համահայկական խնդիրները կարգավորելու ուղղությամբ, ունենանք մեկ ընդհանուր լրատվական ցանց, կազմակերպենք մի այնպիսի ակցիա, որտեղ մենք մեր միասնական դիրքորոշումը կներկայացնենք Արցախի խնդրի շուրջը, ու այդ հարցում մեծ դեր ունի մամուլը: Շուտով մենք բոլոր համայնքներում հրավիրելու ենք ժողով եւ ընդունելու ենք մեկ բանաձեւ, որը ցույց կտա մեր դիրքորոշումը, մեր պահանջի հստակ լուծումը... »:

Ողջույնի ուղերձներից հետո Աստղիկ Գեւորգյանը տեղեկացրեց, որ համաժողովը ողջունում ու շնորհավորում է «Ասպարեզ» (ԱՄՆ), «Ժամանակ» (Ստամբուլ) թերթերի 100-ամյակները, նաեւ «Նաիրիի» (Կալինինգրադ) 5-ամյակը: «Ասպարեզ» թերթի մեկդարյա անցած ուղու մասին խոսեց, նաեւ ՀԺՄ ուղերձն ընթերցեց «Արարատ» թերթի գլխավոր խմբագիր Նելլի Բեգլարյանը, «Ժամանակի» մասին՝ ՀԺՄ «Ոսկե գրիչ» մրցույթի դափնեկիր Գրիգոր Ջանիկյանը, իսկ «Նաիրիի» գործունեությունը ներկայացրեց «Ավանգարդ» թերթի գլխ. խմբ. Զոլիետա Մարտիրոսյանը, եւ հոբելյարներին հանձնեցին հուշամեդալներ: Երեք հոբելյար թերթերի խմբագիրներն իրենց շնորհակալական խոսքն ասացին եւ կարեւորեցին նման համաժողովի անցկացումը:

Այնուհետեւ ելույթներից՝ հատկապես «Հ1»-ի այսօր սփռվող վատորակ հաղորդումների, լեզվի աղճատման ու սերիալների մասին եղան խիստ քննադատական ելույթներ, առաջարկներ: Լիբանանի «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագիր Սարգիս Նաջարյանն առաջարկեց, որ համաժողովը կոչով հանդես գա ու հետեւողական լինի, որ որեւէ մեկն ինքնակամ չաղավաղի հայոց լեզուն: **«Ազգ»** օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը խոսեց այն խնդիրների մասին, որոնց բախվում են լրատվամիջոցները թե՛ մայր հայրենիքում եւ թե՛ սփյուռքում, նշելով, որ ե՛ւ սփյուռքահայ մամուլի, ե՛ւ մեզ մոտ ընթերցողների թվի նվազումը համընդհանուր խնդիր է: Կադրերի պակասը սփյուռքում լուրջ վտանգ է մամուլի համար եւ պետականորեն այդ հարցի շուրջը պետք է մտածել: Անդրադառնալով նաեւ մի կարեւոր խնդրի, որ առ այսօր չի հաջողվել համահայկական թերթ եւ լրատվամիջոց ունենալ, այն համարեց հրատապ:

Համաժողովն այսօր կշարունակի իր աշխատանքները մի քանի նիստերում:

Անձեռոցիկներ, թե՞ պատառոտված թղթեր

Թղթե անձեռոցիկները շատ գործածվող իրերից են: Դրանք հարմար են ոչ միայն տանը, այլեւ աշխատավայրում: Օրեր առաջ գնեցինք տեղական արտադրության «Լինա» երկշերտ ունիվերսալ թղթե անձեռոցիկներ (տուփով) ու, այ քեզ զարմանք, երկշերտի փոխարեն մեկ շերտից էին, այն էլ պատառոտված: Գրեթե ողջ պարունակությունը անպետք եւ վատորակ թղթի պատառիկներ էին: Մնում է միայն խորհուրդ տալ այդ անձեռոցիկներ արտադրող «Հով Քենդլ» ՍՊԸ-ին (Երեւան), որ իրենք էլ օգտագործեն այդ «երկշերտ ունիվերսալ» պատառոտված անձեռոցիկները եւ վերջապես դադարեն մարդկանց խաբելուց:

Մ. Մ.

Ջերմուկը զբոսաշրջության կենտրո՞ն ենք դարձնում

1-ին էջից

Այս եւ էլի շատ ուրիշ փաստեր լրագրողներս իմացանք Վայոց ձորի մարզպետ Վարդգես Մաթեւոսյանից, որը Վայոց ձորի մարզպետարանում ընթացող կառավարության արտագնա նիստի ժամանակ ներկայացնում էր մարզի սոցիալ-տնտեսական վիճակն ու մարզում իրականացվող ծրագրերը: Ի դեպ, նիստը բացելիս վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը մի անգամ էլ ընդգծեց, որ երկրորդ արտագնա նիստը հնարավորություն է կառավարության առաջնահերթ խնդիրներից մեկը իրականացնելու՝ Հայաստանի տարածքային համաչափ զարգացումը, քանի որ մոտիկից ծանոթանալով տվյալ մարզի խնդիրներին՝ հնարավոր է առավել ճշգրտել անելիքները:

Իսկ Վայոց ձորի մարզպետը, օրինակներ նշելով, առաջնահերթ համարեց գյուղմթերքի վերամշակման, գործազրկության կրճատման եւ սոցիալական պաշտպանության հիմնահարցերը: Մի շարք գյուղեր գազաֆիկացվել են, պետբյուջեի ֆինանսավորմամբ նորոգվել են համարյա բոլոր համայնքների խմելու եւ ոռոգման ջրագծերը: Այս տարվա առաջին 7 ամիսներին համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտներն աճել են 7 մլն դրամից ավելի՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ: Մարզպետի խոսքում հնչեց, եւ վարչապետի գնահատականում էլ կար, որ հարկահավաքման գործընթացում մարզում դրական դինամիկա կա հողի հարկի, գույքահարկի, վարձավճարների հավաքման ցուցիչը միջին հանրապետական ցուցանիշից բարձր է: Տ. Սարգսյանի բացատրություններից հասկանալի դարձավ, որ Վայոց ձորում թանկ է նստում գազաֆիկացիան, որպեսզի այդ պատճառով սակագնի բարձրացում չլինի՝ այլընտրանքային ֆինանսական աղբյուրների հայթայթման մասին պետք է մտածել: Նիստում հավանություն տրվեց կառուցվող Իրան-Հայաստան բարձր ճնշման գազատարի ուղեգծին մոտիկ՝ մարզի չգազաֆիկացված համայնքները գազաֆիկացնելու նախնական սխեմայի եւ հարակից աշխատանքների փաթեթին:

Իսկ առավել կարեւորն այն է, որ մարզպետարանին հանձնարարական էր տրված մասնավոր հատվածի բիզնես- ծրագրեր ներկայացնել, եւ շատ լավ ծրագրեր արդեն կան: Այստեղ ձայնը տրվեց էկոնոմիկայի փոխնախարար Վահե Դանիելյանին, որը պատմեց, թե մարզի համար 9 միջին եւ փոքր ձեռնարկության համաֆինանսավորման ծրագիր է մշակվել, որոնցով կզարգացվեն Վայոց ձորի ավանդական ճյուղերը, 9-ից յուրաքանչյուրում 100 աշխատատեղ ավելացնելով. կլինեն այծի պանրի, տակառների, մանվածքի, գինիների, մրգանյութի, կարմրախայտի արտահանման արտադրություններ, կգործարկվի եղեգնաձորի պահածոների գործարանը: Տ. Սարգսյանն էլ գովեց՝ Վայոց ձորը կարող է օրինակելի դառնալ այլ մարզերի համար լավ բիզնես-ծրագրերի առումով:

Աշխատանքի եւ սոցապահովության նախարարի հետ կարճ քննարկվեց այն մոտեցումը, թե ինչպես անել, որ սոցիալական նպաստի բալային համակարգը չխանգարի հայ ընտանիքի զարգացմանը: Հետո նաեւ Վահե Դանիելյանը ներկայացրեց Ջերմուկը զբոսաշրջության կենտրոն դարձնելու նպատակը, որով Ջերմուկը հայտարարվում է զբոսաշրջության կենտրոն, նախագծով հայեցակարգային նպատակներ են սահմանվելու, էկոնոմիկայի նախարարության մշակած ծրագիրը պետք է քննարկվի շահագրգիռ կողմերի մասնակցությամբ, զարգացման ծրագիրը Ջերմուկ քաղաքի հատակագծով է առաջնորդվելու:

Ի դեպ, Ջերմուկում օդանավակայան կառուցելու նախագիծ եւս կա՝ 84 մլն դրամից ավելի կհատկացվի եւ նոր օդակայանի կառուցման, եւ չգործող օդանավակայանի կառուցապատման համար:

Կառավարության նիստում ուշադրության եւ հավանության արժանացավ Վայոց ձորում այգեգործության զարգացման աջակցության ծրագիրը, վարչապետը հանձնարարեց գյուղատնտեսության նախարարին՝ մշակել այն մեխանիզմները, որոնցով ծրագիրն իրագործվելու է, այգեգործական տնտեսությունների եւ վերամշակող գործարանների միջեւ հարաբերությունները կարգավորելով:

Ի դեպ, Վայոց ձորի զարգացման ծրագրերին եւ արտագնա նիստերին շատ դրական վերաբերմունք ուներ Ազգային ժողովի պատգամավոր, ծնունդով վայոցձորցի Գագիկ Աբրահամյանը, որը մշտապես տեղյակ է մարզում իրականացվող ծրագրերին եւ կառավարության արտագնա նիստին էլ մասնակցում էր: Նրա տեղեկացմամբ՝ Մալիշկա գյուղում իր երկհարկանի տունն ու 3 հազ. քմ հողամասը նա տրամադրել է սփյուռքի նորաստեղծ կոմիտեին՝ ՄԱԿ-ի հետ համատեղ անգլերեն թեքումով մանկապարտեզ կառուցելու համար:

Կառավարության արտագնա նիստում 3 տասնյակից ավելի հարցեր քննարկվեցին, սակայն քանի որ արտագնա նիստը հենց Վայոց ձորում էր, մենք ներկայացրինք մարզին վերաբերող հատվածի մի քանի կարեւոր հարցերի անդրադարձները:

Հ.Գ.-Կառավարության նիստի օրակարգին անցնելուց առաջ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը շնորհավորեց Ֆադեյ Սարգսյանի 85-ամյակը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժէ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 5818[illegible]1
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

«Թուրքերին չպետք է զիջել, ընդդիմադիրներին հանձնել «Հրազդան» տոնավաճառը, իսկ ԱԺ-ին էլ վճռական նախագահ է պետք»

Կարծում է ՀՅԴ բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանը

Մամուլի ազգային ակումբի հյուրը խոսեց Հայաստանի ներքին եւ արտաքին քաղաքականության որոշ հրատապ խնդիրների մասին: Ըստ ընկեր Վահանի, Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների կողմից տարբեր անջատված երկրամասերի անկախության ճանաչումը (Ֆրանսիան, ԱՄՆ-ը ճանաչել են Կոսովոն, իսկ Ռուսաստանը՝ Աբխազիան եւ Հարավային Օսիան), նոր քաղաքական իրավիճակ է ստեղծել: Այսինքն, մինչ օրս շահարկվող կարծիքը, որ տարածքային ամբողջականությունը վեր է ազգերի ինքնորոշման իրավունքից, իրականությանը չի համապատասխանում: Իրականում այս երկու օրենքները հավասարազոր են, սակայն տարբեր հարթության մեջ են, որովհետեւ տարբեր իրավիճակներում են գործում: Մեկը վերաբերում է երկու սուվերեն պետությունների հարաբերություններին, որոնցից որեւէ մեկը մյուսից հող խլելու իրավունք չունի: Բայց եթե մեկ առանձին վերցրած սուվերեն երկրում մի ազգային փոքրամասնությունը որոշում է ինքնուրույն ապրել, ապա սկսվում է գործել ազգերի ինքնորոշման իրավունքը: Այլ հարց է, որ այս հարցը երկրներն օգտագործում են ըստ իրենց նպատակահարմարության: Այսինքն՝ երկակի ստանդարտները եւ անարդարությունները դեռ պահպանվում են: Արդյոք ՀՅԴ-ն տարակարծություններ ունի՞ Սերժ Սարգսյանի վարած արտաքին քաղաքականության հարցում եւ ինչպե՞ս է վերաբերվում Թուրքիայի փորձերին՝ միջնորդ դառնալ Ղարաբաղյան խնդրում: Վահան Հովհաննիսյանը նշեց. «Ես չեմ տեսնում Հայաստանում որեւէ քաղաքական ուժ, որը կողմ լինի, որ Թուրքիան միջնորդի կամ հաշտարարի դերակատարություն ունենա: Մինսկի խմբի համանախագահների կողմից Կոսովոյի, Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը ճանաչելը լուրջ տարաձայնություններ առաջացրեց անդամ երկրների միջեւ, ինչից էլ փորձում է օգտվել Թուրքիան եւ ներգրավվել քաղաքական նոր խաղի մեջ, իրեն որպես այլընտրանք առաջարկելով, սա այն է, ինչը պետք է հասկանան մեր արտաքին քաղաքականությունը վարող այրերը»:

Ըստ Հովհաննիսյանի, ՀՅԴ-ի դիրքորոշումը հետեւյալն է. ՀՀ նախագահը կատարեց բավականին խիզախ քայլ եւ դրանով փորձեց համոզել համաշխարհային հանրությանը, որ Հայաստանը պատրաստ է քայլերի հարեւանների հետ բարիդրացիական հարաբերություններ հաստատելու: Իսկ թե ինչ դուրս եկավ սրանից, ըստ Հովհաննիսյանի, այստեղ կան մտահոգիչ տարրեր: Թուրքական քարոզչական մեքենան սկսեց աշխատել, եւ պարզ դարձավ, որ նրանց նպատակը օգտագործելն է այս հարաբերությունները՝ կանխելու Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը: Թուրքական մամուլի պնդումները, թե իբր կա համաձայնություն պատմաբանների հանձնաժողով ստեղծելու մասին, ըստ Վ. Հովհաննիսյանի, ճիշտ են, «բայց պետք է ասվի, որ նման համաձայնություն չկա, սակայն, կրկնում եմ, սա պետք է ինչ-որ, ասվի, պետք է նաեւ ասվի, որ Հայաստանի իշխանությունը Ցեղասպանության ճանաչման մասին հարցը չի հանում իր օրակարգից եւ այլն»:

«Ազգի» հարցին, թե երկկողմ հարաբերությունների հնարավոր զարգացումը եւ դիվանագիտական հարաբերությունների ու սահմանների բացումը գործնական առումով ինչ են տալիս Թուրքիային, բացի զուտ քարոզչական նպատակներից, Վահան Հովհաննիսյանը պատասխանեց՝ Թուրքիայի նվաճումների դաշտը Եվրոմիությունն է: «Նրանք Եվրոմիությանը եւ այն երկրներին, որոնք ճանաչել են ցեղասպանությունը, փորձում են լռեցնել, ցույց տալ իրենց հանդուրժողականությունը հայկական քաղաքականության մեջ, նրանց ձեռքբերումը դեռ Հարավային Կովկասում չէ»: Վ. Հովհաննիսյանը նկատում է, որ դիվանագիտական հարաբերություններ կան նույնիսկ այն երկրների մեջ, որոնք միմյանց տարածքային ամբողջականությունը եւ սահմանները չեն ճանաչել, օրինակ՝ Չինաստան-Ռուսաստան, Ճապոնիա-Ռուսաստան, լատինամերիկյան մի շարք երկրներ եւ այլն: Այսինքն, այս առումով մեզ լավություն չեն անում: «Սահմանների բացման հարցում այստեղ հարցը պարզ է, բացումը ավելի լավ է, քան փակ լինելը, այստեղ վեճ չկա: Ճանապարհների բացումը կբերի ներկրվող ապրանքների էժանացմանը, որոշակի տնտեսական օգուտների: Սակայն որքա՞ն են մեր շուկան, մեր տնտեսությունը, մեր արտադրողը պատրաստ ճանապարհների բացմանը», հարց է տալիս Վ. Հովհաննիսյանը եւ փորձում պատասխանել. «Եթե ճանապարհը բացվում է եւ շարունակվում է Ադրբեջանով, Իրանով դեպի Հնդկական օվկիանոս, իհարկե, օգուտը շատ է, սակայն եթե ճանապարհը բացվում է եւ Հայաստանը մնում է փակուղու մեջ, ապա մենք վերածվում ենք Թուրքիայի արեւելյան շուկայի կցորդի եւ տալիս ենք նրանց զարգացնելու այսօր տնտեսական անկում ապրող Արեւմտյան Հայաստանի քիչ բնակեցված տարածքները»: Այսինքն՝ տնտեսական առումով թուրքական շահը մեզանից պակաս չէ, եւ դա պետք է ասել նրանց երեսին, եզրակացնում է Հովհաննիսյանը: «Այս ճանապարհի բացման քաղաքական նշանակությունը թուրքական կողմի համար մի քանի անգամ ավելի օգտակար է, քանի որ այդպիսով նա Եվրոմիությանը կներկայացնի, որ ինքը լուրջ փոփոխություն է կատարել հայկական քաղաքականության մեջ, ինչը Եվրոմիությանը անդամակցելու խոչընդոտներից մեկն է»: «Իսկ մենք կկարողանանք քաղաքական դիվիդենտներ քաղել, այն, ինչ այսօր է կատարվում, վախենամ, որ չենք կարողանա: Այսինքն՝ ճանապարհի բացումը չպետք է դառնա Թուրքիայի կողմից մեզանից հավելյալ զիջումներ կորզելու առիթ», եզրահանգում է ՀՅԴ բյուրոյի անդամը:

Լրագրողի այն նկատառմանը, թե Գյուլի այցի կապակցությամբ ՀՅԴ-ի կազմակերպած բողոքի ակցիան որոշ քաղաքական ուժեր դատապարտեցին, իսկ ըստ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի՝ նույնիսկ որոշակի լարվածություն առաջացրեց, Վահան Հովհաննիսյանը հակադարձեց այսպես. «Եթե հիշում եք, այդ օրերին Լ. Տեր-Պետրոսյանն իր ցույցը նույնիսկ չեղյալ հայտարարեց, որպեսզի ավելի դյուրեկան լինի մեր իշխանությունների: Ընդհանրապես ես առաջարկում եմ, այսուհետեւ յուրաքանչյուր քաղաքական ուժ ցույցեր անցկացնի այն վայրերում, որտեղ ինչ-որ դերակատարում է ունեցել, օրինակ, իրենք ինչո՞ւ են ընտրել Հյուսիսային պողոտան, դա Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը չի կառուցել: Նա կառուցել է «Հրազդան» մարզադաշտի տոնավաճառը եւ այնտեղ էլ պետք է անցկացնի իր միտինգները, որովհետեւ իր միտինգների տոնայնության եւ բովանդակության մեջ առեւտրի էլեմենտներն այնքան են սկսել ուժեղանալ, որ ճիշտը տոնավաճառներում աշխատելն է»: Լրագրողի հարցին, թե նախագահ Սերժ Սարգսյանը հայտարարեց, որ պետք է բարձրացնել Ազգային ժողովի հեղինակությունը եւ առաջ քաշեց Հովիկ Աբրահամյանի թեկնածությունը, ինչպե՞ս է վերջինս ԱԺ-ի հեղինակությունը բարձրացնելու: Ըստ Վահան Հովհաննիսյանի, այստեղ կա ճշմարտություն, քանի որ մինչեւ սահմանադրական բարեփոխումները «մենք դժգոհում էինք, որ ԱԺ-ն բավականին թույլ է, իրավասություններ չունի եւ չի կարող հանդիսանալ հակակշիռ գործադիր իշխանության: Սահմանադրության բարեփոխումներից հետո ԱԺ-ն նոր քաղաքական կշիռ, լիազորություններ ստացավ: Սակայն այս նոր լիազորություններից օգտվելու համար հարկավոր է 2 էլեմենտ՝ ԱԺ-ի մասնագիտական որակ եւ ԱԺ-ի վճռական ու խիզախ նախագահ, այս էլեմենտներից մեկը նախագահը համարում է, որ անհրաժեշտ է փոխել եւ այս առումով ճշմարտություն կա: Սակայն ինչ հասկացիչներով, դա ցույց կտա ժամանակը: Անհրաժեշտ է, կրկնում եմ, վճռականություն եւ գործադիր իշխանության նկատմամբ ԱԺ-ի անկախությունը վերանվաճելու կամք»:

ԱՐՄԵՆ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԳԻՏՆԱԿԱՆ

Աստղագիտությամբ զբաղվելը գեղեցիկ կյանքով ապրելու բերկրանք է

Վիկտոր Համբարձումյանի ծննդյան 100-ամյակի առիթով Հայաստան ժամանած անվանի գիտնականներից է Նյու Յորքի Քորնել համալսարանի պրոֆեսոր, աստղաֆիզիկոս Երվանդ Թերզյանը, որի հետ առաջին անգամ զրուցելու հնարավորություն ունեցա Հայ օգնության ֆոնդի հայաստանյան գրասենյակում, ուր նախորդ օրն անցկացվեց նրա մեծարման երեկոն՝ մասնակցությամբ գիտության եւ կրթության ոլորտի ներկայացուցիչների: «Հայերենս զորավոր չէ», ասաց Թերզյանը, բայց համաձայնեց խոսել մայրենիով՝ արեւմտահայերենով ու պատմել աստղագիտության միջոցով գեղեցիկ կյանքով ապրելու, տիեզերքի ռիթմը զգալու, գյուտի պարգեւած բերկրանքը վայելելու եւ գիտնականի համար կարեւոր այլ բաների մասին:

«Գյուտ անելու համար գիտնականները նվիրաբերում են մի ամբողջ կյանք: Ինչ գեղեցիկ է առաջին անգամ հայտնաբերել մի բան, որի մասին ոչ ոք չգիտեր: Այդ զգացումը Հայաստանում շատ բարձր է եւ դրա կարեւորությունը գիտնականները շատ են զգում իրենց կյանքում: Այդ զգացումը կապված չէ ֆինանսական միջոցների հետ, տիեզերքը բացատրելու հրճվանքը մի ուրիշ բան է: Անշուշտ, առանց ֆինանսական միջոցների շատ առաջ չես գնա: Գիտնականները, հատկապես երիտասարդները, օգնության կարիք ունեն իրենց գործը Հայաստանում կատարելու եւ գիտական հետազոտություններն ավելի բարձր մակարդակի վրա դնելու համար»: Թերզյանը բարձր է գնահատում հայաստանցի գիտնականների հետազոտությունները, համարելով, որ խորհրդային տարիներից ի վեր դրանք եղել են բարձր մակարդակի վրա, այդպես է նաեւ հիմա, իհարկե, ավելի դժվար պայմաններում: Բնավ համաձայն չէ այն կարծիքին, թե հայաստանցի գիտնականները ծուլացել են. «Այդպիսի կարծիք չեմ ունեցել եւ չեմ ուզում ունենալ», ծիծաղելով ասաց Թերզյանը: «Գիտությունը զարգանում է արագորեն, վաղվա օրը բերում է բոլորովին նոր գաղափարներ, եւ դա շատ կարեւոր է մեզ համար: Մեր նպատակն է, որ Հայաստանում կատարվեն գիտական ուսումնասիրություններ, որ ձեւավորվի գիտական մթնոլորտ ու հասնի հասարակությանը: Այդպես կբարձրանա ուսման որակը, հասարակությունը կառողջանա ու տնտեսապես ապահով կլինի»:

Ծնվել է Եգիպտոսում, փախստականների ընտանիքում, մեծացել է դժվարին պայմաններում: Կահիրեում հաճախել է Գալուստյան վարժարան, հետո Կահիրեի ամերիկյան համալսարանում ուսանել է ֆիզիկա եւ մաթեմատիկա: «Ինձ բախտավոր եմ համարում, որ Գալուստյան վարժարանում ունեի ուսուցիչներ, որոնք ինձ հուշեցին, թե աստղագետ դառնալու համար որ առարկաներից պիտի ունենայի խոր գիտելիքներ: Աստղագիտությամբ սկսել եմ հետաքրքրվել 7 տարեկանից, քաջալերվելով ուսուցիչներիս ուշադրությունից»:

Կահիրեի ամերիկյան համալսարանն ավարտելուց հետո մեկնում է Մ. Նահանգներ, ստանում է դոկտորի կոչում ու սկսում է դասավանդել Նյու Յորքի Քորնել համալսարանում: 1984-ին պարգեւատրվել է Քլարքի նշանավոր մրցանակով, իսկ 1996-ին նշանակվել է օդագնացների եւ տիեզերագնացների ազգային կառավարման՝ ՆԱՍԱ-ի Նյու Յորքի տիեզերական ծրագրի տնօրեն: «Գեղեցիկ կյանքով եմ ապրում, որովհետեւ գիտության մեջ, մանավանդ աստղագիտության, անընդհատ նոր տեղեկություններ են ստացվում տիեզերքի մասին, նոր հայտնագործություններ են արվում, իսկ դրանք մեծ խանդավառություն են պարգեւում գիտնականին»:

Կյանքի տխուր պահերի մասին ահա թե ինչ ասաց Թերզյանը. «Այս երկրի վրա մարդիկ ունեն բազում դժվարություններ եւ հենց այդ ժամանակ են նրանք երկնքին նայում: Ինչո՞ւ: Հասկանալու համար, որ իրենք մենակ չեն, որ գոյություն ունեն այլ մոլորակներ, ուրիշ աշխարհ, մարդիկ, եւ ո՞վ գիտի, գուցե մեզ պես ապրում են նույն դժվարությունները: Շատ հավանական է, որ ուրիշ մոլորակներում էլ կյանք կա, բայց առ այսօր դեռ չենք հայտնաբերել: Նրանց կյանքի մասին տեղեկություն չունենալը բնավ չի նշանակում, որ նրանք գոյություն չունեն»:

Երվանդ Թերզյանը Հայ օգնության ֆոնդի գիտության եւ կրթության հայկական ազգային հիմնադրամի հետազոտական խորհրդի նախագահն է: Ութ տարի գործող այս հիմնադրամը ֆինանսավորել է մոտ 180 գիտական թեմա, յուրաքանչյուրին տրամադրելով հինգ հազար ԱՄՆ դոլար դրամաշնորհ, այսինքն՝ հայրենի գիտության մեջ կատարել է 9 հարյուր հազար դոլարի ներդրում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հոկտեմբերի 6-ից Ֆրանսիայի դեսպանությունը վիզաներ կտրամադրի կենսաչափական գործընթացով

Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունը Ֆրանսիա մեկնել ցանկացողներին Շենգեն մուտքի արտոնագրերի տրամադրման հետ կապված փոփոխություններ է մտցնելու:

Երեկ ՀՀ-ում Ֆրանսիայի հյուպատոսի ժակի Շարպը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ Ֆրանսիայի տարածքում անվտանգության բարելավման եւ անօրինական ներգաղթի, մասնավորապես փաստաթղթերի կեղծման դեմ պայքարի ուժեղացման նպատակով 2008-ի հոկտեմբերի 6-ից Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունը վիզաներ կտրամադրի ըստ կենսաչափական գործընթացի: Այս նոր համակարգը, որը պարտադիր է դարձնում դիմողի ներկայությունը, նախատեսում է տեղում վերցնել վերջինիս մատնահետքերը, ինչպես նաեւ՝ թվային լուսանկարը: Մատնահետքերի տրամադրումից ազատված են մինչեւ 6 տարեկան երեխաները: Նախատեսված է, որ այս ֆիզիկական գործողությունները յուրաքանչյուր դիմողից խլելու են ընդամենը 2 րոպե:

Արդեն 2 տարի է, ինչ Ֆրանսիայի մոտ 20 դեսպանատուն ներդրել է այս համակարգը, որոնց մեջ է նաեւ Վրաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունը: 2009-ից արդեն Ֆրանսիայի 50 դեսպանատներ ամբողջ աշխարհում կներդնեն այս նոր համակարգը, որոնց թվում են Մոսկվան, Բաքուն, Կասպից ծովից արեւելք ընկած երկրները: Երեւանում արդեն այս համակարգը կիրառում են Մեծ Բրիտանիայի, ԱՄՆ-ի, Բուլղարիայի դեսպանատները:

Հայաստանում Գերմանիայի հյուպատոսն էլ իր հերթին նշեց, որ իրենց դեսպանատունը վաղուց արդեն ստացել է բոլոր սարքավորումները՝ մատնահետքերը վերցնելու համար: Գերմանիայի հյուպատոսի խոսքերով, հնարավոր է, որ ամենաուշը 2009-ի գարնանից իրենք էլ օգտագործեն մատնահետքեր վերցնելու նոր համակարգը:

Այս նոր գործընթացի առաջացրած խոչընդոտները սահմանափակելու նպատակով դեսպանության վիզաների բաժինը ներդրել է նախնական հերթագրման համակարգ՝ յուրաքանչյուր դիմողի անհատականորեն ընդունելու համար:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 11.00-«Հայելի» ակումբի հյուրն է Կենդանաբանական այգու տնօրենը:
- 11.00-«Կոնգրես» հյուրանոցի մեծ դահլիճում կազմակերպվի կիբեռսպորտի (համակարգչային սպորտի) Հայաստանի 3-րդ առաջնության մեկնարկը, որը միաժամանակ World Cyber Games (WCG)՝ կիբեռսպորտի աշխարհի առաջնության որակավորման մրցաշար է:
- 12.00-«Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է «Ճանապարհաշինություն» ԾԻԳ-ի տնօրեն Էդուարդ Բեգոյանը: Հյուրը կամփոփի «Լինսի» եւ կառավարության միջեւ ստորագրված փոխըմբռնման հուշագրով այս տարվա սեպտեմբերին ավարտվող ծրագրի աշխատանքները:
- 12.00-ՄԱԱ-ում տեղի կունենա քննարկում «ԶԼՄ-ների ազատության եւ դրանցում բազմակարծության ապահովման խնդիրները» թեմայով:
- 12.00-«Փաստարկ» ակումբի (Անանիա Շիրակացի համալսարան, Տիգրան Մեծի փողոց) հյուրն է պատգամավոր Վարդան Խաչատրյանը:
- 16.30- Նախագահ Սերժ Սարգսյանը կլինի համալսարանում, ապա Մատենադարանում, որտեղ կմասնակցի Մատենադարանի նոր շենքի հիմնարկեքին:

Ազգային սնունդ՝ ածիկ

Հիշեցնենք «Երեխաները մեր ապագան են» թեւավոր խոսքը: Այսօր հազվադեպ ենք գործածում այս բառերը, կարծես ամաչելով երեխաների նորմալ աճը բազմաթիվ զրկանքներով խաթարված տեսնելու համար:

Ուրախալի է, որ հայ բարերարներից ոմանց ջանքերն այսօր նպատակաուղղված են այս ցավոտ բացը լրացնելուն:

Երեխաների՝ մեր ապագան կերտողների (եւ ոչ միայն), քիչ է ասել, սննդատեսակի՝ բուն հայկական ածիկի արտադրությունը նախաձեռնող «Դար» հիմնադրամի նախագահ Սվետլանա Հակոբյանի հետ անցկացված հարցազրույցին նախորդած երկուստեք վերլուծական մտքերի քննախոսությունը ընդգրկեց նաեւ առհասարակ բարեգործության եւ հովանավորչության հասկացությունների մասին թեմաները:

▼▼▼

Հացի խնդիրը մարդկությանը մշտապես երկու բանակների է բաժանել՝ սակավաթիվ ունեւորների եւ մեծաթիվ չունեւորների:

Մերօրյա գործարարների մասին շատերի մեջ այն սխալ պատկերացումն է, որ եթե գործարար է, ուրեմն պարտական է մշտապես անապահովների ստնտո՞ւն լինել:

Պետությունն իր քաղաքացիների կենսական պահանջները հայտնի եւ անհայտ պատճառներով պատշաճ մակարդակով չի կատարում եւ ճարահատյալ այդ դերակատարությունը կամա-ակամա ընկնում է անհատ բարեգործների վրա: Բայց չէ՞ որ կյանքը դժվարացել է նաեւ նրանց համար: Ըստ այդմ, կարիքավորը ոչ թե պետք է ձեռքը պարզի, այլ մեկնի աշխատել-համագործակցելու համար:

Որոշ մասնագետների վկայությամբ, ուզվորության ներկայիս ձեւերն ու չափերը մեր երկրում հիմնականում մեծ չափերի հասնող գործազրկության հետեւանք են, բայց արդյոք սա՞ է գլխավոր պատճառը: Այս հարցը մեծ քննարկման առարկա է:

Ունեւորը բարերարություն անում է սրտի թելադրանքով, հնարավորության սահմաններում, իսկ օգնություն ստացողը պետք է միայն բավարարվի եղածով, ապա թե ոչ նյութապես աղքատը կվերածվի նաեւ հոգով աղքատի:

Տնտեսության զարգացմանը նպաստող արտադրության առաջմղիչ հանգամանքով, շահույթ ստանալու իրավունքով պայմանավորված բիզնես ասածը նույնպես բարեգործություն է թեկուզեւ աշխատատեղի ստեղծման առումով: Մինչդեռ, այսօր մեր երկրում առկա է ոչ թե աշխատելու, այլ մուրալու, խնդրելու միտումը:

▼▼▼

- Տիկին Սվետլանա, հայտնի է, որ «Դար» հիմնադրամը մեծ գործունեություն է ծավալում հոգեւոր, մշակութային, գրական, ինչպես նաեւ գիտակրթական բնագավառներում, իսկ այսօր նաեւ Ձեր ղեկավարած անձնակազմը իրականացնում է տնտեսվարող շատ սուբյեկտների երազանքը՝ ինքնաբավ տնտեսություն հիմնելու դժվարին, բայց պատվավոր գործը:

- Այո, մեր նոր նախաձեռնությունը՝ ածիկի արտադրությունը, հիրավի մասն է կազմում Ձեր նշած ոլորտների: Մեզ համար լավագույն գովազդը արտադրանքի յուրատիպությունը եւ իհարկե որակական հատկանիշներն են: Հացահատիկի ծիլերից ստացվող հիմնական հումքը՝ ածիկի հյութն այսօր բավարարում է առողջապահա-սննդարարական նորմերի պահանջները...

- Յուրատիպության մասին՝ քիչ հետո: Նախ՝ տնտեսականի մասին: Աշխուժացնելով քաղաք-գյուղ տնտեսական փոխադարձ կապը, ապահովում եք նաեւ ոչ լավ վիճակում հայտնված գյուղում նոր աշխատատեղերի ավելացման շնորհակալ գործը:

- «Դարի» ձեռնարկների շնորհիվ շատ ընտանիքներ են գտնում իրենց «հացը», եւ վստահ եմ, որ նրանցից ոչ մեկի մտքով չի անցնի բռնել արտագաղթի ճանապարհը: Համենայն դեպս, մեզ աշխատակցող բարեկամներին ապահովում ենք կայուն եւ մշտական աշխատանքով:

- Հետաքրքրական է ձեր գնային քաղաքականությունը...

- Հաշվի առնելով մեր ազգաբնակչության ներկայիս անապահովության եւ անվճարունակության հանգամանքը, իրոք, լայն սպառման արտադրանքների ինքնարժեքի բարձրացումը ցավալի երեւույթ է: Այստեղ է, որ պետք է երեւա տնտեսվարող սուբյեկտի սրտացավությունը՝ չթանկացնել արդեն եղածը: Երբ արտադրողը առաջնային է դարձնում շահույթը, այդ ընթացքում կորսվում են կարեւորագույն արժեքներ, որոնց անտեսումն է թերեւս գլխավոր պատճառը կարծելու, որ մարդ արարածը այդպես էլ չի ձերբազատվում հղփանալու եւ ածանցյալ արատավոր հակումներից: Այնպես որ, քիչ վնաս կրելով հանդերձ, նախապատվությունը տալիս ենք գնորդի եւ վաճառողի փոխադարձ շահերի կայուն պահպանմանը:

- Մեզանում հետզհետե արմատանում են քաղաքակիրթ բիզնեսի ձեւերն ու մեթոդները, եւ այս խորապատկերում այժմ վերը նշած յուրատիպության մասին հարցը՝ ի՞նչ եք կարծում, բիզնեսն ունի՞ ազգային առանձնահատկություն:

- Գաղտնիք չէ, որ ածիկը անզուգական անմնացորդ սնունդ է, բուժական հատկանիշներով: Իմ մեծերից շատ եմ լսել, որ նրանք հաճախակի էին ածիկ գործածում եւ այդ պատճառով էլ առողջ էին: Եվ ինչո՞ւ չբերել ցայտուն մի օրինակ կենդանական աշխարհից: Թռչունների մեջ ագռավների երկարակեցության գաղտնիքը պայմանավորված է ցորենի նոր-նոր կանաչ հագած արտերում ագահաբար քջուջ անելու հանգամանքով: Ածիկի այլ հատկանիշներ եւս: Կալորիականությամբ հարուստ ազգային այս սննդատեսակի մեկ փոքր տուփը կանխում է շատ ուտելու վնասակար սովորույթը, իսկ հաճախակի գործածումն էլ կանխարգելում է սրտային իրավիճակը եւ բացառում է քաղցկեղածին հարուցիչների առաջացումը: Ծանր հիվանդությունների պատճառ սթրեսի (ընկճախտի) դեմ պայքարը ավելի քան անհրաժեշտ է այսօր մեզանում:

- Ձեր հիմնադրամի «հայեցի» այդ նախաձեռնությունը, ինչպես երեւում է, կարող է փոխարինել մի ամբողջ դեղատան:

- Մեր խնդիրն է բազմակողմանի գործունեությամբ անարատ, որակյալ նկարագրված բուժական հատկանիշներից զատ գնումների պահերը դարձնել բովանդակալից: Այս առումով, բացի դիզայներից ու նկարիչ-ձեւավորողից, մեր աշխատանքներում ներգրավել ենք նաեւ առողջապահության մասնակցի, մանկավարժի, հոգեբանի, որոնց հետ միացյալ ջանքերով ստեղծում ենք ոչ թե սոսկ սպառման արտադրանք, այլեւ գեղագիտական իմաստով նմուշ - տեսականու օրինակ:

- Ածիկի պատրաստման եղանակը շատերի, մանավանդ երիտասարդ սերնդին գրեթե անհայտ է: Խնդրում եմ նկարագրել ամենահասկանաշականը:

- Պատրաստման տեխնոլոգիայի մեջ խորհրդանշական են հետեւյալ երկու փուլերը: Ցորենը ծլեցնում ենք դասական երաժշտության ներքո: Երբ ջրում ենք բուսածածկույթը, ջուրը հնչյունաշարի ելեւէջների ազդեցության շնորհիվ լիցքավորվում է դրական էներգիայով, որը այն բնական եղանակով տարածվում է ծիլերի վրա: Իսկ եփման գործընթացը մի ամբողջ ծիսակատարություն է, որի ընթացքում կատարվող ազգային շուրջպարը նույնպես դրական էներգիա է հաղորդում եփուկին, որի միջոցով էլ էներգիան իր հերթին փոխանցվում է ածիկը համտեսողին:

- Վերադառնանք հարցազրույցի սկզբում ունեւոր-անապահով հավերժ թվացող թեմային:

- Գործարարները մշտապես ենթարկվում են օրավուր աճող բազմապրոֆիլ խնդրատուների գրոհներին: Հովանավոր փնտրողների (կան դեպքեր, երբ դրա կարիքը չկա, իսկ որոշների մեջ էլ բարերար գտնելու համառությունը վերածվում է) բանակը նվազեցնելու համար պետք է մտածեն իշխանական բոլոր կառույցները, հանրության կարող ուժերը:

Պատկերավոր ասած՝ Պերճ Պռոշյանն ի՞նչ իմանար, որ իր ժամանակի դժվար, հացապակաս օրերի հայելին՝ «Հացի խնդիր» վեպը, ամենաուղղակի իմաստով, արդիական է նաեւ այսօր: «Հաց» հասկացությունը փոխաբերականի էր վերածվում հին ու բարի անցյալում, խորհրդանշելով ընդհանրապես ապրուստի խնդիրը, որն այսօր ոչ պակաս լուծելի է: Այս առումով, հացի մասին հայ մյուս մեծի՝ «հրեն երկնքից կախ» խոսքի իմաստը եթե դեռ ընդգծված առկա է, ապա այս դեպքում վաղ է մեր ժողովրդի մեծ մասի համար բավարար պայմաններում ապրելու մասին խոսելը:

Գործարար-բարերարները մի տեսակ վատ զգացողություն ունեն, որ չեն կարողանում օգնել ոչ միայն նրանց, ովքեր դա հայցում են, այլեւ նրանց, ում եւ ինչքան կցանկանային նրանք օգնել, իսկ օգնության արժանիների թիվը, ցավոք, մեծ է եւ օժանդակելու հնարավորությունները պարզապես դառնում են անհնար: Հոռետեսական երանգով չավարտելու համար հիշենք, որ անհնար ոչինչ չկա: Ելքը եւ ցանկությունը պարզապես սա է. այնքան բարելավվի մեր վիճակը, որ ոչ մեկին օգնելու հարկ չլինի:

- Ի՞նչ անել, որպեսզի այսօր ընդգծված հարուստ-աղքատ փոխհարաբերության մեջ համադարման որպես առաջնորդվենք բարոյական ավելի բարձր չափանիշներով:

- Դրա համար պետք է առողջ ու նորացված դաշտ ստեղծել. ունեւորը պետք է առաջնորդվի պարտքի զգացողությամբ, իսկ բարերարությունն ընդունողն էլ՝ համակվի խորին երախտագիտությամբ: Ի սկզբանե մարդկությանը բնորոշող ուղեկիցներից՝ ունեւոր-չունեւոր փոխհարաբերությանը վերջ չկա (ըստ երեւույթին սա էլ մի փորձություն է մարդու համար) եւ աշխարհիկ որեւէ օրենքով հնարավոր չէ կարգավորել: Այստեղ դեղատոմսը գտնելու բանալին դարձյալ հոգեւոր տիրույթում է: Այս խնդրին քրիստոնյա հավատավորի տեսանկյունից նայելիս կարելի է ձեւակերպել հետեւյալ կերպ. առաջինները (ունեւորները) պետք է վարվեն Տիրոջ ներկայության վկայի՝ խղճի թելադրանքով, իսկ երկրորդները (չունեւորները)՝ միայն խիստ կարիքի, ճարահատյալ դեպքում խնդրատու լինելիս պահպանեն ի վերուստ մարդուն տրված բարոյական կարեւորագույն հատկանիշներից մեկը՝ չափի զգացումը:

ՍԱՄՎԵԼ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Սիրահարների այգին նոր շունչով

Երեւանցիների ամենասիրելի ու գողտրիկ վայրերից մեկը՝ «Սիրահարների» այգին, 1949-ին ռուս մեծ բանաստեղծ Ալ. Պուշկինի ծննդյան 150-ամյակի կապակցությամբ անվանակոչվել է Պուշկինի այգի: Սակայն 1995-ին Երեւան քաղաքի պատգամավորների խորհրդի որոշմամբ, զբոսայգին վերանվանվեց Սիրահարների, իրեն հարող Դեմիրճյան փողոցով, որը ժողովրդի կնքահայրությամբ կոչվել է նույնպես Սիրահարների: Մինչեւ 2006-ը այգին լքված ու ավերված վիճակում էր, չնայած խնամքը հանձնարարված էր նաեւ անհատների:

2000 թվականին «Պողոսյան» հիմնադրամը «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հետ համատեղ ստեղծեց հանրապետության նախագահի մրցանակ, որը տրվում է բնական, տեխնիկական եւ հումանիտար գիտությունների, ֆիզիկայի, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, առողջապահության, արվեստի ու գրականության բնագավառներում ունեցած ձեռքբերումների համար: Բեյրութում լիբանանահայ բարերար Ռոբերտ Պողոսյանի ստեղծած հիմնադրամը սկզբում կոչվել է «Ռոբերտ Պողոսյան եւ որդիներ», այնուհետեւ՝ «Պողոսյան» հիմնադրամ, որը ղեկավարում են Ժան (բնակվում է Բելգիայում) եւ Ալբերտ (բնակվում է Շվեյցարիայում) Պողոսյանները: Շուրջ 8 տարի «Պողոսյան» հիմնադրամի ջանքերով երկու տասնյակ մշակութային օջախներ, ջրամատակարարման ցանցեր են վերանորոգվել, օժանդակել են փառատոներ եւ այլն, արժանացել «Անանիա Շիրակացի» մեդալի: Գյումրի քաղաքի պատվավոր քաղաքացի կոչվելու պատիվը վաղուց է տրվել Պողոսյան եղբայրներին:

Պողոսյան եղբայրներին հուզել է, որ անկախության տարիներին մայրաքաղաք Երեւանում շատ կանաչ տարածքներ ոչնչացվեցին եւ քաղաքի օդային ավազանը մաքրելու, հանգստի գողտրիկ մի վայր ստեղծելու գաղափարով տոգորված, նրանք հանձն առան Սիրահարների այգու վերակենդանացման դժվարին գործը: Այգու նախագծման աշխատանքները հանձնարարվում է հանրաճանաչ ճարտարապետ Պիեռ Ռամբախին, որը հեղինակ է Շվեյցարիայում ճապոնական ոճով բազմաթիվ այգիների: Ճարտարապետը Հայաստան կատարած իր բազմաթիվ այցելությունների ընթացքում ուսումնասիրել է լանդշաֆտի առանձնահատկությունները, դրանք համադրելով ճապոնական ավանդական պարտեզների սկզբունքներին՝ Հայաստանում առաջին ճապոնական այգու ստեղծման համար:

Սիրահարների այգին այժմ զբաղեցնում է 1,5 հա տարածք, որտեղ կառուցվել են երկու արհեստական լճակ՝ կղզյակներով: Դրանցից մեկը կլինի բեմահարթակ՝ առջեւում 200 նստատեղով ամֆիթատրոն: Այգում կառուցվել են 2 ջրվեժներ, որոնցից հոսող ջուրը թափվելու է մեծ լճակի մեջ: Խաղահրապարակի հարեւանությամբ կառուցվելու են մանկական լողավազան, բացօթյա սրճարան, 5 տաղավարներ:

Հիմնադրամի ծրագրի համակարգող Սարհատ Պետրոսյանը տեղեկացրեց, որ հանգստի գողտրիկ այգին կունենա մոտ 1,05 հա կանաչապատ մակերես, որտեղ 150 տարվա պատմություն ունեցող ծառերի կողքին կտնկվեն նորերը, մոտ 370 ծառեր կունենան իրենց անձնագիրը, կմշակվի նրանց երիտասարդացնելու խնդիրը: Կտնկվեն թփեր, ծաղիկներ, իսկ լճակների վրա կաճեցվեն գույնզգույն ջրաշուշաններ: Այգու բացումը նախատեսվում է հոկտեմբեր ամսին: Արդեն տեղադրվել են Արագած լեռան ստորոտից, Սեւանա լճի շրջակայքից, Վեդու տարածքից բերված տրավերտինից, բազալտից, տարբեր երանգների տուֆից ու խճաքարերից ձեւավորված եւ կառուցված ջրվեժները, արհեստական բլուրները, քարե կոմպոզիցիաները, որտեղ ձայնային եւ լուսային էֆեկտների հետ մեկտեղ կտեղադրվեն քանդակներ՝ իրենց պատմություններով:

2007-ի մայիսից սկսված այգու շինարարության ընթացքում բարմացվել ու պարարտացվել է հողը, անցկացվել է ավտոմատ ոռոգման համակարգ, որով որոշվելու են հողի խոնավությունը եւ անհրաժեշտ ջրի չափը: Շինարարական աշխատանքներն իրականացնում են «Գյուղտեխշինմոնտաժ թիվ 1» ՓԲԸ-ն (տնօրեն Գեւորգ Մելիքյան) եւ մի շարք այլ ՍՊԸ-ներ:

Սիրահարների այգու բացումից հետո «Պողոսյան» հիմնադրամը ամբողջովին ստանձնելու է այգու խնամքն ու պահպանությունը 18 տարի շարունակ: Այգին իր նոր տեսքով նորություն կլինի ոչ միայն Երեւանի, այլեւ Հայաստանի զբոսայգիների շարքում:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2008 էջ Ա

Ազգ

Ն1(07)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ unicef

Մանկապատանեկան

Ճշմարտությունը ասեղի նման է

Բարի օր: Ճշմարտությունը ասեղի նման է՝ ծակում է ոմանց աչքերը, ոմանց սիրտը: Բայց չէ՞որ ասեղը գեղեցիկ եւ փափուկ հագուստներ կարելու համար է ստեղծված: Որ ոչ ոք չմրսի:

Իսկ ճշմարտությո՞ւնը: Երեւի նրա համար է, որ աշխարհում ամեն բան արդար եւ ճիշտ լինի:

Մեր այս համարը կարող եք նմանեցնել ասեղի, որ չի նշանակում, թե մենք մեր աչքի գերանը չենք տեսնում, իսկ մեծերի աչքի փուշը տեսնում ենք: Բայց մեր ասեղը մի նշանակություն ունի՝ ցույց տալ եւ հանել մեր աչքի գերանն էլ, ձեր աչքի փուշն էլ: Հետո կգա տարահանդեսային գեղեցիկ հագուստներ կարելու ժամանակը: Եկեք կարդանք մեր «**Մանկապատանեկան Ազգը**» եւ տեսնենք, թե որտե՞ղ են թաքնված մեր ու ձեր աչքի գերաններն ու փշերը:

Սիրով՝

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ «ԱԶԳ»-Ի ԱԿՈՒՄԲ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Բաց նամակ հարգարժան վարչապետ Տիգրան Սարգսյանին

Մեկ օրինակ էլ՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարին

Հարգելի պրն Սարգսյան:

Ես կարծում եմ, որ Դուք հետեւողական չեք մեր բնության պահպանության հարցում: Չե՞ք կարծում, որ գարնանային ծառատունկը, որ Դուք իրականացրիք՝ պետք է կատարեիք ոչ միայն Երեւանում, այլեւ՝ մարզերում: Մարզերում հազարավոր հեկտարներ ամայի են մնացել, որովհետեւ Դուք մինչեւ այժմ այնտեղ գոնե մեկ կաթիլ ջուր չեք հասցրել: Կուզենայի այնպես անեք, որ բոլորը հասկանան ու գիտակցեն, որ այս հրաշալի բնությունը պետք չէ ոչնչացնել: Ես կցանկանայի, որ Դուք ջուր հասցնեք Հայաստանի բոլոր ամայի վայրերը ու բազմաստեսակ ծառեր տնկեք ամենուր: Ես նաեւ առաջարկում եմ ծառատունկ իրականացնել Խոսրովի արգելոցում, որովհետեւ այնտեղից ծառեր շատ են կտրել: Կարծում եմ, որ եթե Դուք այդ ամենը անեք, ապա մեր երկիրը կլինի ոչ թե բռնականությունից զուրկ երկիր, այլ՝ բույսերի շտեմարան:

ՀԱՅԿ ՂԱՎԹՅԱՆ, 10 տ.

ՎԱԽԻ ՊԱՏՃԱՌՈՎ ՏՆՕՐԵՆԻՆ ՉԳՐՎԱԾ ԴԻՄՈՒՄ

Հարգելի տնօրեն, խնդրում ենք Ձեզ փոխել 9-րդ դասարանի քիմիայի ուսուցչուհուն, որովհետեւ նա չունի խոսելու կուլտուրա՝ աջուձախ ասում է վիրավորական բառեր՝ дебил, дура, идиотка, дегенерат ... *Նելլի Վարդանովնան դասը չի բացատրում եւ մեր խնդրանքին պատասխանում է. «Եթե չես հասկանում, գիրքը բացի, կարդա, կհասկանաս»: Նա զանգից 20 րոպե շուտ է դասն ավարտում: Գնահատական դնելու համար շատ «համեստ» նվերներ է ուզում. կոնյակը մեծ հաջողությամբ օգնում է, որ 2-ը 3-ի վերափոխվի, իսկ այ 4-ի եւ 5-համար 100 դոլարի չափ գումար պետք է վճարենք: Մեզ թվում է, նրա նշանաբանն է. «Ինչքան փող տա պապադ, համապատասխան գնահատական կստանաս դու»: Խնդրում ենք, անարձագանք մի թողեք մեր նամակը, ինչքան էլ հզոր թիկունք ունենա Նելլի Վարդանովնան:*

Սիրով՝ մի խումբ բարձր դասարանցիներ

Թվականը՝ մեր օրեր

Գուցե անհավանակա՞ն եք համարում այս դիմումը: Իզուր: Նման նամակներ կգրեին շատ աշակերտներ, բայց վախենում են ուսուցիչների վրեժից, տնօրենների բարկությունից: Հավաստացնք, այս դիմումի պատճառն իրական ուսուցչուհի է, որ դասավանդում է Երեւանի կենտրոնական մասի դպրոցներից մեկում: Իսկ թե ինչո՞ւ մեր դպրոցներում դեռ կան Նելլի Վարդանովնաներ, պետք է հարցնել կրթության ոլորտի ամենաբարձր պատասխանատուներին: Ի դեպ, մենք նրանց կարող ենք տրամադրել նման բազմաթիվ ուսուցչուհիների անուն-ազգանուններ ու աշխատավայրի մասին տեղեկություններ: Դիմեք մեզ, մեր դասախոս Սուսաննա Մարգարյանի միջոցով: Հեռախոսը՝ տես Դ էջի վերջում:

Ինչն է ինձ անհանգստացնում

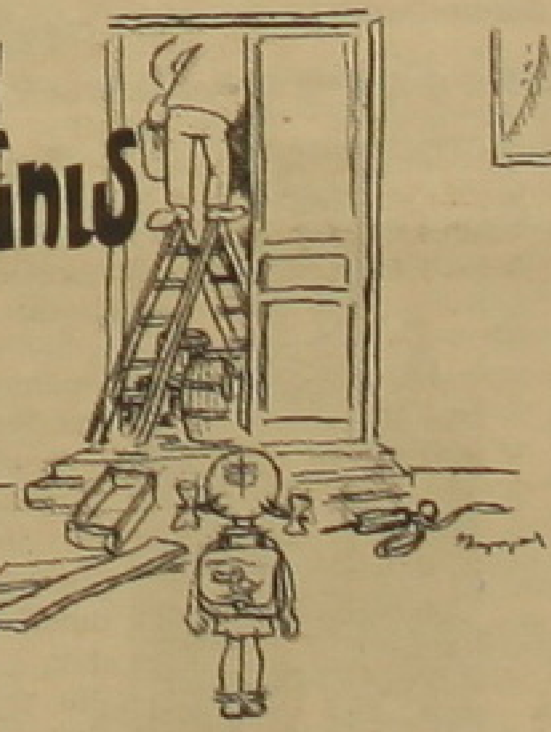

Ինձ շատ է անհանգստացնում Կիեւյան 17 շենքի բակի վիճակը: Ամբողջ բակը լցված է ավտոմեքենաներով, որովհետեւ մեր բակում շատ են գրասենյակները: Մեր բակում շատ են նաեւ վերամբարձ կռունկները եւ շինարարական աղբով լի տարկերը: Մենք ընկերուհիներով չենք կարողանում մուտքից դուրս գալ, որովհետեւ մեր բակում միշտ ինչ-որ մեկը վերանորոգում է իր բնակարանը: Վերեւից քարեր են գցում կամ հողով լի տարկեր: Անընդհատ փոշի է ու աղմուկ:

Երբ մենք ցանկանում ենք դուրս գալ մուտքից, նախ հարցնում ենք հսկիչից «կարո՞ղ ենք դուրս գալ, թե՞ ոչ»: Եվ երբ տեսնում ենք «կանաչ» քարտը, նոր անցնում ենք:

Նման բակում խոսք չկա խաղի մասին:

Եթե այս հարցով զբաղվեին...

ԴԻԱՆԱ ԲԱՐԱԽՅԱՆ, 10 տ.

ՀՈԲԵԼՅԱՆՆԵՐ

ՍԱՐՈՅԱՆ ՎԻԼՅԱՄ ԱՐՄԵՆԱԿԻ

2008-ին նշվում են մեր ազգի նշանավոր դեմքերից Վիլյամ Սարոյանի, Վիկտոր Համբարձումյանի, Շիրվանզադեի, ճարտարապետ Ռաֆայել Իսրայելյանի, դերասան Վահրամ Փափազյանի հոբելյանները: Մենք կփորձենք անդրադառնալ մեր մեծերի կյանքին ու գործերին այնպես, որ բոլորը հիշեն եւ ծաղիկներ դնեն նրանց հուշարձաններին:

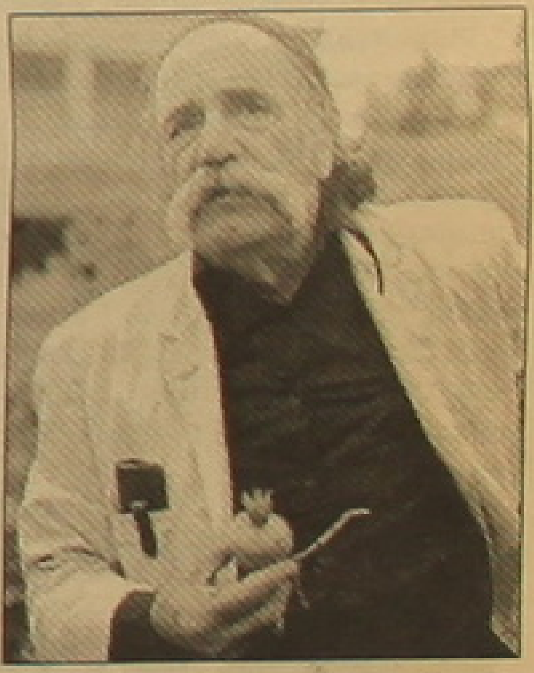

Ամերիկայի հայազգի հանճարեղ գրող Վիլյամ Սարոյանը ծնվել է Ամերիկայի Ֆրեզնո քաղաքում: Շատ փոքր հասակում նա կորցնում է հորը եւ մանկության առաջին տարիներն անցկացնում է որբանոցում: Այնուհետեւ Սարոյանը շատ կարճ ժամանակ հաճախում է դպրոց, միաժամանակ զբաղվելով լրագրավաճառությամբ: Չնայած թերի մնացած կրթությանը, Սարոյանը շատ էր կարդում: Արդեն պատանի հասակում սկսեց պատմվածքներ գրել: Սկզբում Սարոյանին չէին տպագրում: Բայց ահա 1934 թ. լույս տեսավ նրա պատմվածքների առաջին ժողովածուն, որից հետո գրողը դարձավ հայտնի: Ժամանակակիցները նրան դասում էին ամերիկյան ամենանշանավոր գրողների՝ Հեմինգուեյի, Ֆոլկների, Քոլդուելի շարքում:

Ստանալով առաջին հոնորարը՝ Սարոյանը ճանապարհ ընկավ Սովետական Հայաստան՝ տեսնելու իր նախնիների հայրենիքը: Հետագայում նա շատ անգամներ եղել է Հայաստանում:

Իր մահից մի քանի օր առաջ Սարոյանը կտակել է, որ իր աճյունի մի մասը թաղվի հայրենի հողում:

Սարոյանը ստեղծել է բազմաթիվ պատմվածքներ, վեպեր ու վիպակներ, պիեսներ, որոնք թարգմանվել են աշխարհի տարբեր լեզուներով: Նրա մահից հետո բացահայտվեց մեծ գրողի տաղանդի մեկ այլ դրսեւորում՝ հայտնաբերվեցին ավելի քան 400 ջրաներկով ստեղծված կտավներ:

Դ. Բ., 10 տ.

Ինչո՞ւ աղջիկները եւ տղաները չեն կարող ընկերներ լինել

Ինձ հետաքրքրում է հասարակության կարծիքը աղջիկների եւ տղաների ընկերության մասին: Շատ հարցումների, աղջիկների մեծ մասը ոչ մի վատ բան չի տեսնում եւ կարծում է, որ տղաները աղջիկներից ավելի վստահելի եւ հավատարիմ են: Հակառակ աղջիկների, տղաների մեծ մասը համոզված է, որ աղջիկներին չի կարելի վստահել, քանի որ նրանք «բամբասելու վարպետներ» են եւ հնարավոր չէ, որ իրենց ընկերուհիներին չպատմեն իմացածը: Մի քանի տղաներ էլ կարծում են, որ ամոթ է՝ ի՞նչ կմտածեն շրջապատում: Ստացվում է, որ այս տղաները պատկանում են հասարակության այն խմբին, որոնց համար շրջապատի կարծիքը առաջնային է: Իսկ ես գտնում եմ, որ կարեւոր չէ՝ աղջիկ է ընկերդ, թե տղա, կարեւորը հոգեւոր կապն է, ճաշակը, մտածելակերպը:

ԼԱՈՒՐԱ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ, 14 տ.

Լուրիկներ

Կենտրոնական բանկում

Սեպտեմբերի 12-ին 10 բ դասարանի աշակերտներիս բախտ վիճակվեց լինել Կենտրոնական բանկում: Սպասասրահում մեզ դիմավորեցին ոստիկանները, որոնք մեր բջջային հեռախոսները վերցրեցին, քանի որ հյուրերին արգելված է բջջային հեռախոսներով բանկ մտնել: Մեզ ծանոթացրին փողերի ստեղծման պատմությանը: Հետո մենք գնացինք նիստերի դահլիճ: Միջանցքում նկատեցինք, որ պատերը ծածկված են ծաղրանկարներով, որոնք վերաբերում են դրամի արժեզրկմանը: Այդ օրն անմոռանալի էր հատկապես նրանով, որ մեզ՝ գերազանցիկներիս հնարավորություն տրվեց նստել բանկի տնօրենի բազկաթոռին: Այդ պատվին արժանանալուց հետո մենք վերադարձանք տուն, ծանապարհին որոշելով մի քանի տարի հետո վերադառնալ Կենտրոնական բանկ՝ աշխատելու:

ԴԻԱՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, 15 տ.

Պահպանենք բնությունը եւ նկարենք այն

Սեպտեմբերի 14-ին VIVACELL ընկերությունը Անգլիական այգում կազմակերպել էր միջոցառում «Պահպանենք բնությունը» խորագրով: Միջոցառմանը մասնակցում էին Հայաստանի տարբեր մարզերից եկած երեխաներ: Նրանք նկարում էին իրենց երազած բնությունը՝ մաքուր ու գեղեցիկ այգիներ, զուլալ գետ, շատ ծաղիկներ ու կապույտ երկինք:

ՇՈՒՇԱՆ ՄԽՍՈՒԴՅԱՆ, 10 տ.

Հանդիպումներ եկեղեցում

Հոկտեմբերի 5-ից Հարավ-արեւմտյան թաղամասի Սուրբ Երրորդություն եկեղեցու դահլիճում կսկսվեն նույն եկեղեցու երիտասարդաց միության ակումբի հանդիպումները հոգեւորականների, հոգեբանների, իրավաբանների եւ այլ մասնագետների հետ: Կլինեն հետաքրքրական քննարկումներ եւ բանավեճեր: Ծրագիրը տեւելու է երեք ամիս եւ անցկացվելու է ամեն կիրակի: Ծրագրի նպատակն է երիտասարդներին ծանոթացնել եկեղեցուն եւ նրա միջոցով կարողանալ հաղթահարել կյանքի դժվարություններն ու փորձությունները:

ՀԱՍՄԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, 18 տ.

ԱԶԳ-ՆԵՐԴԻՐ **Մանկապատանեկան** unicef

«Ուրախացնել բոլորին, ուրախանալ բոլորի հետ»

«Ծաղկազարդ» երգի անսամբլը նորաստեղծ է: Իր անվանումն ստացել է համանուն տոնից և այն պատճառով, որ խմբում միայն աղջիկներ են` «ծաղիկներ», իսկ միասին` «ծաղկեփունջ»: Անսամբլի ղեկավար Լիլիթ Գրիգորյանը պատմում է, որ անսամբլը բաղկացած է 10 հոգուց, ովքեր ավարտել են ԵԿՊ կոնսերվատորիան: Իմ այն հարցին, թե ինչ երգեր են երգում և ինչ երգեր երբեք չեն երգի Լ. Գրիգորյանը պատասխանում է. «Երգում ենք ամեն ինչ, բացի ռաբիսից: Մեծ մասամբ երգում ենք ուրախ երգեր, քանի որ մեր կարգախոսն է` «Ուրախացնել բոլորին, ուրախանալ բոլորի հետ»:

Անսամբլի անդամները գոհ են իրենց բարեգործական միջոցառումներից, որ անց են կացնում տարբերաբար, մանկատներ այցելելով: Նրանք ուրախ երգ են տանում մանուկներին, քաղցրավենիք ու խաղալիքներ: Խմբի համակիրները գտնում են, որ «Ծաղկազարդը» բռնել է ճիշտ ուղի, որով և օրինակ կարող է ծառայել մյուս արվեստագետներին: Իսկ եթե մե՞նք էլ փորձենք ինչ-որ կերպ ուրախացնել մարդկանց: Լիլիթ Գրիգորյանը հավաստացնում է, որ դա այդքան էլ բարդ բան չէ:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ, 17 տ.

Ռուսական մտահղացումը` հայկական կատարմամբ

Մեր հայրենակիցները կրկնօրինակման յուրահատուկ սարք են հնարել: Դրանով Դիմա Բիլանին պատճենահանեցին և ստացան Անդրե, բայց քանի որ ձայնային ալիքները պատճենահանող մասը փչացել էր, ձայնը չստացվեց: Սակայն սա չմտահոգեց մեր աստղին: Նա «թխեց» Դիմայի երգերից մեկի կլիպը և ստացավ իր կլիպը «Սոն լե, լե» երգի համար:

Ռուսական հեռուստաալիքներից մեկով «Կոմեդի կլաբ» են ցուցադրում: Որոշ ժամանակ անց հայկական հեռուստաեթերում տեսնում ենք «32 ատամը»: Այս անգամ մերոնք մի քիչ ստեղծագործաբար մոտեցան հարցին, և մենք ունեցանք հաջողված կրկնօրինակ: Դրանից հետո ստեղծվեց «աշխարհում նմանը չունեցող» PS club-ը, որն իրականում տափակ է թվում յուրաքանչյուր 10 հեռուստադիտողից 9,5-ը: Նրանք էլ հաղորդումը դիտում են «սցենարիստների տափակության չափի և տափակների վրա «ղժալու» համար»:

Սիրուշոն իր «Հիմա» երգը կրկնօրինակել է Բիոնսեից: «Ջուր տարբերակ» խումբն իրեն համեմատում է Pussy cat dolls խմբի հետ:

Մի քանի տարի առաջ Ռուսաստանում բացվեց «Երկու աստղ» հեռուստանախագիծը: Հայաստանցիները էլ չուշացան, միայն թե ստեղծեցին իրենց հնարավորություններին համապատասխան «Երկու աստղ»:

Չեմ հասկանում, մենք` հայերս չե՞նք կարող ունենալ սեփական մտահղացումներ: Եկեք փորձենք, միգուցե ստացվի՞:

ԱՆՆԱ ՎԱՐԴԱԶԱՐՅԱՆ, 14 տ.

ՀԵՏԿԱԴԱՐՁ ՀԱՅԱՑՔ

Ինչո՞ւ պարտություն

Հայ ժողովուրդը, հատկապես տղամարդիկ, շատ էին սպասում Հայաստան-Թուրքիա ֆուտբոլային խաղին: Բայց հայերը պարտվեցին: Բոլորս ցավում ենք դրա համար:

Եկեք պարզենք պատճառները, որ մեր պարտությունն այլևս չկրկնվի: Երբ հնչում էր Թուրքիայի օրհներգը, հայերը սուլում էին: Դա խոսում է հակառակորդի նկատմամբ անհարգալից վերաբերմունքի մասին: Իսկ երբ հնչեց Հայաստանի Հանրապետության օրհներգը, մեր թիմի անդամները ծամոն էին ծամում:

Մոտենալով մի խումբ տղամարդկանց, իմացա նրանց կարծիքը: 40- ամյա Տիգրանը կարծում է, որ հայերն անհատական խաղ էին ցուցադրում, իսկ թուրքերը` թիմային: 42-ամյա Խաչիկն էլ ասաց, որ թուրքերի միաբանությունը հաղթեց: Հայերը պետք է սովորեն հարգել միմյանց, ճանաչել հակառակորդին, և որ նպատակը լինի միաբան հաղթանակը:

ԼԻԴԱՐԻՏ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ,13 տ.

Դայքեր համակարգչի համար

Մեր տանը համակարգիչ կա: Ես սիրում եմ ծրագրեր գրել և խաղեր խաղալ: Ամեն առավոտ ես արթնանում եմ այն հույսով, որ համակարգիչը զբաղված չի լինի: Բայց երբ արթնանում եմ, տեսնում եմ, որ տատիկս արդեն նստած է և խաղում է խաղաթղթային խաղեր: Նա չորս ժամից ավելի է նստում համակարգչի առջև: Անգամ հաց չի ուտում: Դրա հետ համատեղ նա դիտում է իր սերիալները և դուրս է գալիս, որ զբաղված է և՛ հեռուստացույցը, և՛ համակարգիչը: Հետո համակարգիչը զբաղեցնում է մայրիկս: Նա խաղում է երկու ժամից ավելի: Մայրիկս համակարգիչը շատ քիչ է զբաղեցնում` շաբաթական 1-3 անգամ: Հետո, երբ ՞ժիշտ հասնի իմ հերթը, հայրիկս է տուն գալիս և զբաղեցնում համակարգիչը: Երբ հայրիկս է նստում, թարմացնում է իր և իր ընկերոջ գրած ծրագիրը: Նա էլ վեր չի կենում: Դուրս է գալիս, որ ես ու մայրիկս ամենից քիչ ենք նստում համակարգչի առջև:

Մեծե՛ր, չնայած ես փոքր եմ, բայց ես էլ իրավունք ունեմ զբաղեցնել համակարգիչը: Մի մոռացեք այդ մասին:

ՄՀԵՐ ՂԱԶԱՐՅԱՆ, 10 տ.

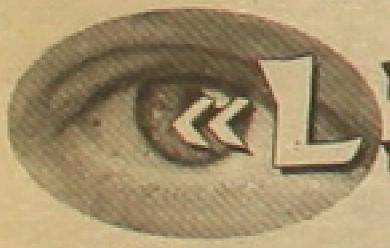

«Լրագրողի Լաչք» Խտրականություն ծերերի հանդեպ

Շատ հաճախ մենք երթևեկում ենք երթուղային տաքսիներով, որոնց մեջ կարելի է հանդիպել տարբեր տարիքի ուղևորների, բայց ծերերը համեմատաբար քիչ են, չնայած որ նրանք, ինչպես և մյուսները, ցանկանում են օգտվել երթուղային տաքսիներից:

Դրա պատճառն այն է, որ երբեմն վարորդները` տեսնելով ծերերին, չեն կանգնեցնում մեքենան, մտածելով` «փողը չի տա» կամ «էրկու ժամ պտի բարձրանա»: Ցավոք, շատ հաճախ նրանք մտքերը բարձր են արտահայտում:

Իսկապես, երբեմն ծերերը գումար կարող են չունենալ, բայց մի՞թե նրանց տված հարյուր դրամով եք աղքատելու, «պարոն» վարորդներ: Երբեմն նրանք դժվարությամբ են բարձրանում, բայց այդ երկու րոպեն ձեզանից ոչինչ չի տանի: Մտածե՛ք, որ մի օր մեզանից յուրաքանչյուրը ծերանալու է, և բոլորս էլ կարող ենք հայտնվել նույն վիճակում:

ՇՈՒՇԱՆ ՄԵԼՔՅԱՆ, 14 տ.

Ինչո՞ւ են վախենում բժիշկներից...

«Քեզ խելոք պահիր, թե չէ` կտանեմ բժշկի մոտ....» Շատերին է ծանոթ այս արտահայտությունը դեռ մանկուց: Այդ պատճառով էլ շատերը մտավախություն ունեն, որ բժիշկները միայն ցավեցնում են, բայց չէ՞ որ այդպես չէ: Իհարկե նրանք հաճախ նաև ցավեցնում են, բայց այդ ցավը շատ կարճ է տևում և ընդ որում դա ծառայում է ձեր օգտին:

Բժիշկներից վախենում են ոչ միայն երեխաները, այլ մեծահասակները նույնպես, քանի որ նրանց մոտ էլ է մնացել մանկական այդ մտավախությունը: Մարդկանց մոտ տպավորվում է նաև բժիշկների «սարսափելի» տեսքը` սպիտակ հագուստով, գլխարկով, դիմակով, ձեռնոցներով և ներարկիչը ձեռքին: Այդ սարսափելի տեսարանը երեխաները տեսնում են նաև երազներում և ֆիլմերում:

Ինչ սարսափելի է...

ՏԱԹԵՎ ՄԵԼՔՅԱՆ, 11 տ.

Ո՞ՒՐ ԵՆ ՄԵՐ ՔԱՂԱՔԻ ՏՂԱՄԱՐԴԻԿ

Երևանում հաճախ եմ հանգում այն մտքին, որ իսկական տղամարդիկ շատ քիչ են: Թե երթուղային տաքսիում, թե խանութ մտնելիս ուժեղ սեռի ներկայացուցիչները հրում են կանանց և ոչ միայն ճանապարհ չեն տալիս, այլև փորձում են առաջ անցնել: Դուք էլ կհիշեք դեպքեր, երբ դռան միջով անցնելիս արական սեռի անձինք այնպես հաղթաբար առաջ են գցում իրենց, որ կարծես ուզում են ռեկորդ սահմանել նույն տեղով անցնող աղջկան կամ կնոջը:

ՀԱՍՄԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, 18 տ.

ԵՐԹՈՒՂԱՅԻՆԻ ՊԱՐԳԵՎՆԵՐԸ

Հազարավոր մարդիկ օգտվում են քաղաքային տրանսպորտից, բայց երթուղային տաքսին առանձնահատուկ է` ամեն ինչով:

Տատիկս պատմում է, որ առաջ ասում էին քսան կոպեկ տուր, ուր գիրկը ուզում ես նստիր: Հիմա էլ` հարյուր դրամ տուր և 10 րոպեի ընթացքում ծանոթացիր բոլորի կյանքի հետ, եփած և կերած ճաշերի հետ, ով ում ինչքան փող է պարտք: Իսկ ամենակարևորը` նստելիս շունչդ պահիր, իջնելիս արտաշնչիր: Բայց միևնույն է, շորերիցդ շան հոտ է գալու: Ինչպես լուծել այս խնդիրը, քանի որ մարդիկ տարին մեկ անգամ են լողանում, էն էլ` Վարդավառին:

ՄԻՐԱ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ, 11 տ.

Ինչո՞ւ են աղջիկ խոսեցնում

Բոլոր աղջիկներին հետաքրքրում է, թե ինչո՞ւ են տղաները աղջիկ խոսեցնում: Ես փորձեցի պարզել, թե ինչն է պատճառը: Արսյոմ Միսկարյան (14 տ.). «Ինձ թվում է, որ աղջիկ են խոսեցնում ձանձրույթից, որպեսզի հաճելի ժամանց անցկացնեն: Տղաների համար աղջիկների հետ ավելի հետաքրքիր և հաճելի է: Աղջկա հետ ընկերություն անելը սխալ չէ: Մենք չպետք է խտրականություն դնենք տղա և աղջիկ հասկացությունների միջև: Ու ոչ տղաները պետք է իշխեն աղջիկների վրա, ոչ էլ աղջիկները` տղաների:

Մի քանի տարի առաջ աղջիկ խոսեցնելիս օգտագործում էին «Քուռո ջան, մի հատ ժամը ասա» արտահայտությունը: Իսկ հիմա, երբ փողոցով քայլելիս գեղեցիկ աղջիկ են տեսնում, մոտենում են նրան և առաջարկում ուղեկցել կամ հրավիրում են սրճարան: Նաև կան այնպիսիք, որ աղջկա հետ վերաբերվում են շատ անհարգալից:

Իմ կարծիքով, աղջիկը շատ նուրբ էակ է և նրա հետ պետք է վարվես այնպես, ինչպես աշխարհի ամենանուրբ ծաղկի հետ, որպեսզի նա չվիրավորվի և իր սիրտը չփակի քո առջև:

ԼԻԴԱՐԻՏ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ, 13 տ.

Ինչ մասնագիտություն ընտրել

Հարցումները ցույց են տալիս, որ տիեզերագնաց դառնալն այսօր սովետական երազանք է համարվում, իսկ բժշկի, ուսուցչի կամ ինժեների մասնագիտությունները դեռևս պահպանում են իրենց արդիականությունը: Այն հարցին, թե ինչ մասնագիտություն պետք է ընտրել, 17-ամյա Քրիստինեն պատասխանում է. «Անձամբ ես ընտրել եմ բժշկի մասնագիտությունը, որպեսզի օգտակար լինեմ բոլոր մարդկանց»: 35-ամյա տիկին Արմինեն էլ խորհուրդ է տալիս ընտրել այնպիսի մասնագիտություն, որը «փող կբերի»: Իսկ 16-ամյա Լիլիթն ուզում է ընտրել մի մասնագիտություն, որն իրեն ճանաչում կբերի, մինչդեռ նրա տարեկից Անին ցանկանում է ոչ թե ճանաչված լինել, այլ հարգանք վերցնել ճանաչված մարդկանցից:

Այսպիսով` հանգում ենք այն մտքին, որ փիլիսոփաներից մեկն իրավացի է եղել ասելով. «Ընտրիր այն մասնագիտությունը, որը քեզ երջանկություն կբերի»: Իսկ ամեն ոք յուրովի է ընկալում երջանկություն ասվածը:

ԱՆԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆ, 16 տ.

ԴՊՐՈՑ-ԴՊՐՈՑ

ԴՐԱՄԱՀԱՎԱՔԸ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՄ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է...

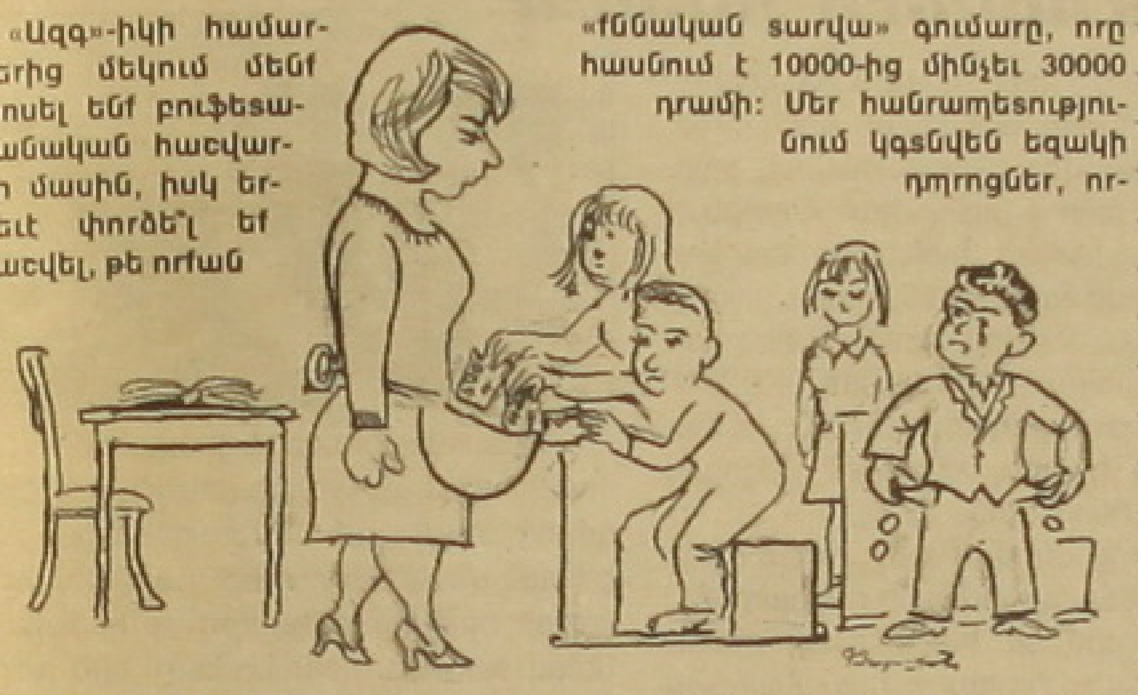

«Ազգ»-ի կի համարներից մեկում մենք խոսել ենք բուֆետաբանական հաշվարկի մասին, իսկ երբեւէ փորձե՞լ եք հաշվել, թե որքան գումար է պահանջում դպրոցը որոշ տոների, միջոցառումների եւ քննական տարվա համար:

Տարվա ընթացքում Հայաստանում նշվում են բազմաթիվ տոներ, որոնցից մի քանիսը պարտադիր կերպով նշվում են դպրոցներում, օրինակ` ուսուցչի տոնը, Նոր տարին, Մարտի 8-ը, Ապրիլի 7-ը եւ այլն: Այս բոլոր տոների առիթով ուսուցիչներին շնորհավորելու համար դպրոցներում գումար են հավաքում` 2000-5000, երբեմն նաեւ 10000 դրամ: Իսկ քննական տարիներին` 4-րդ, հատկապես 9-րդ եւ 11-րդ դասարաններում այս գումարին ավելանում է նաեւ այսպես կոչված, «քննական տարվա» գումարը, որը հասնում է 10000-ից մինչեւ 30000 դրամի: Մեր հանրապետությունում կգտնվեն եզակի դպրոցներ, որտեղ չեն հավաքում այս գումարները: «Տարվա ընթացքում մեր ծնողներից հավաքում են մոտ 20000 դրամ եւ դրա մեջ հիմնականում մտնում են տոների եւ այլ միջոցառումների գումարները»,- ասում է Տաթեւը:

9-րդ քննական դասարանի աշակերտի մի ծնող պատմում է, որ իրենից պահանջել են 20000 դրամ` քննական տարվա համար, եւ դա դեռ վերջնահաշվարկը չէ: Այնպես որ, կրթության եւ գիտության հարգելի նախարար, դրամահավաքը դպրոցներում, այնուամենայնիվ, շարունակվում է...

ՇՈՒՇԱՆ ՄԵԼՔՅԱՆ, 14 տ.

«ՀԱՆԿԱՐԾԱԿԻ» ԱՆՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ինչու՞ են որոշ դեռահասների մոտ պրոբլեմներ առաջանում իրենց համադասարանցիների հետ: Պատճառները տարբեր են: Հիմնականում դասարանում տուժում են շատ լավ ու շատ վատ սովորող երեխաները: Պարզ է, որ վատ սովորողներին միշտ ցածր են դասում եւ սկսում կռվել, իրենց ասելով` դաստիարակել նրանց, իսկ շատ լավ սովորողներին ուղղակի նախանձում են: 11-ամյա Հայկը պատմում է. «Մեր դասարանում բոլորը լավ են սովորում, միայն Արամն է, որ չի սովորում դասերը եւ այդ պատճառով իր կողքով անցնող յուրաքանչյուր մարդ իր պարտքն է համարում նրան նեղացնել վատ խոսքերով կամ գործողություններով, սակայն ես դեմ եմ իմ դասարանցիների այդ տեսակ արարքներին եւ ընկերություն եմ անում նրա հետ»: 13-ամյա Աշոտը պատմում է. «Մեր դասարանում կա մի տղա, որին ամեն օր ծեծում ենք, ոչ ոք նրան չի սիրում, նրա հետ չեն շփվում»: Իսկ այն հարցիս, թե ինչու են նրանք այդպես վարվում, նա պատասխանեց. «Ուղղակի, հավեսի համար, իրեն լավ չի պահում»: Մայրիկս հիշում է. «Մեր դասարանի Արմենին ոչ ոք չէր սիրում վատ սովորելու պատճառով: Ծնողները ստիպված եղան փոխել նրա դպրոցը»: Իսկ 15-ամյա Անին պատմում է, որ նա ստիպված է եղել փոխել դպրոցը իր համադասարանցիների նախանձի պատճառով. «Ես գերազանցիկ էի, ինչն էլ նրանց ատելության պատճառն էր»: 13-ամյա Աշոտը ավելացնում է. «Մեր դպրոցի գերազանցիկներին էլ ենք ծեծում ամեն օր: Խփվում ենք «հանկարծակի» նրանցից մեկի ոտին եւ կռիվը սկսվում է»: Իսկ 12-ամյա Արսենը պատմում է. «Կարող է զարմանալի թվալ, բայց անգամ աղջիկներն են հավաքվում խմբով եւ ծեծում մեկին»:

ԿԱՏԱՐԻՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, 13 տ.

Բանալու անցքից

ԹԱՔՈՒՆ-ԹԱՔՈ՞ՒՆ

«Բանալու անցքից» խորագիրը կպատմի այն ամենի մասին, ինչ թաքցնում են մեծերը, բայց գիտենք մենք` փոքրերս: Կփորձենք պարզել` մեծերն են վատ թաքցնում, թե՞ մենք ենք լավ հետախույզներ:

Երբ ծնողները ցանկանում են երեխաներից ինչ-որ բան թաքցնել, նախապես դուռը կողպելով բանալիով, չեն էլ պատկերացնում, որ երեխան հետեւում է իրենց բանալու անցքից: Օրինակ, երբ շոկոլադը երեխաներից թաքցնում են, հաջորդ օրը միայն նրա հետքերն են գտնում:

Շատ ծնողներ` խուսափելով բացատրական աշխատանքից, ընտրում են ձեռնտու տարբերակը եւ ստում են: Այդ պատճառով էլ շատ փոքրիկներ կարծում են արագիլն է բերում երեխաներին: Մի անգամ, երբ արագիլը իջնում է բակ, 3-ամյա Էլենը զարմացած նայում է արագիլի չորսբոլորը եւ երեխա է փնտրում: Բնականաբար, չի գտնում: Հիասթափությունից ազդված փոքրիկ Էլենն ափսոսանքով ասում է. «Բա ես էլ ուզում էի աղջիկ ունենալ»:

Մեկ այլ օրինակ, երբ մայրիկը իր որովայնի կտրուկ մեծացումը երեխային բացատրում է, թե իր որովայնում ձմերուկ է աճել:

Փոքրիկ Արեւիկն էլ թաքուն տեսել էր, թե ինչպես են իր ծնողները գումար գողանում իրար, իսկ հետո նրան բացատրել էին, թե իրենք ընդամենը սանգո էին պարում:

Այնպես որ, սիրելի ծնողներ, այսուհետեւ ինչ-որ բան թաքցնելուց կամ թաքուն անելուց առաջ անպայման ստուգեք, արդյո՞ք բանալու անցքից փոքրիկ եւ գեղեցիկ աչուկներ չեն հետեւում ձեզ:

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ, 17 տ.

Ընկեր հովակիմյաններ, իմ անունը գրվում է «ի»-ով

Կհավատա՞ք, եթե ասեմ, որ անցյալ տարի եւ դրանից առաջ մատյանում գրված էր. 10) Եղիազարյան Մարյամ Գագիկի: Սկզբում ես չգիտեի այդ մասին, բայց մի օր ես բացեցի մատյանը, որ գնահատականներս դուրս գրեմ` տեսա, որ իմ անունը գրված է «յ»-ով: Դիմեցի իմ հայոց լեզվի ուսուցչուհուն: Իսկ նա հարցրեց. «Իսկ մի՞թե այստեղ սխալ կա»: Ես նրան բացատրեցի, որ իմ անունը գրվում է «ի»-ով այլ ոչ թե «յ»-ով` Մարիամ, իսկ նա ինձ պատասխանեց. «Ուրեմն քո ծննդականում սխալ է գրված»:

Անցավ մի քանի ամիս: Եկավ համադպրոցական գրավորների ժամանակը: Ընկեր Հովակիմյանը բաժանեց մեր տետրերը, եւ ես նկատեցի, որ իմ անունը տետրիս վրա նորից սխալ է գրված: Համբերությանս բաժակը լցվեց, տետրս տարա նրա մոտ եւ պահանջեցի, որ նա սխալը ուղղի: Դասղեկս խոստացավ, որ կուղղի, բայց դրանից հետո շարունակեց անունս սխալ գրել: Անցյալ տարվա վերջին պատմության ուսուցչուհին ուղղեց այդ սխալը: Բացի այդ, իմ դասղեկը լավ չի բացատրում դասը եւ հաճախ խնդիրները լուծում է աշակերտների օգնությամբ: Ամեն դեպքում նա լավ մարդ է, պարզապես սխալ մասնագիտություն է ընտրել:

ՄԱՐԻԱՄ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ, 13 տ.

ՈՒՇԱԴԻ՛Ր ԵՂԵՔ...

Շատերն են սխալ արտասանում իմ ազգանունը: Չգիտեմ, իսկապես այդքան դժվա՞ր է ասել «Վարդազարյան», այլ ոչ թե «Վարդանյան»: Մի օր մաթեմատիկայիս ուսուցչուհին մատյանով դաս էր հարցնում աշակերտներին: Նա կարդաց իմ անուն-ազգանունը` Վարդանյան Աննա: Ես նրան ուղղեցի` ասելով, որ իմ ազգանունը Վարդազարյան է: Նա ասաց. «Ի՞նչ տարբերություն Վարդանյա՞ն, թե՞ Վարդազարյան, նույն բանն ա»: Ես ասացի, որ շատ մեծ տարբերություն կա: Նա բարկացավ, ասելով. «Լեզվիդ մի՛ տուր», եւ հրամայեց, որ նստեմ տեղս: Ընկերներս խորհուրդ տվեցին չմեղադրել ուսուցչին, որովհետեւ նա տարիքով մեծ է, եւ շատ հնարավոր է, որ շփոթած լինի: Նման դեպքեր են պատահել նաեւ այլ աշակերտների հետ և՛ դպրոցում, և՛ արտադասարանական խմբակներում: Բայց... քանի՞ հոգի կարող է շփոթվել: Չէ՞ որ դա իմ ազգանունն է: Դա փաստաթուղթ է, որը հաստատում է այն փաստը, որ ես կա՛մ, ծնվե՛լ եմ: Դա այն ազգանունն է, որը կրել է հայրիկս, պապիկս, նրա հայրը...

Լրագրության եւ բանավեճի խմբակները, բարեկամներիս միջավայրից հետո, գրեթե միակ վայրերն են, որտեղ երբեք իմ ազգանունը չեն աղավաղել... Միշտ հնչում է. Վարդազարյա՛ն: Ինչպե՞ս կարող են սխալ ասել եւ համարել ոչինչ չի եղել, երբ մեր դասախոսը` Սուսաննա Մարգարյանը, սովորեցնում է մեզ ճիշտ խոսել, եւ որ մեր անունն ու ազգանունը շատ կարեւոր են... Սակայն նախորդ «Մանկապատանեկան ազգի» (սեպտեմբերի 12) առաջին իսկ էջում, որտեղ տպագրվել էր իմ հոդվածներից մեկը` «Եկեք ժպտանք» վերնագրով, իմ ազգանունը սխալ էին տպագրել...Վրիպակ էր: Այստեղ էլ բախտս չբերեց: Ես ինձ շատ վատ եմ զգում, երբ սխալ են կարդում, գրում կամ արտասանում իմ ազգանունը...

Հույս ունեմ, որ ուսուցիչներն էլ են կարդում այս թերթը:

ԱՆՆԱ ՎԱՐԴԱԶԱՐՅԱՆ, 14 տ.

ԲՈՒԼԿԻՆ ՄԵՆԱԿ ՉԵՆ ՈՒՏՈՒՄ

Այն, որ դպրոցները կատարյալ չեն, եւ, որ երեխաները բողոքում են դպրոցներից ու դասերից, գիտենք բոլորս: Բայց այն, որ աշակերտները բողոքում են, թե ուսուցիչը ուտում է նրանց սնունդը, համաձայնեք, որ մի քիչ տարօրինակ է: Երեւանցի մի աշակերտ ինձ պատմեց, թե ինչպես են անցնում Ալլա Աշոտովնայի դասերը:

Պարզվում է տիկին Ալլան ուտում է աշակերտների բուլկիները, խաչապուրիները եւ այն ամենը, ինչ աշակերտը փորձում է ուտել դասամիջոցին:

Սկզբում ես կարծեցի, որ տղան կատակ է անում, բայց հետո նրա մայրը հաստատեց որդու խոսքերը: Տիկին Ալլան չի էլ փորձում թաքցնել, որ սիրում է ճաշակել աշակերտների սննդամթերքը: Ավելին, նա նույնիսկ աշակերտներին ասում է, որ թխվածքը, համբուրգերը եւ այն ամենը, ինչը որ աշակերտները ուտում են դպրոցում, պետք է ուտեն իր հետ: Տիկին Ալլան նաեւ խփում է երեխաներին: Հեռուստացույցով ասում են, որ դպրոցի կարիքների համար գումար հավաքել չի կարելի, սակայն բոլոր դպրոցներում կարիքների եւ դպրոցի խնդիրների համար գումար են հավաքում: Այն աշակերտը, ով ինձ պատմեց այս պատմությունը չի վճարում դպրոցի կարիքների համար եւ ոչ էլ թույլ է տալիս, որ իր դասղեկը ուտի նրա բուլկիները, այդ պատճառով էլ նրա դասղեկը նրան չի սիրում: «Երբ մեծանամ այնպիսի մասնագիտություն կընտրեմ, որ ոչ ոք ինձ չղեկավարի, օրինակ` նախագահ: Այդ ժամանակ ես թույլ չեմ տա, որ այսպիսի բաներ տեղի ունենան», ասում է նա:

ՄԱՐԻԱՄ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ, 13 տ.

Համակարգիչը

Համակարգիչներ նախկինում չեն եղել: Նրանք ստեղծվել են 1940-ական թթ.: Նախկինում եղել են մեծ հաշվիչ մեքենաներ, որոնք բոլորին մատչելի չէին: Նրանք մոտավորապես մեկ սենյակի չափ են եղել: Դրանք ավելի շատ օգտագործվել են մեծ գրասենյակներում կամ էլ հատուկ տպարաններում: Իսկ հիմա գրեթե բոլոր տներում կան համակարգիչներ:

Ի տարբերություն մարդու` համակարգիչը մտածել չի կարող: Այն աշխատում է մարդու ստեղծած ծրագրերով: Համակարգիչը օգնում է մարդուն տարբեր իրավիճակներում: Մարդիկ կարող են յուրաքանչյուր գործ ավելի արագ ու մատչելի կատարել, եթե կա համակարգիչը:

Բրիտանացի Թիմ Բերներս-Լին ստեղծել է համացանցը` Ինտերնետը, որի շնորհիվ յուրաքանչյուր մարդ կարող է համակարգչի օգնությամբ ստանալ տեղեկատվություն եւ կապվել արտասահմանում գտնվող մեր հարազատների, ընկերների եւ գործընկերների հետ:

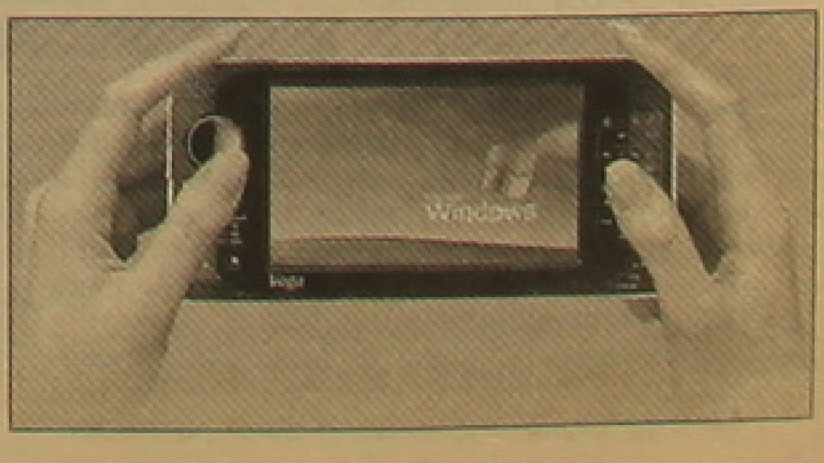

ԴԻԱՆԱ ԲԱԲԱԽԱՆՅԱՆ, 10 տ.

Առանց խղճի խայթի եւ ամոթի ...

Ուզում եմ պատմել մեր դասարանցի մի տղայի արարքի մասին: Նա փորձում էր բջջային հեռախոսով նկարել մեր պատմության ուսուցչուհու ներքնազգեստը: Ի դեպ, նա մեր սիրելի դասատուներից է: Երբ տղան ասաց իր մտադրության մասին, մենք՝ երեխաներս, թերահավատությամբ ծիծաղեցինք, չնայած որ գիտեինք նրա օյինբազությունների մասին: Սկսվեց պատմության դասաժամը: Բոլորիս աչքերը սեւեռված էին ուսուցչուհու ներքնազգեստին: Ի՞նչ էր լինելու, դժվար էր կանխագուշակել: Նկարել չէր ստացվում: Դասի ավարտին մնացել էր ընդամենը 5 րոպե, իսկ նա դեռ չէր նկարել: Մենք անընդհատ հուշում էինք տղային՝ արագացրու, ուր որ է զանգը կհնչի: Լսվեց մի ձայն: Բոլորս տխուր ասացինք՝ զանգն էր: Սակայն զանգի հետ մեկտեղ վառվեց մի փոքրիկ լույս: Ստացվե՜ց, բարձրաձայն գոռաց տղան: Նկարում երեւում էր ուսուցչի ներքնազգեստը, որը տղայի համար այդքան թանկ էր երեւի: Ինչեւէ, մենք հասանք մեր նպատակին: Դասերից հետո հավաքվեցինք ու մի լավ ծիծաղեցինք ... առանց խղճի խայթի ու ամոթի...

ԴԻԱՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, 15 տ.

ԼԻՐԻԿԱԿԱՆ

ՄԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ «ԵՍ»-Ի ՀԵՏ

Բարեւ: Ինչպես տեսնում եմ, զուսպ ես, աչքերդ կրկին թաց են: Տխո՞ւր ես... Ես նույնպես: Չնայած դու միշտ էլ թախծոտ աչքերով ես ինձ նայում, ժպտում ես՝ թաքցնելով տխրությունդ: Ինձ թվում է քո աչքերը նման են աղվեսի խորամանկ, գայլի համառ, օձի սուր, ճագարի անկեղծ եւ շան տխուր աչքերին: Բայց այս ամենի հետ մեկտեղ քո աչքերը մի առեղծվածային բան են պարունակում՝ նրանք խոսում են, խոսում են այն բաների մասին, որոնք դու լեզվով չես համարձակվում ասել...

Ի՞նչ եղավ. պատասխանիր, դու արտասվո՞ւմ ես... ինձնից բացի երեւի ոչ ոք չի տեսել քո արցունքները՝ չէ՞ որ քեզ համար արտասվելը թուլություն է: Չէ՞ որ քո կարծիքով արցունքները խղճահարություն են առաջացնում, իսկ դու ատում ես, երբ քեզ խղճում են: Եվ դրանից էլ բխում է քո կյանքի նշանաբանը՝ «Ավելի լավ է ինձ նախանձեն, ատեն, քան խղճան»: Բայց ինչո՞ւ ես լալիս: Ինչո՞ւ ...

ՀԱՅԿՈՒՀԻ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ, 17 տ.

ՏԻԿՆԻԿ

Մեր բակում կար մի աղջիկ,
Նա ուներ թիթիզ ու մեծ տիկնիկ:
Մի օր խորհեց, մտածեց
Ու իր ոճը շատ փոխեց:
- Ինչ գեղեցիկ մազեր ունի իմ տիկնիկը,
Ես էլ գնամ իմ մազերի գույնը փոխեմ:
- Ինչ երփներանգ շորիկ ունի իմ տիկնիկը: Ես էլ գնամ ու երփներանգ շորիկ հագնեմ:
Արեց այն, ինչ ցանկացավ
Ու իր ոճից հեռացավ,
Տիկնիկին նման դարձավ,
Իր անունն էլ մոռացավ:

ՄԱՐԻԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, 13 տ.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Թվայնացված դպրոց. խելոքների եւ գիրք բռնել չսիրողների համար

21-րդ դարն է՝ զարգացած տեխնոլոգիաների դարը: Արտասահմանյան որոշ դպրոցներում, այդ թվում Ռուսաստանում, բացվել են մի շարք թվայնացված դպրոցներ: Այստեղ դասագրքերի փոխարեն նոութբուք տիպի համակարգիչներ են, գրատախտակը մեծ համակարգչային էկրան է, իսկ կավիճն ընդհանրապես բացակայում է: Երեխայի ստացած յուրաքանչյուր գնահատական SMS հաղորդագրության միջոցով հասնում է ծնողներին:

Այս դպրոցներում սովորող գրեթե ոչ մի ծույլիկ աշակերտ չկա, քանի որ բոլորը մեծ հաճույքով լսում են համակարգչի օգնությամբ բացատրվող դասը, համակարգչով կատարում տնային հանձնարարությունները: Համակարգիչը հնարավորություն է տալիս տանը կրկին դասը լսելու եւ հասկանալու, ցուցադրելով գույնզգույն պատկերներ ու քարտեզներ: Շատ երեխաներ են երազում այսպիսի դպրոցի մասին:

«Հիասքանչ ծրագիր է. բավականին հետաքրքիր: Ես շատ կուզեի սովորել այսպիսի դպրոցում, չնայած այն բազմաթիվ բացասական կողմեր ունի: Նախեւառաջ՝ արդեն համակարգիչներով ու հեռախոսներով տարված աշակերտները, եթե դպրոցում էլ համակարգչի դիմաց նստեն, շատ կփչացնեն իրենց տեսողությունը, եւ հետո, եթե որոշները բացի դասագրքերից ուրիշ գիրք չէին բացում, հիմա դա էլ չեն անի»,- կարծում է 7-րդցի Տաթեւը:

ՇՈՒՇԱՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆ, 14 տ.

Յուրաքանչյուրը սա կարող է անել

«Ով է ուզում դառնալ միլիոնատեր» հեռուստախաղը ստեղծվել է 1956 թվականին Մեծ Բրիտանիայում: Առաջին միլիոն հաղթողը եղել էր Ջուդի Քեփելը: Նա ցուցադրեց հիանալի գիտելիքներ պատմությունից եւ աշխարհագրությունից, որը մրցանակ շահելու գրավականն է:

Խաղի ավարտն է: Հեռուստախաղի հաղորդավար Քրիս Տարրանտը հնչեցնում է վերջին՝ միլիոնի հարցը. «Ո՞ր թագավորն է ամուսնացել Էլեոնորա Էքիթենի հետ»: Ջուդի Քեփելը արեց մի բան, որը մինչ այդ ոչ մի խաղացող չէր արել: Նա 468.000 ֆունտ ստեռլինգը վտանգի տակ դրեց՝ որոշելով պատասխանել չիմացած հարցին: Սխալ պատասխանը 1.000.000-անոց շահումը կարող էր վերածել 32 000-ի:

Հանկարծ դահլիճը լռեց, պրոդյուսերները շունչները պահեցին: 3 րոպե անց, հնչեց պատասխանը՝ Հենրի 2-րդ, եւ Տարրանտը ասաց, որ դա ճիշտ պատասխանն է: Ամբողջ դահլիճը արտասանեց ու բարձր ծափահարություններ լսվեցին: Ջուդիի դուստրը՝ Ռոզին, արցունքներն աչքերին վազեց դահլիճից ու գրկեց մայրիկին:

Խաղի վերջում Տարրանտը ասաց. «Նա շատ խելացի է եւ կարողանում է ճիշտ օգտագործել իրեն տրվածը»:

Ջուդի Քեփելը այգու ձեւավորող էր Լոնդոնից: Նրա հաղթանակը ոգեշնչեց մյուս մասնակիցներին, իսկ նրա խոսքը դարձավ հեռուստախաղի կարգախոսը. «Յուրաքանչյուրը կարող է անել սա»:

Պատրաստեց Շուշան Մելիքյանը, 14 տ.
ըստ Աֆանասեւայի Activity book գրքի

Խաղալիքներ

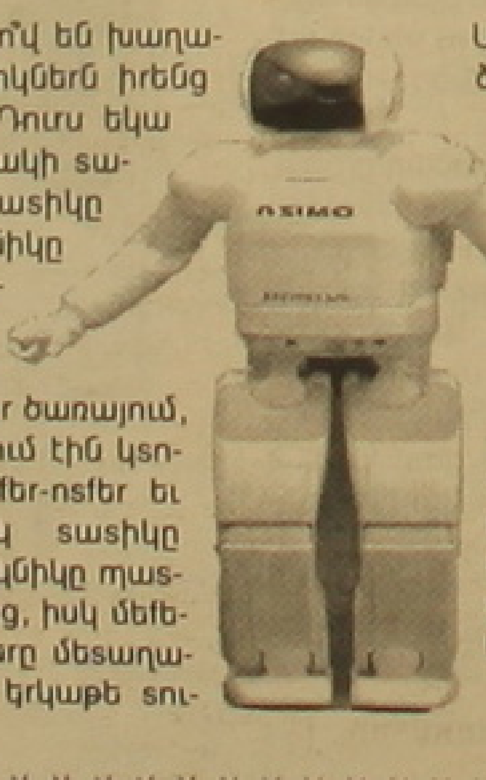

Հետաքրքիր է, թե ինչո՞վ են խաղացել մեր տատիկ-պապիկներն իրենց մանկության օրերին: Դուրս եկա բակ եւ հարցրի մեր բակի տատիկներից: Ջեմմա տատիկը պատմեց, որ իր տիկնիկը պատրաստում էր կոճակից, թելերից եւ երփներանգ կտորներից: Կոճակն իբրեւ գլուխ էր ծառայում, իսկ թելերը փաթաթվում էին կտորին եւ դառնում ձեռքեր-ոտքեր եւ մարմին: Մանուշակ տատիկը պատմեց, որ նրանք տիկնիկը պատրաստում էին փայտերից, իսկ մեքենաներն ու հրացանները մետաղալարերից, պահածոյի երկաթե տուփերից:

Այսօր խաղալիքները բոլորովին այլ ձեւով են ստեղծվում եւ ուրիշ տեսք ունեն: Թռչող ինքնաթիռներ ու հրթիռներ, խոսող տիկնիկներ ու ռոբոտներ: «Բուրատինո» խաղալիքների խանութում տեսա ամենազարմանալի տիկնիկը: Ինձ պատմեցին, որ նա ունի մի տակդիր եւ ուտելուց հետո այն կեղտոտում է: Կան նաեւ այնպիսի մարտամեքենաներ, որոնք աղմկում են եւ կրակում: Իսկ ամենահետաքրքիրն այն է, որ բոլոր խաղալիքները կարողանում են խոսել, երգել ու պարել:

ԱՆՆԱ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ, 13 տ.

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՎԱԳԱՐԱՆՆԵՐ

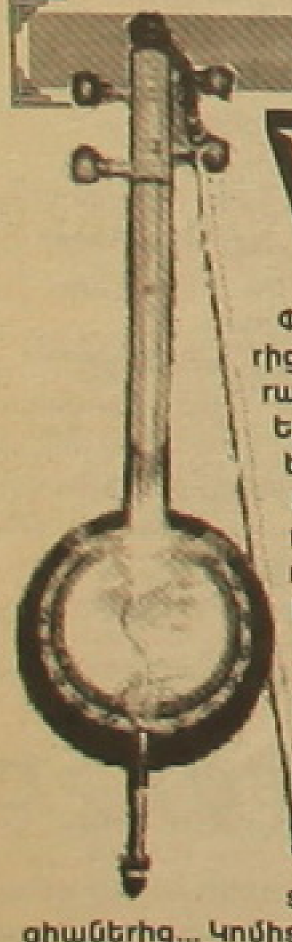

Փարիզի համերգասրահներից մեկում միջազգային երաժշտական համաժողով է: Ելույթ են ունենում տարբեր երկրներից եկած երաժիշտներ եւ ներկայացնում են իրենց ազգային երգն ու երաժշտությունը: Ահա բեմ է ելնում Կոմիտասը, գրպանից հանում արտաքուստ ոչնչով աչքի չընկնող մի փոքրիկ նվագարան, եւ մոտեցնելով շուրթերին, հնչեցնում մի քնքուշ մեղեդի: Ելույթից հետո դահլիճը լուռ է, ասես մարդ չկա այնտեղ, ապա թնդում է օվացիաներից... Կոմիտասի ձեռքի պարզ ու համեստ այդ նվագարանը հայկական սրինգն էր:

Գոյություն ունեն նվագարանների 3 հիմնական տեսակներ՝ փողային, լարային եւ հարվածային: Հայկական ժողովրդական փողային նվագարաններից են՝ եղջերափողը, սրինգն ու շվին, սուսուկն ու փեփուկը, թութակը, բազմափող սրինգն ու բլուլը, պարկապզուկն ու պկուն, դուդուկն ու զուռնան: Այս նվագարանները պատրաստվում են փայտից, եղեգնից, կենդանիների կաշվից, ոսկորներից ու եղջյուրներից եւ գործածվում են տարբեր առիթներով: Այսպես, հնում եղջերափողը գործածվել է որսի, նավագնացության, պատերազմի ժամանակ: Սրինգն ու բլուլը հովվական գործիքներ են: Մինչեւ հիմա էլ դրանց կարելի է հանդիպել լեռնային շրջանների գյուղերում:

Հայկական փողային նվագարանների շարքում առանձնահատուկ տեղ ունի դուդուկը: Նրա ջերմ, գեղեցիկ ձայներանգի շնորհիվ դուդուկահարների երկացանկում մեծ տեղ են գրավում հատկապես քնարական մեղեդիները: Դուդուկն անսամբլային նվագարան է, երկու դուդուկահարներից մեկը վարում է հիմնական մեղեդին, իսկ մյուսը պահում է ձայնառությունը (դամը):

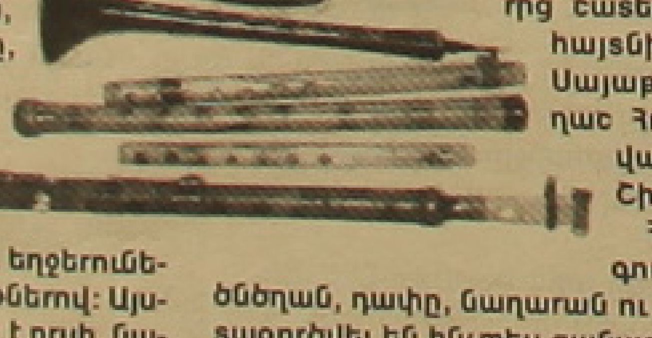

Զիլ եւ հնչեղ ձայնի շնորհիվ պարկապզուկն ու զուռնան դարձել են ժողովրդական բազմաթիվ տոնակատարությունների լարախաղացների ելույթների, հարսանիքի եւ այլ հանդիսությունների անբաժան ուղեկիցները:

Լարային խմբի կսմիթավոր նվագարաններից են բամբիռը, տավիղը, վինը, ջնջթան, սազն ու թառը, քանոնն ու ուդը, իսկ աղեղնավորներից՝ քամանն ու քամանչան: Լարային այս նվագարաններից շատերով նվագել են հայտնի գուսաններ Սայաթ-Նովան, Նաղաշ Հովնաթանը, Ջիվանին, Շերամը, Շիրինն ու Աշոտը:

Հարվածային գործիքներից են ծնծղան, դափը, նաղարան ու դհոլը, որոնք օգտագործվել են ինչպես զանազան ծիսակատարությունների, այնպես էլ ռազմերթերի ժամանակ:

Մեր հանրապետությունում գործում են հայկական ժողովրդական նվագարանների բազմաթիվ խմբեր:

Պատրաստեց՝
ԱՐՓԻՆԵ ԴԵՐՈՅԱՆԸ, 15 տ.

ՃԱՇԻԿ-ՄԱՇԻԿ Աղցան «Արեւածաղիկ»

Բաղադրությունը. *- 300 գր. հավի ֆիլե, 3 ձու, 2 գազար, 400 գր. պահածոյացված եգիպտացորեն, 200 գր. պահածոյացված շամպինյոն սունկ, ձիթապտուղ, չիփսեր, սոխ, սամիթ, 200 գր. հոլանդական պանիր:*

1. Մանր կտրատել հավի ֆիլեն, տապակել,
2. Ձվերը անցկացնել քերիչի մանր անցքերով,
3. Մանր կտրատել սոխը եւ սունկը,
4. Եփել գազարը, անցկացնել քերիչի խոշոր անցքերով,
5. Բոլոր բաղադրիչները խառնել, ավելացնել եգիպտացորենը,
6. Կտրատել կանաչին եւ խառնել,
7. Խառնուրդը համեմել աղով, պղպեղով,
8. Պանիրը անցկացնել քերիչի խոշոր անցքերով,
9. Քերված պանրով ծածկել խառնուրդի մակերեսը,
10. Կտրատել ձիթապտուղը, շարել պանրի վրա,
11. Ափսեի եզրերով շարել չիփսերը:

Բարի ախորժակ:

ՄԵՐԻՆԵ ՄԻՍԻՍՅԱՆ, 16տ.

Ներդիրի պատասխանատու-խմբագիր՝ ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ
Ներդիրի ձեւավորող՝ ԿԱՐԻՆԵ ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ
Հեռ. (093) 369531 e-mail: susmark2002@yahoo.com azg_ik@yahoo.com

«ՀՀ նախագահի հրավերը Աբդուլլահ Գյուլին ճիշտ ժամանակին կատարված համարձակ քայլ է»

Թուրքական «Ենի ակտուել» հանդեսի էջերում հայտարարել է հայտնի արևելագետ Նիկոլայ Հովհաննիսյանը

Նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի այցը, ինչ խոսք, պատմական մթնոլորտ է ստեղծել հայ-թուրքական հարաբերությունների համար: ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրավերին ի սկզբանե դրականորեն վերաբերվող թուրքական մամուլը միանգամայն դրական գնահատեց նաև այցը: Խնդիրը սակայն սոսկ այցի գնահատականը չէ, այլ դրա շրջանակներում ստացած տպավորությունն ու այցի ազդեցության տակ երկրում Հայաստանի համար նպաստավոր հասարակական կարծիք ձևավորելու ձգտումներն են: Անկախ նկատառումներից, դա դրական երևույթ է թուրքական իրականության մեջ այն առումով, որ նախկին վարչապետ Էրդողանի «Արդարություն և զարգացում» կուսակցության իշխանությունը, Թուրքիայում այդ նույն ժամանակ ամեն կերպ փորձում էր Հայաստանը ներկայացնել հավերժ թշնամու կերպարով:

Թերևս նախագահ Գյուլի այցի ամենաշոշափելի արդյունքը Հայաստանի նկատմամբ վերաբերմունքի դրական փոփոխությունն է: Ընդ որում, այդ փոփոխությունն արտահայտվում է նաև հայ մտավորականների հետ հարցազրույցներով: «Ենի ակտուել» շաբաթաթերթը սեպտեմբերի 13-ի համարում հրապարակել է հայտնի արևելագետ Նիկոլայ Հովհաննիսյանի հետ Գյուլի այցից առաջ և հետո արված երկու հարցազրույց:

Ահա թե ինչ է գրում «Ենի ակտուելը».

«Նախագահ Աբդուլլահ Գյուլի Երևանյան այցը գնահատվում է որպես «պատմական շրջադարձ» երկու երկրների հարաբերություններում: Այցից առաջ և հետո մեր երկրում բազմաթիվ մասնագետներ հանդես եկան մեկնաբանություններով: Պատմական այս շրջադարձին հայերի մոտեցումները ճշտելու նպատակով դիմեցինք ՀՀ ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտի տնօրենի խորհրդական, պատմական գիտությունների դոկտ., պրոֆ. Նիկոլայ Հովհաննիսյանին: Հակամարտությունների լուծման հայաստանյան կենտրոնի հիմնադիր-նախագահ, Հայ-ասիական ասոցիացիայի պրեզիդենտ Հովհաննիսյանը արևելագիտության, նորագույն պատմության հարցերում, արաբական երկրների, Միջին արևելքում տարածաշրջանային և միջազգային հարաբերությունների, քաղաքականացված իսլամի, հակամարտությունների գծով, ինչպես նաև ցեղասպանության և Հայաստանի արտաքին քաղաքականության բնագավառներում մասնագիտացված գիտնական է: Հովհաննիսյանի «Հայոց ցեղասպանությունը» աշխատությունը թարգմանվել է թուրքերեն: Հովհաննիսյանը դասախոսություններ է կարդացել ԱՄՆ-ի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Լիբանանի, Սիրիայի, Իրաքի, Եգիպտոսի և Ռուսաստանի բազմաթիվ համալսարաններում, Նյու Յորքի գիտությունների ակադեմիայի նման բազմաթիվ հաստատությունների անդամ է նաև, ունի ավելի քան 30 մենագրություն և 400 ու ավելի գիտական հոդված:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում ֆուտբոլային հանդիպման համար Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլին ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հասցեագրած հրավերը:

- Նախ պետք է իմ գոհունակությունը հայտնեմ, որ Հայաստանի և Թուրքիայի հավաքականների հանդիպման առնչությամբ հայ-թուրքական հարաբերությունների վերաբերյալ կարծիք եք հարցնում հայ մտավորականներից: Կարծում եմ, ճիշտ եք վարվում: Մինչ այդ նշել էիք, որ Թուրքիայում շատերը Հայաստանի հետ համագործակցություն են պահանջում պետական իշխանություններից: Վստահեցնում եմ ձեզ, որ Հայաստանում նույնպես մարդիկ կողմնակից են Թուրքիայի հետ համագործակցության: Այդ իսկ պատճառով ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը Հայաստան հրավիրեց Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլին: Կարծում եմ, Գյուլի արձագանքը հրավերին դրականորեն կանդրադառնա մեր հարաբերությունների վրա: Իմ համոզմամբ, ՀՀ նախագահի հրավերը Հայաստան-Թուրքիա հարաբերություններում նոր էջ բացելու համար ճիշտ ժամանակին արված համարձակ քայլ է:

- Նկատի առնելով, որ Թուրքիա-Հայաստան սահմանը փակ է, իսկ 1990-ից ի վեր դիվանագիտական որևէ հարաբերություն չի հաստատվել երկու երկրների միջև, կարելի՞ է այդ այցը որակել իբրև պատեհ առիթ թուրք-հայկական հարաբերությունների համար:

- Դա կախված է թուրք ղեկավարի կամքի դրսևորումից: Մինչ այդ հայ ղեկավարը բազմիցս հայտարարել է, որ պատրաստ է առանց որևէ նախապայմանի բացել հայ-թուրքական սահմանը: Եթե Թուրքիայի նախագահը հարցին մոտենա նույն տեսանկյունից, ապա դա շրջադարձ կլինի հայ-թուրքական հարաբերություններում: Իմ կարծիքով, սահմանների բացումը, անկախ դիվանագիտական հարաբերություններից, երկու երկրների հարաբերությունների կարգավորման ճանապարհին թերևս կարող է դառնալ առաջին կարևորագույն քայլը: Պետք է մոռանալ, որ Թուրքիան Հայաստանի Հանրապետության անկախությունը առաջինը ճանաչող երկրներից է: Համոզված եղեք, դա Թուրքիայի համար ավելի դժվար և պատասխանատու կեցվածք էր, քան սահմանների բացումն է:

- Որպես Հայաստանի քաղաքացի ի՞նչ կնախընտրեիք, որ հետևեր այցին:

- Իբրև հայ ես կնախընտրեի երկու երկրների միջև դիվանագիտական հարաբերությունների առաջնահերթ հաստատումը, Անկարայում և Երևանում փոխադարձաբար դեսպանատների բացումը, շրջափակման վերացումն ու սահմանների բացումը: Իհարկե կցանկանայի, որ այս ամենը կատարվի Աբդուլլահ Գյուլի և Սերժ Սարգսյանի օրոք:

- Ինչպիսի՞ն է Ձեր տպավորությունը Աբդուլլահ Գյուլի այցից հետո Հայաստանում ստեղծված մթնոլորտի մասին: Ինչպե՞ս եք գնահատում հայ ժողովրդի և քաղաքական գործիչների արձագանքը:

- Մեր նախագահ Սարգսյանի հետ նախագահ Գյուլի հանդիպումը նախագահականում վերին աստիճանի ուշագրավ երևույթ էր: Դրա արդյունքները կանդրադառնան ոչ միայն հայ-թուրքական հարաբերությունների, այլև Կովկասի աշխարհաքաղաքական իրավիճակի վրա: Մեր ժողովրդի մեծամասնությանն ուղղորդող բազմաթիվ քաղաքական գործիչներ և մտավորականներ այցը բնութագրում են պատմական և դրական են գնահատում: Իմ կարծիքով, այցն անհրաժեշտություն էր: Երկու երկրների նախագահների շփումը, կայունությունն ամրապնդելու և համագործակցությունը զարգացնելու մտադրությունների մասին նրանց հայտարարությունները կարող են պատմական շրջադարձի հանգեցնել, եթե նրանք հետամուտ լինեն նշված նպատակներին: Մենք քաղաքական կամքի դրսևորման առումով մեր հարաբերություններում արմատական փոփոխություններ նախատեսող հոյակապ գործընթացի շեմին ենք:

- Հաշվի առնելով այցի արձագանքներն ու այս գործընթացը, ի՞նչ կանխատեսումներ կանեիք հարաբերությունների ապագայի մասին:

- Համոզված եմ, որ երկու երկրների ղեկավարների հանդիպումը, այլ գործիչների և կառույցների ներգրավմամբ, կպահովի գործընթացի շարունակականությունը: Անհրաժեշտ է, որ գործի անցնեն արտգործնախարարությունները, ճշտելու համար առաջնահերթ խնդիրների շրջանակը: Վատ չէր լինի սկսել այնպիսի խնդիրներից, ինչպիսիք են դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումը, ապաշրջափակումը, հաղորդակցության ուղիների բացումը: Իհարկե, պետք է ընդլայնել նաև պաշտոնական, ոչ պաշտոնական, մշակութային պատվիրակությունների շփումները: Շնորհիվ այդ ամենի, կարելի է ներկա պահին բևեռացված մեր տարածաշրջանը դարձնել միասնության և համագործակցության տարածաշրջան: Թուրքիայի նախագահի այցը դրական ներգործություն է ունեցել: Հիմա մենք բոլորս պարտավոր ենք թույլ չտալ, որ այդ գործընթացը կանգ առնի»:

Հ. ԶԱՔԱՐՅԱՆ

«Ի՞նչ է կատարվում Անկարայի Արգենտինյան պողոտայում»

Այս վերնագրով «Հյուրիեթի» սեպտեմբերի 16-ի համարում Ձեյնեփ Գյուրջանլըն գրում է. «Թեև Աբդուլլահ Գյուլը Երևան գնաց, իսկ հոկտեմբերի 14-ին Թուրքիա կժամանի նրա հայ պաշտոնակից Սարգսյանը, սակայն Հայաստանի հետ մերձեցմանը զուգընթաց Թուրքիան հետզհետե հեռանում է հայկական սփյուռքից: Արտգործնախարարության պատասխանատու գործչի արտահայտությամբ, որ չի լինում, որ հայկական սփյուռքը, որը մասնագիտություն է դարձրել այսպես կոչված ցեղասպանության ճանաչումը, հակաթուրքական որոշումներ չանցկացնի աշխարհի ամենահեղինակավոր երկրներում: Խոսքը Անկարայում հաջորդիվ հայտնված պատճառով վերջին գլխացավանք Արգենտինայի մասին է: Արգենտինայի խորհրդարանը ոչ միայն ճանաչեց այսպես կոչված ցեղասպանությունը, այլև երկրում պաշտոնապես ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օր հռչակեց ապրիլի 24-ը: 1993-ին, 2003-ին, 2004-ին, 2005-ին, 2006-ին, 2007-ին ճանաչման որոշումների վերահաստատումը Արգենտինայի խորհրդարանում լուրջ մտահոգություններ պատճառեց պաշտոնական Անկարային: Մինչ արտգործնախարարությունը մտածում էր, թե ինչ պատժամիջոցներ կարելի էր կիրառել Արգենտինայի դեմ, թուրք դիվանագետներից մեկը նախարար Ալի Բաբաջանին ներկայացրեց Անկարայի Արգենտինյան պողոտայի անունը փոխելու առաջարկը: Դա քաղաքի սրճարաններով, բարերով և ռեստորաններով ամենահայտնի և ամենանախընտրելի պողոտան է: Ըստ արտգործնախարարության աղբյուրների, Բաբաջանն առայժմ հակված չէ առաջարկին ընդառաջելու»:

Ուշագրավ է հոդվածագրի հետևությունը. «Մի նայեք, որ մենք վերջին շրջանում մերձենում ենք Հայաստանի հետ»:

Հ. Զ.

Պայթյուններ Եմենում ԱՄՆ դեսպանատան մոտ

Եմենում 19 մարդ է ձերբակալվել մայրաքաղաք Սանայում սեպտեմբերի 17-ին ԱՄՆ դեսպանատան վրա կատարված հարձակման կապակցությամբ: «Ալ Արաբիա» հեռուստաալիքը նշում է, որ այդ օրը դեսպանատան մոտ որոտացել էր հինգ պայթյուն, ապա դիրոկահարները կրակ էին բացել շենքի վրա: Դեսպանատան անձնակազմը ահաբեկչությունից չէր տուժել, բայց սպանվել էին անվտանգության ծառայության 6 աշխատակից, 6 ահաբեկիչ և 4 խաղաղ բնակիչ: Յոթ եմենցիների տարել են հիվանդանոց:

Ամերիկյան դիվանագիտական աղբյուրները հաղորդում են, որ հարձակվողները եղել են եմենցի զինվորականների համազգեստով: Ահաբեկչության պատասխանատվությունը ստանձնել է «Եմենի իսլամական ջիհադ» խմբավորումը:

1996-2000 թթ. Աֆղանստանում Ուսամա բեն Լադենի թիկնապահը եղած Ալ Բահրին պնդում է, որ հիշյալ խմբավորումը որևէ կապ չունի «Ալ Ղաիդայի» հետ և որ այսօր Եմենում չկա բեն Լադենին ենթարկվող որևէ խմբավորում:

Օդուժի խոշոր զորավարժություն Իրանում

Իրանը սկսել է անցկացնել իր պատմության մեջ օդուժի խոշորագույն զորավարժությունը, որը տեղի կունենա երկրի 15 նահանգներում, նշվում է Թեհրանում տարածված հայտարարության մեջ: Ընդգծվում է, որ զորավարժանքի նպատակն է ստուգել մարտավիճակը և փորձարկել արդի զինատեսակները: Վերլուծաբաններին վկայակոչելով՝ ռուսական «Վեստի» հեռուստաալիքը նշում է, որ չորեքշաբթի օրը զորավարժությունը սկսվեց այն հաղորդումների հրապարակումից հետո, թե ԱՄՆ-ը և Իսրայելը կարող են հարվածել Իրանի միջուկային օբյեկտներին:

«Տու-160»-ները հեռացան Վենեսուելայից

Օրերս Վենեսուելայի մայրաքաղաք Կարակասի օդանավակայանում վայրէջք կատարած ռուսական երկու «Տու-160» ռազմավարական ռմբակոծիչները երեկ թռել են դեպի իրենց մշտական ռազմակայան՝ Էնգելս քաղաք: Այդ մասին հաղորդում է ՌԻԱ գործակալությունը, վկայակոչելով ՌԴ օդուժի գլխավոր հրամանատարի տեղակալ Վլադիմիր Դրիկին:

Սեպտեմբերի 10-ին, երբ երկու ռմբակոծիչները թռչում էին դեպի Վենեսուելա, Իսլանդիայից և Նորվեգական ծովից թռած ՆԱՏՕ-ի F-16 ռազմօդանավերն ուղեկցում էին «Տու-160»-ներին:

Կարակասի օդանավակայան հասնելուց հետո ռուսական հրթիռակիր օդանավերը ուսումնավարժական թռիչքներ էին կատարել Ատլանտյան օվկիանոսի և Կարիբյան ծովի վրա: Սեպտեմբերի 18-ին Հարավային Ամերիկայի ափերի մոտ պարեկությունն ավարտելով՝ ռուսական երկու ռազմավարական ռմբակոծիչները հեռացել էին Վենեսուելայից:

Կոլումբիայում նավթի խոշոր հանքավայր է հայտնաբերվել

Բրիտանական Emerald ընկերությունը հայտարարել է Կոլումբիայում նավթի խոշոր հանքավայրի հայտնաբերման մասին: Իսպանական EFE լրատվական գործակալությունը մեջբերում է ընկերության տվյալները, որոնց համաձայն նոր հանքավայրը գտնվում է Կոլումբիայի հարթավայրային շրջանում՝ Մետա դեպարտամենտում: Մասնագետների գնահատումների համաձայն, դա վերջին տասը տարում հայտնաբերված նավթի խոշորագույն հանքավայրն է: Ենթադրվում է, որ այդ նավթաբեր շրջանի բնապաշարները կազմում են 100 մլն բարել ծանր նավթ: Մոսկովյան «Վեդոմոստի» թերթի տվյալների համաձայն, հուլիսին «Կապելա-1» հորանցքում հետախուզական աշխատանքներ են սկսվել: Emerald ընկերությունն արդեն սկսել է «Կապելա-2» հանքավայրի մշակումը: Ենթադրվում է մոտ ժամանակներս այնտեղ սկսել նավթի ակտիվ արդյունահանումը:

Ցիպի Լիվնին՝ «Քադիմայի» առաջնորդ և Իսրայելի վարչապետ

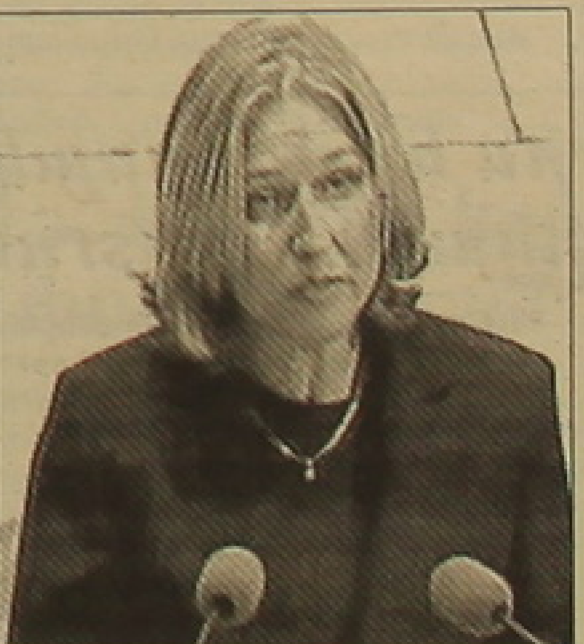

Իսրայելում կառավարող «Քադիմա» կուսակցության ղեկավարի ընտրություններում հաղթանակ տարած արտգործնախարար Ցիպի Լիվնին հինգշաբթի օրը հայտարարել է, որ մտադիր է ամենասեղմ ժամկետներում կազմավորել երկրի նոր կառավարություն:

Կառավարող կուսակցության նոր ղեկավարն ինքնաբերաբար դառնում է նոր վարչապետ: 50-ամյա Ցիպի Լիվնին, որը իսրայելական «Մոսսադ» հետախուզության նախկին գործակալ է, կուսակցապետ դառնալուց անմիջապես հետո ասել է, որ ինքը խորհրդարանական խմբակցությունների ներկայացուցիչների հետ արդեն սեպտեմբերի 18-ից կբանակցի, որպեսզի ստեղծի «Իսրայելին սպառնացող բոլոր փորձությունները հաղթահարող» կոալիցիա:

Չորեքշաբթի երեկոյան անցկացված կուսակցական ընտրություններում Լիվնին ստացավ կուսակիցների քվեների 43,1 տոկոսը, ընդամենը 2 տոկոսով առաջ անցնելով իր գլխավոր մրցակցից՝ տրանսպորտի նախարար Շաուլ Մոֆազից: Քվեարկությանը մասնակցեց «Քադիմայի» անդամների 53 տոկոսը:

Հաղթանակի առթիվ Մոֆազն արդեն շնորհավորել է Լիվնիին: Լիվնիի խոսքերով, «Քադիման» պետք է միավորվի և «նոր ուղի բռնի»:

Վարչապետ Օլմերտը չէր մասնակցում «Քադիմայի» ընտրություններին՝ կաշառակերության մի շարք մեղադրանքների պատճառով:

Իսրայելի սահմանադրության համաձայն, նոր վարչապետը 42 օրվա ընթացքում պարտավորվել է կազմավորել նոր կառավարություն: Հանուրի կարծիքով, խորհրդարանական մեծամասնության նոր կոալիցիան կպահպանի ձախ կենտրոնամետ դիրքորոշումը:

Հաջողության հասնելու դեպքում Լիվնին առաջին կին վարչապետը կդառնա 1969-1974 թթ. հետո, երբ Իսրայելի վարչապետն էր Գոլդա Մեիրը:

Նույնիսկ պաշտոնաթողությունից հետո Օլմերտը վարչապետի լիազորությունները կպահպանի մինչև նոր կառավարության ձևավորումը:

Մշակութային ժառանգությունը՝ առաջընթացի հզոր գործիք

Արցախի Տիգրանակերտի գտնվելու վայրի մասին չափազանց սուղ տեղեկությունները չխանգարեցին այն հայտնաբերելուն եւ մեկ տարի հետազոտությունից հետո արդեն 3 տարի պեղումներ ձեռնարկելուն: Ի վերջո պեղումները շարունակելու համար ֆինանսական աջակցություն ցուցաբերեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը՝ 30 մլն դրամ տրամադրեց եւ այսօր արդեն բացված են 6,5 մ բարձրությամբ, 320 մ երկարությամբ պարիսպները, 60 մ՝ պեղված: Կայսերական քաղաքի վեհությունը փոխանցվում է ոչ միայն սրբատաշ քարի շքեղությամբ, այլեւ ժամանակի շինարարական բարձրակարգ տեխնոլոգիաների առկայությամբ: Այս մասին երեկ «Ոսքար» ակումբում լրագրողներին պատմեց ՀՀ ԳԱԱ Արցախի Տիգրանակերտի արշավախմբի ղեկավար Համլետ Պետրոսյանը: Նրա տեղեկացմամբ, այլեւս կասկած չկա Տիգրանակերտում հայտնաբերված եկեղեցու թվագրման հարցում. «Եկեղեցին 5-րդ դարավերջի 6-րդ դարասկզբի կառույց է, որը Հարավային Կովկասում ամենամեծ բազիլիկ սրահն է՝ արդեն մաքրվել, պեղվել է եկեղեցու տարածքը 20 մ երկարությամբ, 10 մ լայնությամբ, բայց դա ամբողջը չէ»:

«Ով տեղում 2 ժամ լինում է, պարտք է համարում, հոդված հրապարակել, բրոշյուր-կատալոգ տպագրել, որոնցում մասնագիտական սխալ եզրակացություններ կան», հերթական անգամ ի գիտություն ասաց Համլետ Պետրոսյանը, ընդգծելով, որ ժայռե հիմքերով Արցախի Տիգրանակերտը բաց հուշարձան է, որը նաեւ պահպանություն է ենթադրում: Ներկայում հուշարձանը պահակ ունի եւ հուշարձանի ամենախոցելի մասը՝ եկեղեցին, որ բավական խորության մեջ է, ԼՂՀ իշխանությունների տրամադրած 2,3 մլն դրամով պաշտպանվել է ջրահեռացման համակարգով: Իշխանությունները նաեւ Արցախի զինված ուժերի ուշադրությունն են հրավիրել բանակի զորամասերի զինավարժությունները Տիգրանակերտի տարածքից դուրս անցկացնելու անհրաժեշտության վրա: Իսկ հուլիսի 19-ից Հուշարձանն արգելոց է հայտարարվել եւ զբոսաշրջության ծրագիր է մշակվում:

Դեռեւս հայտնաբերված չէ անտիկ ժամանակաշրջանի դամբարանադաշտը, որը վստահաբար չի կարող չլինել տարածքում: Պեղումները շարունակելու համար անհրաժեշտ է եւս 30 մլն դրամ, որի հայթայթման համար այսօրվանից են մտածում: Ռուսաստանաբնակ հայ բարերարի տրամադրած միջոցներով արդեն իսկ ստեղծվել եւ գործում է www.Tigranakert.am կայքը դեռեւս միայն հայերեն, անգլերեն եւ ռուսերեն տարբերակները պատրաստման փուլում են: Իսկ Տիգրանակերտը միջազգային հանրությանն ու գիտական շրջանակներում ներկայացնելու նյութերն ու տեխնիկական արշավախումբն ունի եւ օրերս ներկայացրել է Հայագետների միջազգային 13-րդ համաժողովին Փարիզում: Տիգրանակերտի մասին ներկայացված նյութերը ոգեւորել են համաժողովի մասնակիցներին եւ արդեն միջազգային գիտական շրջանակներում առաջարկ կա Ստրաբոնի թողած Արցախի Տիգրանակերտի գտնվելու վայրի առնչությամբ տեղեկություններում շտկումներ կատարելու մասին՝ հիմնվելով Տիգրանակերտի պեղումներով հաստատված փաստերի վրա: «Մշակութային ժառանգությունը ծանր բեռ չէ, այլ առաջընթացի հզոր գործիք», նշեց Համլետ Պետրոսյանը, միաժամանակ ընդգծելով, որ այս մտածողությամբ առաջնորդվելը մեծապես կնպաստի նաեւ քաղաքական ասպարեզում հաջողություններ ունենալուն:

Անդրադառնալով համաժողովի աշխատանքներին ընդհանրապես՝ Համլետ Պետրոսյանը նշեց, որ խոսս կարեւորվել է հայագիտական նյութերի թվայնացման հարցը եւ այդ ուղղությամբ ձեռնարկումների հիմնական մասը հենց Հայաստանում եւ զուգահեռաբար իրավական համապատասխան հիմք մշակելով իրականացնելը. «Հայաստանից դուրս հայագիտական նյութերի թվայնացման ծրագրերը մինչ օրս կամ ոչ մի արդյունք չեն տվել՝ չի գրվել եւ ոչ մի հոդված ու չի տեղադրվել որեւէ կայքում, կամ հաջողել են, կայք ստեղծել, բայց ունեն ընդամենը 4 բաժանորդ, քանի որ վճարովի է եւ ոչ մատչելի»:

Բանախոսը հայագիտության զարգացման առաջին քայլը համարում է հենց գիտնականի մտածողության փոփոխությունը. «Մեր օրերում անհրաժեշտ են խոհեմ, հանդուգն, վճռական, արժանապատիվ կյանքով ապրելու հնար ունեցող՝ լավ վճարվող գիտնականներ, այլապես երկրից դուրս գործող երիտասարդ հայագետները կշարունակեն հայաստանաբնակ գործընկերների աշխատանքին անծանոթ ու անտեղյակ լինելով նրանց քամահրաբար վերաբերել ու հրապարակել թյուր տեղեկություններով լի հոդվածներ ու աշխատություններ»:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՄԽԱՏ-ը Երեւանում

Սեպտեմբերի 7-ին Ռոբերտ Ստուրուայի «Համլետ» ներկայացմամբ մեկնարկեց Չեխովյան միջազգային փառատոնը, որի ընթացքում բազմաթիվ երկրների թատերախմբեր յուրահատուկ ընկալմամբ ու մոտեցմամբ ներկայացրին Չեխովի ստեղծագործությունները:

Փառատոնը հայ հանդիսատեսին հրաշալի հնարավորություն ընձեռեց դիտելու Ա. Չեխովի անվան Մոսկվայի գեղարվեստական թատրոնի «Համլետ» ներկայացումը, որով էլ եզրափակվեց Չեխովյան փառատոնը:

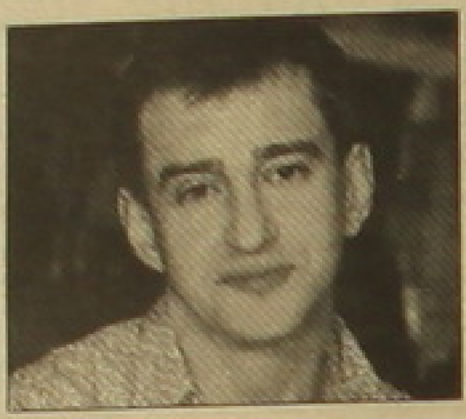

Երեկ մշակույթի նախարարությունում տեղի ունեցավ հանդիպում ռուս անվանի դերասանների հետ: Համլետի դերակատար Միխայիլ Տրուխինը նշում է, թե ոգեշնչվել է հատկապես Վլադիմիր Վիսոցկու խաղացած Համլետից:

«Վիսոցկին հրաշալի էր խաղում: Իր գործի գիտակ անձնավորություն էր: Սակայն այսօր ժամանակներն ու ընկալումներն այլ են: Թերեւս դա է պատճառը, որ ռեժիսորը բեմադրությանը հաղորդել էր ժամանակակից տարրեր: Թատրոնի հիմնական նպատակը հանդիսատեսի մոտ զգացմունքներ առաջացնելն է: Այդ հանգամանքը շատ ենք կարեւորում: Եվ կարծում եմ, որ այդ հարցում հաջողեցինք», նշում է Տրուխինը:

«Համլետի» փորձերը տեւել են ավելի քան ինը ամիս:

«Յուրի Բուտուսովի հետ համագործակցում ենք ավելի քան տասնհինգ տարի: Միշայի եւ Կոստյայի հետ ընկերությունը երկար տարիների պատմություն ունի: Այսինքն՝ միմյանց բնավորության դրական ու բացասական գծերին շատ լավ ծանոթ էինք: Պրոֆեսիոնալ թիմ էր հավաքվել, որտեղ յուրաքանչյուրը հստակորեն գիտակցում էր իր անելիքը: Պոլոնիուսի կերպարն ավելի շատ նմանեցնում եմ խամրած գույներով ծաղրածուի, որ կայուն բնավորություն չունի», նշում է Պոլոնիուսի դերակատար Միխայիլ Պարեչենկով:

«Երբ Բուտուսովն առաջարկեց Կլավդիոսի դերը՝ համաձայնեցի: Կլավդիոսը բացասական, մի քիչ աբսուրդ, բայց հետաքրքրական կերպար է: Ինձ համար շատ կարեւոր էր Կլավդիոսի ուժեղ բնավորությունն ու գահին հասնելու տենչը ճիշտ ներկայացնել», նշում է Կոնստանտին Խաբենսկին:

Անդրադառնալով հայ հանդիսատեսին՝ Կոնստանտին Խաբենսկին հավելում է.

«Երբեմն թվում էր, թե հանդիսատեսի մեծ մասը չէր հասկանում ռուսերեն կամ էլ ներկայացման ընթացքում մեկ այլ բանի մասին էր մտածում: Ու, թերեւս դա էր պատճառը, որ այդպես էին ընկալում: Ավելի ուշ սկսեցի մտածել, որ քիչ էին ծափահարում, որպեսզի չխանգարեին դերասաններին»:

Թեպետ ռուս դերասանները Հայաստան են այցելել ընդամենը երկու օրով, սակայն տեսածից դատելով խոստովանում են, որ «Երեւանն ավելի գեղեցիկ է, քան պատկերացնում էինք»:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մետաղե հայելիների գունաշխարհում

Անատոլի Ավետյանի գեղարվեստական աշխատանքներում աչքի ընկնող հանգամանքներից մեկը նյութի բազմազան տեսակների օգտագործումն է: Նկարիչն աշխատում է խառը տեխնիկայով. մետաղը, քարը, ապակին, հայելին, ներկն ու թուղթն ինքնարտահայտման գրեթե հավասար միջոցներ են:

Դասական արվեստի արժեքային համակարգի վրա ժամանակակից ոճավորումներով այս գործերը մտածողական, թեմատիկ տարբեր դրսեւորումներ ունեն՝ պարզ, կյանքայինից մինչեւ հոգեւոր խնդիրներ: Մետաղի ու ապակու, մետաղի ու քարի, հայելու կտորների համադրությունը թվում է՝ հակադրվում է գեղարվեստական հորինվածքը շրջապատող կարպետի տաք հյուսվածքին, սակայն հենց այս ուշադրությունը հետաքրքրական ասոցիացիաներ է առաջացնում. «ներքին տեսադաշտում» բացվում է քարե, ապակյա, հայելային կանացի հայացքի տարողությունը՝ դրա տխրությունը, քնարականությունը, քնքշությունը: Տպավորիչ է հատկապես կոլաժային մի աշխատանք «Խավարումը»: Երբ խոսում ես մետաղի անհաղորդելիության, սառնության մասին, նկարիչը զարմանում է. «Ես ջերմացնում եմ մետաղը»:

Օբսիդիանի կոմպոզիցիաների՝ քարի բնական վիճակների նկարչի ընտրությունը գեղագիտական նշանակություն է տվել դրանց: Քարի մեջ բնական արվեստ տեսնելու կարողությունը եւ դրանց արվեստային միջավայրում տեղադրելու հմտությունը ցուցադրության ինքնատիպություններից մեկն է:

Անատոլի Ավետյանի առաջին անհատական ցուցահանդեսը բացվել է 25 տարի առաջ: Նկարիչների միության երկրորդ հարկի ցուցասրահում նրա այս երկրորդ անհատականն ընդհանուր պատկերացում է տալիս ստեղծագործության բազմաոճության մասին: Այս տարիների ընթացքում ունեցել է բազմաթիվ ցուցահանդեսներ Ռուսաստանում, ԱՄՆ-ում, Եվրոպայում, աշխատել է Ֆրանսիայում: Վերջերս է վերադարձել Նյու Յորքից. կրել է, անշուշտ, միջավայրային ազդեցություններ. «Դրսում, օտարության մեջ, սնունդ, նյութ չկա, ինչ անում ես՝ այստեղի իդեաների կրկնությունն է»: Նյույորքյան աշխատանքներից ներկայացված է «Նյույորքյան Վեներան»:

Նյութի, միջոցների բազմազանությունը, խառը տեխնիկայի ճաշակով գործածությունն ազատ ոճի հնարավորությունը ավելի են մեծացնում. «Սիրում եմ էքսպերիմենտներ անել, փոխել ոճս, անհանգիստ եմ»: Նկարիչը գույներից նոր երանգներ է ստանում տեխնիկական զանազան միջոցներով, մասնավորապես քիմիական թթուների օգնությամբ:

«Մի քանի անգամ տեսել եմ Անատոլի Ավետյանի գործերը եւ ամեն անգամ մի նոր աշխարհ, նոր պատկերացումներ, մտորումների նոր դաշտ է բացվում: Եզակի ներքին պոտենցիալով է օժտված: Կերպավորման որոշակի սխեմաներից դուրս գալը նույնիսկ պայման չէ: Այստեղ ձեւավորվում են տարբեր հարթություններ... Զգում ես՝ կա մի սահման, որը հասվել է: Ճշմարիտն ասած, հենց այդտեղից էլ գալիս է արվեստի գործը. երբ արվեստագետը բացում է իր պատուհանները դեպի այդ սահմանը եւ տեսնում ես, որ կա աշխարհ աշխարհի մեջ, աշխարհ աշխարհից անդին:

Նույնիսկ այս սովորական թվացյալ քարերը, որ ինքը որպես արվեստի գործ է ներկայացնում, արդեն սահմանից այն կողմն է: Քարի մեջ թաքնված մի սուբստանցիա կա, որտեղից գալիս են ներքին ազդակները: Կերպարային մոտեցումից անցում է կատարվում այլ հարթություն, բնական ֆորման, նյութի ողջ կառուցվածքը հուշում է», ինչը եւ որսում է զգայուն արվեստագետը, ասում է արվեստաբան Սարո Սարուխանյանը:

ՄԵԼԻՆԵ Բ[illegible]ՅԱՆ

Տարին հոբելյանական է Դրամատիկական թատրոնի համար

Երեւանի քաղաքապետարանի Հրաչյա Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թատրոնը բացեց իր 40-րդ թատերաշրջանը: **«Ազգը»** հանդիպեց թատրոնի գրական մասի վարիչ, գրող Նորայր Ադալյանի հետ ու խնդրեց տեղեկացնել, թե այս թատերաշրջանում ինչ ծրագրեր են մշակվել: «Այս աշունը կարելի է համարել շատ տաք, ակտիվ, աշխույժ ժամանակաշրջան Երեւանի Հրաչյա Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թատրոնի համար: Միայն միջոցառումների թվարկումը խիստ տպավորիչ է եւ ծանրակշիռ: Երկու օրից՝ սեպտեմբերի 19-ին հանդիսավորությամբ կնշվի ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակի դափնեկիր Վլադիմիր Մսրյանի ծննդյան 70-ամյակը: Վլադիմիր Մսրյանն այն դերասաններից է, որ մեծ ներդրում ունի դրամատիկական թատրոնի անցած ճանապարհում: Եվ այս հոբելյանը ոչ միայն դրամատիկականի, այլեւ ըստ ինձ, մեր թատերական կյանքի նշանակալից իրադարձություններից է: Իսկ սեպտեմբերի 27-ին եւ 28-ին հանդիսատեսի դատին կհանձնենք Բերգերի «Սիրային խառնաշփոթություն» գործի նոր ներկայացումը, որը բեմադրել է դերասան Ռոբերտ Հարությունյանը, նկարիչն է Կարեն Գրիգորյանը: Ներկայացման մեջ ներգրավված է թատրոնի երիտասարդ սերունդը՝ Գոհար Իգիթյան, Հրաչյա Հարությունյան, Արմեն Բարսեղյան, Հովհաննես Բաբախանյան եւ Նաիրա Շահիրյանը: Ուրախ, աշխույժ այս ներկայացումը, կարծում եմ հանդիսատեսը կսիրի: Ասեմ, որ հոկտեմբերի 2-ին թատրոնը հանդիսավորությամբ կնշի անվանի գրող Պերճ Զեյթունցյանի 70-ամյակը:

Ինչպես գիտեք, դրամատիկականի խաղացանկում ոչ մի դրամատուրգի պիեսներ այդքան չի բեմադրվել, որքան Պերճ Զեյթունցյանի գործերը: Միայն ընթացիկ գործող խաղացանկում ընդգրկված են Պերճ Զեյթունցյանի երեք դրամատիկական գործերը: Իսկ ամենագլխավոր իրադարձությունը կլինի մի քանի շաբաթից: Մեծ հանդիսավորությամբ նշվելու է թատրոնի հիմնադրման 40-ամյակը եւ հիմնադրի՝ նշանավոր բեմադրիչ Հրաչյա Ղափլանյանի ծննդյան 85-ամյակը: Այս հոբելյանական միջոցառումը շատ կարեւոր է, որովհետեւ ե՛ւ դրամատիկական թատրոնը, ե՛ւ նրա հիմնադիրը 20-րդ դարի թատերական ու մշակութային կյանքում իրենց մեծ դերակատարությունն են ունեցել: Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Խանդիկյանն այս միջոցառումներին մոտեցել է ամենայն լրջությամբ, ստեղծագործաբար, որպեսզի մեր հանդիսատեսը մեկ անգամ եւս տեսնի թատրոնի անցած ճանապարհը եւ իր վերաբերմունքով գնահատի այն մեծ դերակատարությունն ու ներդրումը, որ թատրոնն ու Հրաչյա Ղափլանյանը ունեցել են հայ թատերարվեստում»:

Նորայր Ադալյանը վերջում ավելացրեց, որ վերը նշված միջոցառումներին զուգահեռ այսօր ընթացքի մեջ են երեք նոր բեմադրությունների աշխատանքները ու շեշտեց. «Մենք մշակույթ ունենք եւ այն պետք է սիրել ու գնահատել»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի մեկնարկային տուրի հանդիպումների 2-րդ օրը մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում ՌԴ չեմպիոն, ՈւԵՖԱ-ի գավաթակիր ու սուպերգավաթակիր «Զենիթի» եւ «Յուվենտուսի» մրցավեճը: «Զենիթը» նորամուտն էր նշում խմբային մրցաշարում, իսկ «Յուվենտուսը» ուրոր ընդմիջումից հետո կրկին իրավունք էր ստացել վիճարկելու պատվավոր մրցանակը: Այս խաղում կարող էինք նաեւ հաղթել, եթե մեր խաղացողները մի փոքր դիպուկ գտնվեին գրոհների եզրափակիչ փուլում:

Անակնկալ էր հասունանում Կիեւում, որտեղ «Դինամոն» խաղավարտից 2 րոպե առաջ 1-0 հաշվով հաղթում էր «Արսենալին»: Գոլը 11 մ հարվածով խփել էր Բանգուրան: Սակայն Գալասը թիմին փրկեց պարտությունից: Մարզիչների կարծիքն այսպիսին է:

Չեմպիոնների գավաթակիր «Մանչեսթր Յունայթեդը» չկարողացավ սեփական հարկի տակ հաղթել «Վիլյառեալին», իսկ «Սելթիկը» «Օլբորգի» հետ խաղում թեեւ 11 մ հարվածի իրավունք ստացավ, սակայն Ռոբսոնը չիրացրեց այն: Հաջող խաղաց դարպասապահը՝ հետ մղելով գնդակը:

«Բավարիան» վերադարձը ուժեղագույնների մրցաշար նշեց

Ալեսանդրո դել Պիեռոյի ֆանտաստիկ գոլը

պատվավոր մրցանակը: Դիկ Ադվոկատը թիմի հարձակման գծում հույսը դրել էր Արշավին-Դանի-Պոգրեբնյակ եռյակի վրա: Իսկ ահա Կլաուդիո Ռանյերին ասպարեզ էր դուրս բերել իր փորձառու վետերաններ Դավիթ Տրեզեգեին ու Ալեսանդրո դել Պիեռոյին: Հենց վերջինս էլ դարձավ հանդիպման գլխավոր հերոսը՝ վճռելով խաղի ելքը: 76-րդ րոպեին «Յուվենտուսի» վետերանը ֆանտաստիկ գոլ խփեց՝ մոտ 35 մետրից տուգանային հարվածով գնդակն ուղարկելով դարպասի վերին անկյունը: Թիմերի մարզիչների կարծիքը հետեւյալն է:

Կլաուդիո Ռանյերի («Յուվենտուս»)-Շատ դժվարին խաղ էր: Կարծում եմ, որ մեր համեմատ այժմ «Զենիթը» ֆիզիկապես ավելի լավ վիճակում է: Նրանք մանլիչ գործողությունների էին դիմում եւ արագ հակագրոհներ էին կազմակերպում: «Զենիթը» հիանալի թիմ է: Մենք բավական դժվար խմբում ենք հայտնվել: Միամիտ կլինի կարծել, թե մեզ միավորները հեշտությամբ կտրվեն: Ճիշտ է, «Յուվենտուսը» լավ կազմ ունի: Ինձ շատ դուր եկավ մեր խփած գոլը: Հանդիպման արդյունքից գոհ եմ:

Դիկ Ադվոկատ («Զենիթ»)-Ես հիասթափված եմ, քանի որ գոլային մի քանի լավ պահեր չիրացրինք: Ակնհայտ դժվար է խաղալ այնպիսի թիմերի հետ, որոնց կազմում Ալեսանդրո դել Պիեռոյի նման «աստղեր» կան: Չեմ կարծում, թե մեր դարպասապահը սխալվեց, հարվածն իրոք հիանալի էր: Գոլից հետո եւս մեկ հարձակվող խաղադաշտ մտցրի, սակայն չհաջողվեց խուսափել պարտությունից: Ընդհանուր առմամբ գոհ եմ տղաների ելույթից: Մենք հյուրընկալվելիս խաղում էինք ուժեղ մրցակցի դեմ:

Յուրի Սյոմին («Դինամո» Կիեւ)-Եթե մինչեւ հանդիպումը ասեին, որ «Արսենալի» հետ ոչ-ոքի ենք խաղալու, ապա գուցե գոհ լինեինք: Սակայն այժմ անբավարարվածության որոշ զգացում ունեմ, քանի որ հաղթանակը ձեռքից բաց թողեցինք: Չնայած դրան, գոհ եմ թիմի խաղից: Կարծում եմ, բարձրակարգ ֆուտբոլ ցուցադրեցինք: Մենք սխալ թույլ տվեցինք, որը «Արսենալը» չներեց: Հյուրերը ստիպել էին մեզ հետ փակվել սեփական կիսադաշտ ու մեծ ուժերով պաշտպանվել: Ի վերջո, նրանք փրկեցին խաղը:

Արսեն Վենգեր («Արսենալ»)-11 մ հարվածի նշանակումը մրցավարի կողմից շատ խիստ պատիժ էր մեզ համար: Մենք պետք է հարցերը լուծեինք դեռեւս մինչեւ ընդմիջում, սակայն չստացվեց: Գոհ եմ, որ գոնե պարտությունից խուսափեցինք: «Դինամոն» իր լավագույն հատկանիշները դրսեւորեց, որի դիմադրությունը կոտրելն այնքան էլ հեշտ չէր:

«E» խմբում կայացած երկու խաղերում էլ դարպասները մնացին անառիկ: Չեմպիոնների գավաթակիր «Մանչեսթր Յունայթեդը» չկարողացավ սեփական հարկի տակ հաղթել «Վիլյառեալին», իսկ «Սելթիկը» «Օլբորգի» հետ խաղում թեեւ 11 մ հարվածի իրավունք ստացավ, սակայն Ռոբսոնը չիրացրեց այն: Հաջող խաղաց դարպասապահը՝ հետ մղելով գնդակը:

«Բավարիան» վերադարձը ուժեղագույնների մրցաշար նշեց «Ստյաուայի» նկատմամբ արտագնա խաղում տոնած հաղթանակով: Խաղի ելքը վճռեց թիմի պաշտպան վան Բյույտենի խփած միակ գոլը: Այդ հաղթանակի շնորհիվ Յուրգեն Քլինսմանի սաները գլխավորեցին «F» խմբի աղյուսակը, քանի որ «Լիոն»-«Ֆիորենտինա» խաղում գրանցվել էր ոչ-ոքի (2-2): Ընդ որում, առաջին խաղակեսում Ջիլարդինոյի խփած 2 գոլերի շնորհիվ «Ֆիորենտինան» հաղթում էր: Սակայն խաղավարտից չորս րոպե առաջ Բենզեման «Լիոնին» փրկեց պարտությունից:

Առաջին անգամ չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում ներկայացված էր Բելառուսի չեմպիոնը: ԲԱՏԷ-ի ֆուտբոլիստներն իրենց վատ չդրսեւորեցին Մադրիդում ահեղ «Ռեալի» հետ մրցախաղում: Սակայն դարպասն անառիկ պահել չհաջողվեց: Ռաուլն ու վան Նիստելռոյը 2 գոլ խփեցին եւ ապահովեցին թիմի հաղթանակը: «Պորտոն» էլ սեփական հարկի տակ հաղթեց «Ֆեներբահչեին» (3-1):

Աշխարհի 12-րդ չեմպիոնուհին Կոստենյուկն է

Նալչիկում ավարտվեց շախմատի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցախաղը Ալեքսանդրա Կոստենյուկի եւ Հոու Իֆանի միջեւ: Վերջին երկու պարտիաներն ավարտելով ոչ-ոքի, 24-ամյա Կոստենյուկը 2,5-1,5 հաշվով շահեց 4 պարտիայից բաղկացած մրցախաղը եւ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսը: Ռուսաստանի շախմատի պատմության մեջ Կոստենյուկն առաջին շախմատիստուհին է, որը նման հաջողության է հասնում: Կոստենյուկը դարձավ աշխարհի 12-րդ չեմպիոնուհին: Ուժեղագույնի տիտղոսը նվաճելու 2001-ի նրա փորձն անհաջողության էր մատնվել:

Կանանց շախմատի աշխարհի առաջին չեմպիոնուհին Ռուսաստանից Մեծ Բրիտանիա տեղափոխված Վերա Մենչիկն էր, որն այդ տիտղոսին արժանացել է 1927-ին: 1949-ին աշխարհի առաջնությունում հաղթող ճանաչվեց խորհրդային շախմատիստուհի Լյուդմիլա Ռուդենկոն: Այնուհետեւ մինչեւ խորհրդային Միության փլուզումը խորհրդային շախմատիստուհիները մեկը մյուսին փոխանցելով թագը, ոչ մեկին չզիջեցին այն: Բոլորից երկար՝ 16 տարի անպարտելի է մնացել վրաց շախմատիստուհի Նոնա Գափրինդաշվիլին (1962-1978): 1978-ին նրանից չեմպիոնուհու տիտղոսը խլեց վրաց մեկ այլ հանրահայտ շախմատիստուհի՝ Մայա Չիբուրդանիձեն, որն ուժեղագույնն էր մինչեւ 1991-ը: Իսկ մինչ այդ, հետպատերազմյան տարիներին աշխարհի չեմպիոնուհի էին հռչակվել Ելիզավետա Բիկովան (1953-1957, 1958-1962) եւ Օլգա Ռուբցովան (1957-1958):

Անցած դարի 90-ական թվականներին կանանց համաշխարհային շախմատում գերիշխում էին չին շախմատիստուհիները: Նրանցից առաջինը Սե Ցզյունին հաջողվեց դառնալ աշխարհի չեմպիոնուհի, այն էլ երկու անգամ (1991-1996, 1999-2001): Հետագայում նրա հաջողությունը կրկնեցին Չժու Չենը (2001-2004) եւ Սյույ Յույխուան (2006-2008): Ուժեղագույնի տիտղոսին արժանացել են նաեւ հունգարացի շախմատիստուհի Ժուժա Պոլգարը (1996-1999) ու բուլղարացի Անտոանետա Ստեֆանովան (2004-2006):

Մրցախաղի ավարտից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում աշխարհի նորընծա չեմպիոնուհին մասնավորապես նշեց. «Շատ երջանիկ եմ, որ նվաճեցի աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսը: Այնուհետեւ Նալչիկի հետ կապված հաճելի հիշողություններ կմնան: Այս հաղթանակը նվիրում եմ ընտանիքիս՝ ամուսնուս եւ առաջին հերթին դստերս, որին արդեն 1,5 ամիս է, չեմ տեսել»: 14-ամյա Հոու Իֆանն էլ ընդհանուր առմամբ գոհ էր իր ելույթից. «Իհարկե, հույս ունեի հաղթել մրցաշարում, սակայն 2-րդ տեղն էլ ինձ համար շատ լավ արդյունք է»:

Միրզոյանը՝ Եվրոպայի չեմպիոն, Մանուկյանը՝ բրոնզե մեդալակիր

Ալբանիայի Դուրես քաղաքում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության երկրորդ օրը շատ հաջող էր հայ ծանրորդների համար: Գերազանց ելույթ ունեցավ մեր հանրահայտ ծանրորդ, օլիմպիական խաղերի չեմպիոն Օգսեն Միրզոյանի որդին՝ 69 կգ քաշային կարգում հռչակվելով Եվրոպայի չեմպիոն: 19-ամյա հայ պատանին ոսկե մեդալի արժանացավ՝ երկամարտում ցույց տալով 310 կգ (140+170) արդյունք:

Պոկում վարժությունն Առաքելը սկսեց 135 կգ-ից, ապա հաջողությամբ բարձրացրեց 140 կգ-անոց ծանրաձողը: Եվ թեեւ 3-րդ մոտեցման ժամանակ չկարողացավ բարձրացնել 142 կգ, սակայն 140 կգ-ն էլ բավարար էր այդ վարժությունում ոսկե մեդալ նվաճելու համար: Հրում վարժությունում էլ Միրզոյանը նախ հաջողությամբ հաղթահարեց 165 կգ-ը, ապա 3-րդ մոտեցմամբ բարձրացրեց 170 կգ ու կրկին ոսկե մեդալ նվաճեց: Այս վարժությունում ռումինացի Ռազվան Մարտինը փորձեց գերազանցել Միրզոյանին, սակայն անհաջողության մատնվեց 171 կգ բարձրացնելիս:

Այսպիսով, 69 կգ քաշային կարգում հանդես եկած 20 ծանրորդների մեջ Միրզոյանը ճանաչվեց ուժեղագույնը: 2-րդ տեղը գրաված ռումինացի Ռազվան Մարտինի երկամարտի արդյունքը 8 կգ-ով զիջում էր չեմպիոնի ցուցանիշին: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ ալբանացի Բրիկեն Գայան՝ 301 կգ (136+165): Մրցումների մասնակիցների թվում էր Հոլանդիան ներկայացնող Կարեն Թովմասյանը: Նա երկամարտի 244 կգ (110+134) արդյունքով գրավեց 17-րդ տեղը:

Հայաստանի հավաքականին 2-րդ մեդալը պարգեւեց Լիանա Մանուկյանը: Մինչեւ 58 կգ քաշային կարգում Լիանան երկամարտի 193 կգ (86+107) արդյունքով դարձավ բրոնզե մեդալակիր: Լիանան պոկում վարժության երեք վարժություններն էլ անթերի կատարեց, իսկ հրումում հաջողության հասավ երկու մոտեցումների ժամանակ: Երկու վարժություններում էլ Լիանան բրոնզե մեդալներ ստացավ: Իսկ չեմպիոնուհու տիտղոսը նվաճեց ուկրաինուհի Յուլյա Կալինան: Նա երկամարտում ցույց տվեց 199 կգ (89+110) արդյունք: Հետաքրքրական է, որ պոկում վարժությունում Կալինան բավարարվեց միայն արծաթե մեդալով: Իսկ ոսկե մեդալը նվաճեց բելառուսցի Իրինա Միշչուկը, որը բարձրացրեց 91 կգ: Նա թույլ հանդես եկավ հրում վարժությունում (102 կգ) եւ երկամարտում ցույց տվեց նույնպիսի արդյունք (193 կգ), ինչ որ Մանուկյանը: Սակայն բելառուսցի մարզուհին անձնական քաշով 1,5 կգ-ով ծանր էր Մանուկյանից, ուստի բրոնզե պարգեւը բաժին հասավ հայ ծանրորդուհուն: Երկամարտում արծաթե մեդալակիր դարձավ ռումինացի Ռոքսանա Կոկոսը՝ 194 կգ:

Թեեւ մինչեւ 62 կգ քաշային կարգում Հայաստանից հանդես եկան երկու ծանրորդներ, սակայն նրանցից եւ ոչ մեկին չհաջողվեց մրցանակակիր դառնալ: Ռուբիկ Մամոյանը երկամարտի 255 կգ (115+140) արդյունքով գրավեց 5-րդ տեղը, իսկ Զորիկ Պողոսյանը 249 կգ (108+141) արդյունքով 17 մասնակիցների մեջ 8-րդն էր: Քաշային այս կարգում բոլորից հաջող հանդես եկավ ալբանացի Դանիել Գոդելին, որը երկամարտում ցույց տվեց 272 կգ (121+151) արդյունք: Արծաթե մեդալը նվաճեց ռուսաստանցի Պավել Սուխանովը՝ 267 կգ, իսկ բրոնզե պարգեւը բաժին հասավ մոլդովացի Ալեքսանդր Ստամցին (266 կգ):

Տեր-Սահակյանն ու Գրիգորյանը առաջատարների թվում են

Չեռնոգորիայի Հերցեգ Նովի քաղաքում ընթացող շախմատի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունն աստիճանաբար արագություն է վերցնում: Կայացած երեք տուրից հետո արդեն ի հայտ են եկել առաջատարները, որոնց թվում են նաեւ հայ շախմատիստները: Նրանցից բոլորից հաջող են հանդես գալիս Սամվել Տեր-Սահակյանն ու Կարեն Գրիգորյանը, որոնք շահել են բոլոր երեք պարտիաներն էլ: 3-րդ տուրում նրանք առավելության հասան համապատասխանաբար Նորբերտ Լոռանդի ու Օսկար Վիգորեկի նկատմամբ: Սամվելը մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարի առաջատարն է: Նրա հետ մեկտեղ 3 միավոր ունեն եւս չորս շախմատիստներ՝ Մարչել Կանարեկը, Ալվար Ալոնսոն, Նիլս Գրանդելիուսը եւ Գեորգիոս Կեսզեսիսը: Կարեն Գրիգորյանը առաջատարի դերը կիսում է մինչեւ 14 տարեկանների մրցաշարում:

Մինչեւ 18 տարեկանների մրցաշարում Հովիկ Հայրապետյանը 2,5 միավորով 7-րդ տեղում է: Այստեղ 3-ական միավորով առաջատարներն են Դարիուշ Սվիրշը, Յան Կրեյցին, Թեոդոր Անտոնը, Ադրիան Պանցկին: 2,5-ական միավոր են վաստակել նաեւ Հայկ Վարդանյանը, Մանուել Պետրոսյանը եւ Վարդուհի Քալաշյանը:

Թենիսի խաղացանկը փոփոխության է ենթարկվել

Շվեյցարացի թենիսիստ Ռոջեր Ֆեդերերի կարծիքով «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի շարքին դասվող մրցաշարերի մրցանակային հիմնադրամը պետք է ավելացնել: «Գիտեմ, որ թենիսի մրցաշարերի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը տարեցտարի աճում է, ինչն ուրախալի է: Դա խոսում է այն մասին, որ վերջին 40 տարիներին թենիսը որակական փոփոխությունների է ենթարկվել: Միեւնույն ժամանակ կարծում եմ, որ «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերի մրցանակային հիմնադրամը հարկավոր է ավելացնել», նշել է Ֆեդերերը:

Իր հերթին թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռաֆայել Նադալը գտնում է, որ խաղացանկը շատ խիտ է կազմված, ինչը լրացուցիչ դժվարություններ է առաջացնում թենիսիստների համար: Դա հատկապես վերաբերում է հողածածկույթով կորտերում անցկացվող մրցումներին: Մոնտե Կառլոյի, Բարսելոնի, Հռոմի մրցաշարերը հաջորդում են միմյանց:

2009-ից պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ընկերակցությունը խաղացանկում մի շարք փոփոխություններ է նախատեսել: Այսպես, տղամարդկանց աշխարհի ոչ պաշտոնական առաջնությունը կանցկացվի ոչ թե Շանհայում, այլ Լոնդոնում: Իսկ Շանհայում հաջորդ տարվանից «Masters» դասի մրցաշարեր կանցկացվեն:

Մադրիդի մրցաշարը հոկտեմբերի փոխարեն կանցկացվի մայիսին՝ «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարից առաջ: 13-ամյա ընդմիջումից հետո մեծ թենիսը կվերադառնա Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն, որտեղ փետրվարին մրցաշար կանցկացվի Յոհաննեսբուրգում: Իսկ 2009-ի թենիսի մրցաշրջանը կմեկնարկի հունվարի 5-ին Դոհայի, Չենայի եւ Բրիսբենի մրցաշարերով: Մրցաշրջանը կավարտվի նոյեմբերի 23-ին մեկնարկող Լոնդոնի մրցաշարով, որում կորոշվի աշխարհի ոչ պաշտոնական չեմպիոնը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կանխիկ դրամով գործառնությունների վարչության դրամարկղային գործառնությունների բաժնի **«վաճառող-դրամագետ»** թափուր աշխատատեղի համալրման համար*

Աշխատանքի նպատակն է. ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող հուշադրամների իրացման նպատակով գործող խանութ-սրահում հուշադրամների ներկայացում, դրամագիտական խորհրդատվություն եւ վաճառք:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Ստանում է արժեքներ դրամապահոցից:

Առհաշիվ ստանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի հուշադրամները Վճարային համակարգերի եւ դրամաշրջանառության կարգավորման վարչությունից կամ դրամարկղից:

Իրականացնում է հուշադրամների մանրածախ եւ մեծածախ վաճառք:

Տրամադրում է խորհրդատվություն հաճախորդներին դրամագիտական արժեքների վերաբերյալ:

Հավաքում եւ կազմում է ամփոփ տեղեկանք դրամագիտական եւ այլ արժեքների շարժի վերաբերյալ:

Հանձնում է հուշադրամները դրամապահոց:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը.

Միջնակարգ-մասնագիտական կրթության պարագայում՝ 1 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 1.5 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Բարձրագույն կրթության պարագայում՝ 6 ամսվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ Կենտրոնական բանկում կամ 1 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ դրամագիտություն (միջանկյալ), դրամարկղային գործառնություններ (միջանկյալ), դրամների պաշտպանական եւ վճարունակության հատկանիշները (խորացված), հաշվապահություն (ներածական):

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն (հաճախորդների հետ բացատրվելու եւ նրանց պատշաճ սպասարկելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ համակարգչով աշխատելու ունակություն (MS Office), «Գործառնական օր» համակարգով աշխատելու ունակություն:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ 2008թ. հոկտեմբերի 02-ը

Աշխատավարձը՝ 89 700 դրամ

Պահանջվող փաստաթղթերը.

Դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում- www.cba.am , «Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում):

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www.cba.am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել ՝ 59-26-34 եւ 26-23 (ներքին):

Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

Կենտրոնական բանկի կողմից կառուցվող բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների վերաբերյալ

2005 թ. սկզբից ՀՀ կենտրոնական բանկը նախաձեռնել է ոչ ֆինանսական, ֆինանսական կազմակերպությունների եւ տնային տնտեսությունների եռամսյակային հարցումներ: Հարցումների նպատակն է. (ա) գնահատել ներկա տնտեսական վիճակի փոփոխությունը նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, (բ) գնահատել հետազոտվող սուբյեկտների տնտեսական սպասումները, (գ) հարցումների արդյունքների հիման վրա հաշվարկել եւ հրապարակել բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսներ:

Ընթացիկ եռամսյակում ընտրանքային սկզբունքով հետազոտվել են արդյունաբերության, շինարարության եւ ծառայությունների ոլորտների 833 կազմակերպություններ: Հարցման են ենթարկվել նաեւ 1813 տնային տնտեսություններ Երեւան քաղաքում եւ ՀՀ բոլոր մարզերում: Հարցումներն իրականացվել են ինտերնետի, հեռախոսակապի, նամակների եւ ֆաքսի միջոցով: Հարցումների արդյունքների հիման վրա հաշվարկվել են գործարար միջավայրի, տնտեսական ակտիվության եւ սպառողների վստահության ինդեքսներ: Գործարար միջավայրի ինդեքսը հաշվարկվում է ռիսկերի եւ ընդհանուր տնտեսական վիճակի փոփոխությունների վերաբերյալ կազմակերպությունների գնահատականների միջինացման միջոցով, տնտեսական ակտիվության ինդեքսը՝ թողարկման ծավալների, արտադրանքի կամ ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի եւ պաշարների վերաբերյալ կազմակերպությունների սպասումների միջինացման միջոցով: Սպառողների վստահության ինդեքսը ստացվում է ընթացիկ պայմանների ինդեքսի (նախորդ եռամսյակի համեմատ խնայողություններ? գնումներ կատարելու, եկամուտների փոփոխության եւ ներկա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ գնահատականների միջին) եւ ապագա պայմանների ինդեքսի (գալիք եռամսյակում գնումներ կատարելու, եկամուտների եւ զբաղվածության փոփոխության սպասումների միջին) միջինացման միջոցով:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ արդեն ձեւավորվել են բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների վերաբերյալ բավարար թվային շարքեր, ներկայացված են վերջիններիս արժեքները՝ հաշվարկված ինչպես նախորդ տարվա նույն եռամսյակի, այնպես էլ ընթացիկ տարվա երկրորդ եռամսյակի նկատմամբ: Միեւնույն ժամանակ նշենք, որ նախորդ տարվա նույն եռամսյակի նկատմամբ հաշվարկված ինդեքսները տնտեսության փաստացի միտումներն առավել ստույգ են բացատրում, քանի որ բացառվում է սեզոնային տատանումների գործոնը:

2008 թ. երրորդ եռամսյակ	Նախորդ եռ. նկատմամբ	Նախորդ տարվա նույն եռ. նկատմամբ
Գործարար միջավայրի ինդեքս	100.4%	96.8%
Տնտեսական ակտիվության ինդեքս	82.4%	94.4%
Սպառողների վստահության ինդեքս	104.3%	98.4%

Ինդեքսների հաշվարկման համար տրվող հարցերը կրում են որակական բնույթ եւ ունեն պատասխանների հետեւյալ տարբերակները. «աճ», «անփոփոխ մակարդակ», «նվազում»: Պատասխանների հիման վրա հաշվարկվում է յուրաքանչյուր տարբերակի տեսակարար կշիռը պատասխանների ընդհանուր քանակում, այնուհետեւ դրական պատասխանների տեսակարար կշռին գումարվում է չեզոք պատասխանների կշռի կեսը՝ ստանալով պատասխանների հաշվեկշիռները: Հաշվեկշիռները տատանվում են [0, 100] միջակայքում: Հաշվեկշռի 0 արժեքը խոսում է այն մասին, որ բոլոր ռեսպոնդենտները նշել են նվազում, 100 արժեքը՝ աճ, իսկ 50 արժեքը՝ կայուն վիճակ (աճ եւ նվազում ակնկալող հարցվողների քանակը հավասար է): Որպես կայուն մակարդակ ընդունել ենք հաշվեկշռի տատանումը 45-ից մինչեւ 55-ը: Պատասխանների հաշվեկշիռները հարաբերելով բազիսային ժամանակաշրջանի համապատասխան ցուցանիշին՝ ստանում ենք վերջնական ինդեքսները:

Բաղադրյալ տնտեսական ինդեքսների պատասխանների հաշվեկշիռները

	2008թ.	
	2-րդ եռ.	3-րդ եռ.
Գործարար միջավայր	49.1	49.3
Տնտեսական ակտիվություն	79.3	65.3
Սպառողների վստահություն	49.5	51.6

Չնայած 2008 թ.-ի երրորդ եռամսյակում ինդեքսներից երկուսն ունեցել են անկման միտում, այնուամենայնիվ վերջիններիս պատասխանների հաշվեկշիռները գտնվում են կայուն՝ 45-ից բարձր մակարդակում:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

www.azg.am

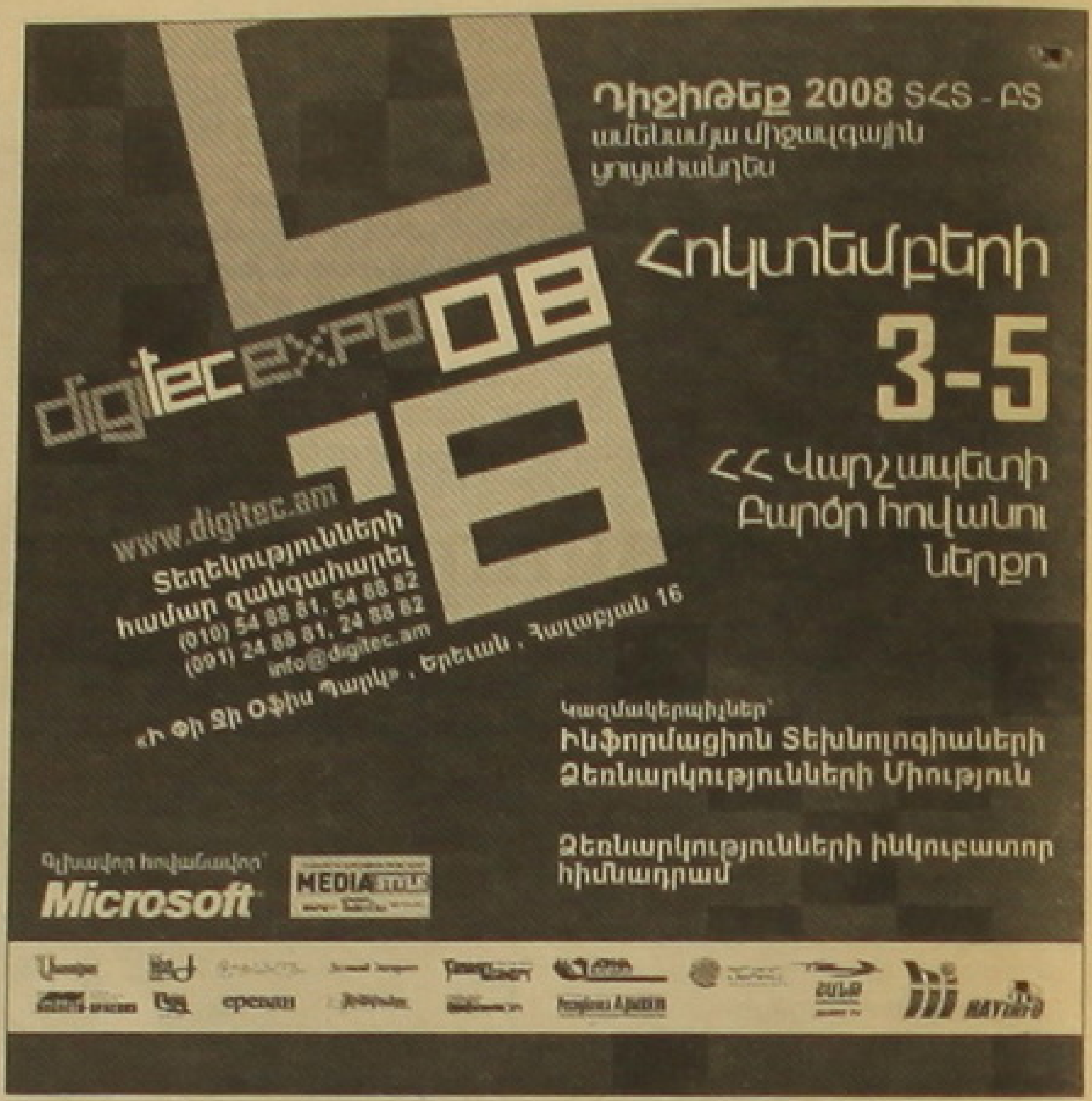

Մրցույթի հրավեր 106/08

ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ «Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի նորարարությունների ծրագրի հաղթողներին խորհրդատվական եւ ուսուցողական ծառայություններ մատուցելու համար:

Մրցույթի մանրամասն հրավերին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԶԾ-ի http://www.undp.am ինտերնետային կայքից կամ գնումների բաժնից ք. Երեւան, Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Ախնոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ սեպտեմբերի 29, ժամը 17:00:

UNDP

CAUCASUS SCHOOL OF JOURNALISM AND MEDIA MANAGEMENT AT GEORGIAN INSTITUTE OF PUBLIC AFFAIRS

ԹԲԻԼԻՍԻԻ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ԴՊՐՈՑՈՒՄ ՈՒՍԱՆԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ

Թբիլիսիի լրագրողների կովկասյան դպրոցը, որը հայտնի է GIPA (Georgian Institute of Public Affairs) անունով, հայտարարում է հայ ուսանողների ընդունելություն 3-5 տեղերի համար: Դիմորդները պետք է ունենան բակալավրի կամ բուհի ավարտական վկայական ցանկացած մասնագիտությամբ:

Ուսանողները կապահովվեն հարմարավետ կացարանով եւ կստանան բավարար կրթաթոշակ: Ուսուցումն անգլերենով է, ընդունելության քննությունը (կկայանա Երեւանում)՝ հարցազրույցով: Դիմորդները պետք է հանձնեն անգլերենի իմացության թեսթ:

Թբիլիսիի լրագրողների կովկասյան դպրոցում այս տարի կընդունվեն 20 ուսանողներ Հայաստանից, Լեռնային Ղարաբաղից, Ադրբեջանից, Վրաստանից եւ Կենտրոնական Ասիայի հանրապետություններից: Ուսման տեւողությունը Թբիլիսիում մեկ տարի է:

Դուք Թբիլիսիի լրագրողների կովկասյան դպրոցը կավարտեք անգլերենի գերազանց իմացությամբ եւ պրոֆեսիոնալ լրագրողների ունակություններով: Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետը սեպտեմբերի 30-ն է:

Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 65 53 21 կամ գրել **tatarmen@yahoo.com**, **tatradio@mail.ru**, ինչպես նաեւ այցելել **www.gipa.ge**:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Անիտուր» տուրիստական գործակալությունը **սեպտեմբերի 25-ին** կազմակերպում է 7-օրյա շրջագայություն դեպի պատմական Հայաստան եւ հոկտեմբերի 7-ին 14-օրյա բացառիկ շրջագայություն դեպի պատմական Հայաստան եւ Կիլիկիա:

Բացի պատմական քաղաքներից Դուք կբարձրանաք Մուսալեռ եւ հեթանոս աստվածների նստավայր Նեմրութ սար:

Շտապեք մասնակցել մեր շրջագայություններին:

Մանրամասների համար զանգահարել.
(010) 51-92-26 կամ (094) 203-206

Ի գիտություն ՓԱՐՈՍ ծրագրով սննդի ընթացիկ բաշխումից (թիվ 73) օգտվող Երեւանի բնակչության, ՄԱԿ-ի պարենի համաշխարհային ծրագիրը հայտնում է, որ ալյուրի չափաբաժինը տրամադրվում է նախատեսված 25 կգ-ի փոխարեն 20 կգ: Մնացած երկու սննդատեսակների՝ բուսական յուղի եւ ոսպի չափաքանակները անփոփոխ են:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 18.09.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: